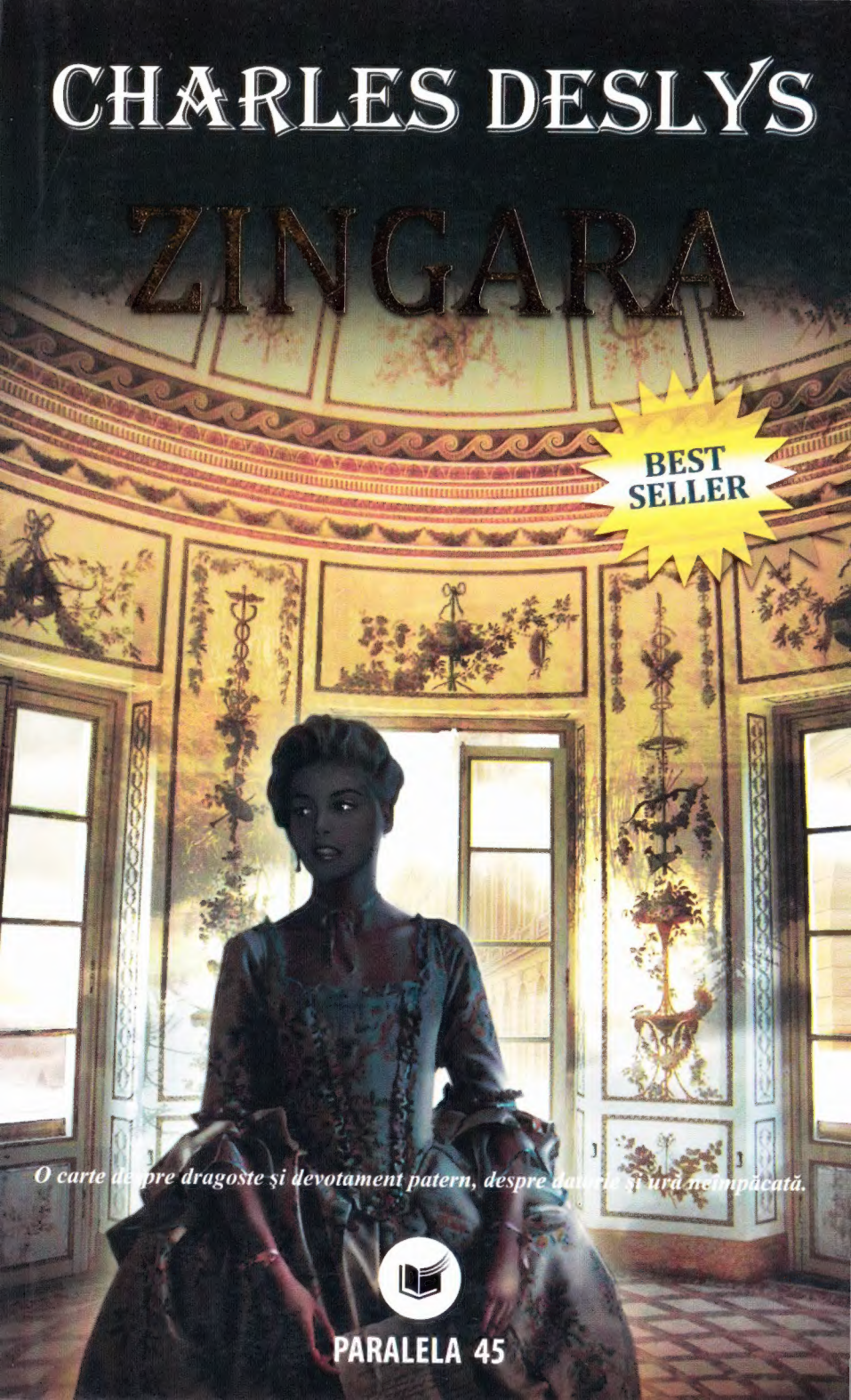
CHARLES DESLYS

ZINGARA

Charles Deslys

ZINGARA

bestseller

Editor: Călin Vlasie

Redactor: Ionuț Rădulescu
Tehnoredactare: Gabriela Chircea
Coperta colecției: Irina Bogdan
Prepress: ART CREATIV

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DESLYS, CHARLES
Zingara / Charles Deslys ; trad. de Nicolae Constantinescu. - Pitești : Paralela 45, 2009
ISBN 978-973-47-0701-0

I. Constantinescu, Nicolae (trad.)

821.133.1-31=135.1

Titlul original:
Zingara

Copyright © Editura Paralela 45, 2009, pentru prezenta ediție

Charles Deslys

Zingara

Traducere de
Nicolae Constantinescu

PARALELA 45

I

TREI DOAMNE ÎNDOLIATE

În primele zile frumoase din primăvara anului 1676, o trăsură îndoliată, sosind de la Paris, intră în marea curte de onoare a castelului de la Versailles.

Vizitiul mână caii la stânga și îi opri în fața peristilului apartamentelor destinate unuia dintre cei patru gentilomi ce făceau oficiile de șambelan al regelui. În ziua aceea era de serviciu ducele de Gèvres.

Trei femei învești mântate în negru coborâră îndată ce valetul deschise portiera trăsurii.

Cea mai tânără – dacă avea douăzeci și cinci de ani – era de o frumusețe remarcabilă: mijlocel de zână, cum se spunea pe atunci, ochii și părul Venerei; un ten de crin și trandafir, pe care le punea și mai mult în valoare toaleta impozantă de văduvă.

Cu tristețea care părea de nealungat se amesteca totuși o mirare, o curiozitate, ceva studiat ca un rol. Nimic provincial. Probabil o străină.

A doua doamnă cu siguranță că venea pentru întâia oară la curte, dar părea că aparține vechii burghezii pariziene. Avea cincizeci de ani și era copleșită de o mare durere. Din când în când, de parcă și-ar fi făcut curaj, murmura: „Oh! Sărmanul meu fiu!“

A treia era tot o mamă, o bunică poate, dar o adevărată mare doamnă, impozantă și maiestuoasă cu părul ei alb. Părea la Versailles ca la ea acasă și merse direct la ușierul de serviciu.

— Sunt așteptată, îi spuse ea. Anunțați pe văduva marchizului de Pardaillan.

Ducele de Gèvres o primi imediat; ba și mai mult, veni în întâmpinarea nobilei sale rude. Le zări însă pe cele două femei care, ca la un îndemn nerostit al marchizei, o urmaseră la mică distanță.

— N-ați venit singură? o întrebă el.

— Ah, aș fi vrut să pot aduce cu mine toate femeile lovite de această nenorocire! răspunse ea

— Cum, și aceste doamne...?

— Da! Una dintre ele e doamna Goudoin... Știți, Goudoin, care a fost starostele negustorilor...

Întotdeauna ne înclinăm în fața milioanelor. Goudoin era acel negustor nemaipomenit de bogat care, cu șase ani în urmă, îi servise lui Molière drept model pentru *Burghezul gentilom.*

— La rugămintea mea, a binevoit să mă însoțească, reluă marchiza.

Și, arătând spre a doua persoană, adăugă:

— Doamna ni s-a alăturat ea singură, în clipa în care plecam... o englezoaică...

Văduva cea blondă se prezentă cu o reverență dintre cele mai aristocratice.

— Contesa de Guilford.

Așa cum salutase bogăția, bătrânul curtean salută și frumusețea.

— Iată, continuă ea cu un accent mai degrabă italian, a trecut mai bine de o săptămână de când contele, soțul meu...

— Dați-mi voie! o întrerupse ducele, aceste lucruri trebuie spuse regelui. O așteptam doar pe marchiză... Voi merge să cer aprobarea Maiestății Sale, care va binevoi,

sper, să vă primească pe toate trei. Doamnelor, vă rog aveți bunătatea să așteptați un moment. Mă întorc imediat.

Doamna Goudoin, tulburată de emoție, tremurând toată de spaimă, se prăbuși într-un fotoliu, unde primi imediat îngrijirile marchizei. Cât despre lady Guilford, aceasta, stând în picioare lângă fereastră, părea că privește la grădinile pe care le finisau atunci mii de muncitori, fără a-i mai socoti și pe artiști.

Pe fața ascunsă a frumoasei insulare ai fi fost însă surprins să citești satisfacția și ironia unui orgoliu ciudat.

Ducele se întoarse curând.

— Veniți! le spuse el.

O clipă mai târziu, cele trei doamne în negru se găseau în fața regelui.

Regele era Ludovic al XIV-lea. Pe vremea aceea, avea treizeci de ani și se afla în toată strălucirea și splendoarea gloriei sale.

Aproape de apogeul grandioasei lui domnii.

Avea în privirea sa o asemenea autoritate, o asemenea măreție, încât străina însăși rămase la început surprinsă și lăsă în jos ochii ei mari și albaștri.

Palatul, cu toate că aproape terminat, nu era încă reședința oficială a creatorului și stăpânului său. Acesta își petrecea aici câteva zile ca să dea ultimele ordine. Era înconjurat de un grup de bărbați atenți și respectuoși. Se găseau acolo, înarmați cu planuri și schițe, Mansard, Le Nôtre, Coysevoix, Jouvenet și mulți alții: pictori, sculptori, arhitecți.

Regele îi părăsi ca să primească omagiul celor trei vizitatoare, cărora binevoi să le răspundă cu câte un gest expresiv, potrivit rangului fiecăreia. Însăși marchiza, după

trei reverențe adânci, rămase tăcută, eticheta nepermițând să vorbești suveranului decât dacă te-a întrebat.

— Duce, spuse el bătrânului gentilom care făcea oficiile de șambelan, domnul de La Reynie a sosit?

— Este ora la care vine să primească ordinele, răspunse ducele.

— Să intre! porunci stăpânul.

După zelul și surâsul curteanului se putea ghici că celebrul locotenent de poliție nu se număra printre prietenii lui.

Domnul de La Reynie se ivi în prag.

Era un bărbat de aproape cincizeci de ani, cu o înfățișare comună, dar inteligentă, energică și purtând acea amprentă de severă demnitate ce caracteriza portretele contemporanilor lui. Era primul titular al acestei înalte funcții și o îndeplinea de nouă ani cu o inițiativă și o perspicacitate mai presus de orice laudă.

Numai că azi nu avea să aibă parte de așa ceva: mișcarea sprâncenelor acelui Iupiter Tonans care era Ludovic al XIV-lea îl anunța ce va urma.

Chiar înainte ca locotenentul de poliție să se fi ridicat din plecăciunea ceremonială, regele zise:

— Domnule, vă aflați aici pentru a asculta ceea ce vom auzi imediat...

Apoi se întoarse cu bunăvoință spre marchiză.

—Vorbiți, doamnă.

— Sire, începu ea, douăzeci și șase de tineri au dispărut în patru luni din capitala voastră, fără să li se poată da de urmă. Cel mai tânăr împlinise de curând douăzeci și șapte de ani; cel mai vârstnic nu avea treizeci. Majoritatea sunt gentilomi. Unul dintre ei, contele de Pardaillan, căruia tatăl și frații i-au murit pe câmpul de luptă, în

slujba Maiestății Voastre, era ultima speranță a bătrâneților mele... Dacă mi-am permis să nu vin singură, am făcut-o pentru a vă dovedi, Sire, că nicio clasă a populației pariziene nu e cruțată de această urgie. Iată-o pe soția starostelui negustorilor care-și plânge fiul. Iat-o pe doamna contesă de Guilford care, de opt zile, așteaptă, cautându-și în zadar soțul...

Văduva făcu o pauză, de parcă le-ar fi lăsat să vorbească pe celelalte două. Acestea se aplecară adânc, prima ascunzându-și ochii, cealaltă arătându-și lacrimile.

— Știu..., spuse Ludovic al XIV-lea cu emoție. Ducele de Gèvres mi-a spus totul... Împărtășim durerea domniilor voastre și o vom dovedi... În sfârșit, marchiză... Ce cereți?

— Dreptate! conchise ea. Dacă cei pe care îi plângem nu pot fi găsiți vii, să ni se dea cel puțin corpurile lor, și să avem consolarea de a ne ruga pe un mormânt... Dar alte victime sunt amenințate... Parisul e înspăimântat. Toate familiile tremură... Am vorbit, Sire, în numele tuturor mamelor...

Regele se și întorsese spre locotenentul de poliție.

— Ei bine, ați auzit?

La Reynie tremura, livid, asemenea cadavrelor ale căror umbre tocmai fuseseră evocate.

— Sire, începu el, cu tot zelul meu...

— Cum, să nu fi descoperit nimic? Nu știați nimic?

— Încă nimic!

Ludovic al XIV-lea avu o superbă mișcare de furie.

— Ce va să zică asta? strigă el. Atunci pentru ce v-am încredințat poliția regatului? Cum! Vă pretindeți un om abil, vi se dau milioane, o întreagă armată de agenți și Parisul să devină sub domnia mea un codru, un cuib de

bandiți! Să văd săvârșindu-se atentate misterioase și un întreg șir de nelegiuri asemănătoare celor din legendele sângeroase din Evul Mediu!... Mai ieri, era vorba de otravă, otrăvitori... și acea Brinvilliers v-a scăpat...

— Sper, Sire, și poate chiar din seara asta...

Dar regele nu voia să audă nimic.

— Azi avem de-a face cu ucigași însetați de sânge, continuă el. Dar de unde și până unde, domnule, aceste dispariții ciudate? N-am știut de la început despre ele, iar de la dumneata...

— Cercetările mele rămânând fără rezultat, voiam s-o cruț pe Maiestatea Voastră de griji, de supărare.

— Trebuie să știu totul, căci sunt părintele supușilor mei. Doamna marchiză a spus bine adineauri, sunt toți copiii mei. Da, toți! Pentru asta voi da socoteală lui Dumnezeu! Iar dumneata trebuie să-mi dai socoteală mie! Victimelor le trebuie un mormânt; familiilor lor, răzbunarea; criminalilor, pedeapsa; bunului meu Paris, securitatea! Când mă gândesc că la această oră, liberi și nepedepsiți, asasinii își continuă opera lor infernală! Dar grăbiți-vă, domnule; toată poliția dumitale să intre în alertă și înainte de opt zile să se termine totul. Mă auziți? Opt zile, și niciuna mai mult... O vreau!

Când Ludovic al XIV-lea spunea „Vrem!“ se făcea tot ce era posibil; când spunea „Vreau!“ – imposibilul.

Domnul de La Reynie, aplecându-se atât cât îi era cu putință, ieși dându-se înapoi.

Cele trei doamne în negru, grațios concediate și ele, se îndepărtară conduse de marchiză.

Sub peristil, locotenentul de poliție tocmai făcuse pace cu ducele de Gèvres.

Cu ajutorul bătrânului gentilom, marchiza de Pardaillan urcă din nou în trăsura ei. Ducele făcu aceeași onoare și doamnei Goudoin și se întoarse spre lady Guilford. Dar aceasta veni mai aproape de La Reynie.

— Domnule, dumneavoastră trebuie să mă adresez ca să obțin un pașaport? îl întrebă ea. Șederea la Paris îmi amintește de un lucru atât de dureros, încât aș vrea să plec cât de curând în Germania.

— Ne batem în acest moment pe malurile Rinului..., își permise să observe ducele.

— Ei bine, reluă frumoasa englezoaică, după ce se gândi puțin, ei bine, în Elveția... Poate acolo îmi voi găsi liniștea... Dar, călătorind singură, cum să trec frontiera în siguranță? Mi-ar trebui o protecție, atât pentru mine cât și pentru bagajele mele.

— Doamnă, răspunse locotenentul de poliție, voi avea onoarea să vă trimit un pașaport în consecință... Cel puțin atât să fac pentru dumneavoastră.

După ce mulțumi, contesa urcă și ea în trăsura îndoliată și vizitiul dădu bice cailor.

La întoarcere, cele trei doamne schimbară puține cuvinte. În apropierea de Paris, marchiza le propuse tovarășelor ei de drum să le ducă până acasă. Soția starostelui negustorilor acceptă; tocmai o apucase un tremur nervos care începea să devină îngrijorător. Cât despre lady Guilford, aceasta răspunse:

— Vă sunt recunoscătoare, doamnă marchiză, dar am dat ordin oamenilor mei să mă aștepte dincoace de poarta Saint-Honoré... Iată-i!

Într-adevăr, o trăsură fără blazon, dar arătând destul de bine, era oprită pe o parte a drumului.

Valetul, un lungan cu o mutră respingătoare, se grăbi să deschidă portiera stăpânei sale. Pe capră se găsea un vizitiu înfofolit din cap până în picioare în blănuri.

Acest echipaj intră direct pe strada Ferronnerie. Apoi, luând-o la dreapta spre Châtelet, se opri în fața unei clădiri din strada Lavandieres-Sainte-Opportune. Nicio fereastră dinspre stradă nu era deschisă. Înăuntru nu se auzea niciun zgomot. Ai fi zis că e o casă nelocuită.

Ciocănaelul de la poartă, mânuit cu putere de atleticul valet, lovi de două ori scurt, apoi, după o pauză, încă o dată.

La acest semnal se deschise o ferestruică care lăsă să se zărească prin grilaj un chip luminat de un felinar: se și făcuse noapte.

— Noi suntem! bombăni omul care bătuse adineauri.

Trăsura înaintă pe sub bolta întunecoasă.

— Hermann, știi ceva? întrebă portarul.

— Încă nu, Fritz! răspunse Hermann, luându-i felinarul pentru a lumina treptele peronului pe care avea să urce contesa.

Intră primul în vestibul, deschise o ușă, apoi o alta și, lucru ciudat, intră după ea în salon. Aici își schimbă deodată expresia și ținuta.

— Ei bine, cum te-ai descurcat? o întrebă el familiar pe lady Guilford.

O cameristă, ridicându-se repede dintr-un fotoliu, îi aruncă acest reproș:

— Imbecilule! Mai încape îndoială? Dă vreodată greș?

— Știu că nu, dar asta era de o îndrăzneală...

Pretinsa contesă părea o altă femeie. Gestul ei triumfător nu-i mira pe cei de față.

— *Audaces fortuna iuvat!* cum zice doctorul, răspunse ea pe un ton zeflemitor. Vom avea pașaportul și, pe deasupra, cea mai respectuoasă escortă de jandarmi călare a regatului Franței. În opt zile plecarea...

— Și până atunci, crezu că poate să adauge Hermann, ultima lovitură.

— Hm! Hm! replică frumoasa englezoaică. Acum s-ar putea să fiu recunoscută.

— Aș! conchidse camerista. Ce, nu avem vopseaua doctorului? Azi ești blondă, mâine vei fi brunetă.

II

DOMNUL MATHIAS

Să trecem acum pe ulicioara Vert-Bois din cartierul Saint-Martin.

La vremea aceea nu era decât un drum de țară interior, dar la marginea Parisului. Ici-colo, terenuri virane, culturi de legume și câțiva copaci rămași din pădurea verde ce îi dăduse numele.

Majoritatea căsuțelor, având fațadele spre interiorul orașului, erau precedate de o curte și aveau în spate o grădină. Aceea în care îl vom introduce pe cititor mărginea străduța care ducea până la zidurile orașului.

Proprietarul și locatarul era un burghez pașnic pe nume domnul Mathias. Se stabilise acolo de șaptesprezece ani. De unde venea? Ce fusese înainte? Nu se aflase.

Făcea puțin zgomot și mult bine. Când era nevoie de un ajutor sau de un sfat, nimeni nu bătea în zadar la ușa lui. La început, părea copleșit de o mare durere. Vecinii ghiciseră că era văduv, și numai de câteva luni. În casă se auzeau țipetele unui copil în leagăn. Doica, de origine bretonă, devenise mai târziu slujnică. Domnul Mathias mai avea și un grădinar. Pe el îl chema Piriou și pe ea Gertrude. Aceasta, deși asemănătoare cu Dorine* și Marton*, nu era deloc vorbăreață, și curioșii n-au putut să scoată nimic de la dânsa, în afară de faptul că stăpânul ei era cel mai bun om de pe lume și că îl adora.

---

* Dorine, Marton – slujnice guralive din teatrul lui Molière (n.a.).

Piriou era la fel de devotat și de discret. În șaptesprezece ani nu fusese văzut cherchelit decât de patru sau de cinci ori și, dacă limba i se mai dezlega, nu vorbea decât despre el. Mai mult, se exprima cu un laconism aproape enigmatic.

— Fost soldat, Piriou!... Palmă la sergentul lui... La carceră. Va fi împușcat! Brrr!... O șterge!... Ce refugiu!... Curtea Miracolelor*!...Acolo! Pungași, tâlhari!... Urlă cu lupii, Piriou!... Neîndemnatic!... Surprins!... Va fi spânzurat. Ortu' popii!... Dar noroc... Un salvator!... Domnul Mathias!... Milă!... Încredere în pocăința mea... Obținut îndurare... Oh! Oh! Om mare, domnul Mathias!... Adoptat Piriou... Piriou, grădinar, bun servitor, om cinstit!... Devotat cu totul, trup și suflet.

Terminând această povestire telegrafică, bietul om avea lacrimi în ochi și în tot corpul o pornire nestăvilită de devotament. Era un bărbat negricios, slab, nervos, care se mișca tot timpul. Din cauza părului creț care îi cădea până la sprâncene, avea înfățișarea, privirea și chiar mutra unui bun câine de pază.

Stăpânul lui era cu totul diferit. Închipuiți-vă un burghez respectabil, liniștit, grăsuț, placid, în care totul vădea experiența sănătoasă a vieții, dreptatea și bunătatea. Dar nu trebuia să te încrezi prea mult în toate acestea. Surâsul, ochii aveau uneori o expresie nelămurită de agerime, de ironie care surprindea oamenii. Domnul Mathias nu era dintre aceia pe care să-i poți păcăli. Părea că citește în adâncul conștiințelor și că râde *in petto* de vanitoși și de impostori. Dacă, din întâmplare, deschidea chiar el poarta vreunui cerșetor, era de ajuns să-l privească într-un

* Curtea Miracolelor – cartier din vechiul Paris. În Evul Mediu servea ca adăpost cerșetorilor și vagabonzilor (n.a.).

anume fel, pentru ca îndată caraghiosul să se bâlbâie cu totul zăpăcit. Apoi îi spunea: „Nu ești orb“ sau „Nu ești infirm... nu mai cerși... Ia banii ăștia să-ți cumperi o unealtă... muncește!“

Și celălalt pleca vindecat ca prin minune de această mustrare ducând cu el un scud.

Într-o zi, pe strada Saint-Martin s-au înfuriat niște cai și domnul Mathias i-a oprit cu riscul vieții. Altă dată, într-un incendiu, a scăpat din flăcări o nenorocită paralitică, a cărei salvare părea imposibilă. În fine, mai târziu, în timpul unui atac nocturn în fața locuinței sale, singur și neavând ca armă decât un baston, a pus pe fugă o întreagă bandă de răufăcători îndârjiți împotriva unuia dintre vecinii lui, despre care se va vorbi în curând.

Tot ce am vrut să demonstrăm până acum este că acest om cumsecade, Mathias, știa la nevoie să dovedească o prezență de spirit, o forță, o agilitate, o vitejie puțin obișnuite.

Când, îmbrăcat frumos, duminica, se ducea la biserică, cumetrele din vecini își spuneau privindu-l cum trece:„E-he! E încă un bărbat frumos și care nu rămâne văduv decât pentru că așa vrea el!“ Și chiar așa era. Domnul Mathias nu voia decât să se consacre fiului său.

Fusese mulțumit să-i călăuzească primii pași. De când copilul se arătase în stare să-l înțeleagă, tatăl îi repetase adesea:„Henri, dragul meu Henriot, te iubesc cât pentru doi... Îți sunt și tată, și mamă.“ Și lacrimile lor se amestecau vorbind de cea care nu mai era. Nimic mai înduioșător decât dragostea ce o aveau unul pentru altul. În afară de Gertrude și Piriou, între ei nu se afla nimeni, niciodată. Tatăl trăise, ca să spunem așa, o a doua copilărie ca să fie tovarășul scumpului său copil. Mai târziu

fusese singurul lui profesor. Cât de câștigat a fost astfel elevul! De altfel, o mândrețe de copil, pe care toată lumea îl adora. Înfățișarea deschisă și mintea dezghețată îi aduseseră pe drept numele de Vioiul. Băiatul învăță nu numai latina, ci și artele distractive, scrima, botanica, întrucât domnul Mathias le cunoștea. Era horticultor amator. Fiul și grădina erau toată fericirea, toată viața lui.

Totuși, părea a fi păstrat relații misterioase cu lumea din afară. Adesea ieșea seara, pentru a nu se întoarce decât noaptea târziu. Mai mult, la lăsarea întunericului, oameni cu înfățișări neobișnuite se strecurau hoțește în străduță, băteau la oblon într-un anumit fel și dispăreau printr-o ușiță destinată special vizitelor lor. Câțiva superstițioși pretindeau chiar că această ieșire secretă lăsa să treacă ființe fantastice, vrăjitori și demoni, dacă nu chiar diavolul în persoană.

În casa de pe străduța Vert-Bois se petrecea cu siguranță ceva inexplicabil, ceva ciudat.

Se mai observase că domnul Mathias lipsea din când în când destul de mult, timp în care tânărul Henriot rămânea acasă sau cel mult ieșea numai însoțit de Piriou. Străzile Parisului erau primejdioase pe vremea aceea, chiar și pentru copii. Se vorbea tot timpul de copii furați, dispăruți. Dar drăguțul nostru Henri nu avea de ce se teme; credinciosul său câine păzitor era mereu prezent, pe urmele lui, la pândă, arătându-și colții.

Domnul Mathias nu întreținea relații cu vecinii lui. Totuși, făcuse o excepție în favoarea acelui vecin atât de eroic apărat împotriva vagabonzilor nocturni. Era vorba despre un personaj foarte cunoscut: Dominique Biancolelli, celebrul Arlechino de la Comedia Italiană. Un om minunat, de altfel, și de asemenea tată de familie. Casele

lor erau alăturate; un zid comun despărțea cele două grădini. Dominique avea un băiat și o fată; ea cu trei ani mai mică, băiatul cu trei ani mai mare decât Henriot. Copiii se împrieteniseră, dar părinții se vedeau rar. Tânărul putea să aibă și alți prieteni: Mathias nu-l avea decât pe scumpul lui Henri.

Acest băiat mergea pe optsprezece ani, dar părea mai mare. Suplu și puternic, reunea tot ce face farmecul tinereții. În plus, avea un fel de distincție naturală. Ai fi zis că era un gentilom.

Din nefericire, dintre aceștia își alegeau de la o vreme victimele răpitori și asasini necunoscuți încă. Așa că supravegherea tatălui nu cunoștea răgaz.

În acest timp, domnul Mathias a trebuit să plece, după toate probabilitățile, într-o călătorie lungă, căci trecuseră deja două luni fără ca nimic să-i vestească întoarcerea. O despărțire atât de îndelungată nu putea fi pricinuită decât de interese importante, de o datorie neîntârziată.

În seara aceleiași zile în care cele trei doamne îndoliate fuseseră primite la Versailles, doi călăreți plini de praf s-au oprit în fața căsuței din Vert-Bois. Unul dintre ei, grăbindu-se să coboare de pe cal, alergă să bată la poartă, în vreme ce însoțitorul său, prinzând căpăstrul aruncat de primul, făcea cale întoarsă.

Gertrude veni să-i deschidă.

— Iisuse Hristoase! exclamă ea, văzându-l pe cel care sosise. E stăpânul nostru!

— Fiul meu? întrebă degrabă tatăl.

— E o plăcere să-l vezi, și se arată plin de făgăduieli ca ziua asta blândă de mai! răspunse bătrâna.

— Dar unde este?

— La teatru.

— Care?

— Habar n-am!

— Cheamă-l pe Piriou...

— Dar Piriou și-a urmat tânărul stăpân ca întotdeauna. Un adevărat gardian, nu altceva.

Domnul Mathias intră în casă. Privirea i se îndreptă spre un orologiu care arăta ora șapte și jumătate.

Pe vremea aceea, reprezentațiile teatrale începeau la ora patru și se sfârșeau la opt. Așadar, trebuia, socotind și timpul de întoarcere, să aștepte aproape cincizeci de minute.

— Gertrude, zise el, copilului îi va fi foame, iar eu cred că am uitat să mănânc, atât de nerăbdător eram să-l văd. Pregătește-ne repede o cină bună... O vom onora!

— Tocmai o pregăteam, răspunse ea; dar mă duc să mai tai un pui... și să adaug la desert una din cremele acelea fine care vă plac la amândoi. Când va sosi, totul va fi gata.

— Să așteptăm, încheie tatăl, oftând. Și, pentru că nu pot să-mi îmbrățișez fiul, hai să-mi revăd grădina.

Dar se duse mai întâi în camera lui să îmbrace alte haine.

Când apăru din nou, schimbat, reîmprospătat și fără griji, în papuci, avea fața luminată de mulțumire.

— Ah, ce bine e să fii acasă! spuse el. Și poate pentru multă vreme, dacă vrea Cerul.

— Să v-audă Domnul! adăugă Gertrude, a cărei administrare vigilentă se vedea peste tot, chiar și la bucătărie.

Iar grădina făcea lauda lui Piriou. Pe aleile greblate cu grijă, niciun fir de iarbă, nicio ramură sau frunză

uscată nu se amesteca cu nisipul de râu. Peluza era verde și deasă ca o pășune normandă.

Nimic de reproșat bordurilor perfect aliniate. În mijlocul brazdelor, al căror pământ negru părea fin cernut, înfloreau bine rânduite toate florile de primăvară. Tufele grele de liliac își amestecau parfumul cu cel al micsandrei, caprifoiului și trandafirilor. O rază a soarelui care asfințea lumina acest mic paradis burghez, unde totul era liniștit, proaspăt și surâzător. Niciun alt zgomot, decât murmurul vântului printre arbori. Te-ai fi putut crede la sute de leghe de Paris.

Deodată, de partea cealaltă a zidului despărțitor, o voce tânără fredona refrenul unei melodii italiene.

— Ah, o privighetoare! exclamă Mathias. E anotimpul... și ora.

Dar chiar în acel moment îl zări la intrarea grădinii pe Piriou, care îl privea în extaz.

— Cum! Singur! strigă tatăl.

Devotatul servitor îl liniști cu un gest.

— Nicio primejdie! răspunse el în limbaju-i prescurtat. El în sală... eu afară; seara răcoroasă... vin să iau mantia... întorc acolo...

— Bine, sunt mulțumit de tine, Piriou! Nu s-a întâmplat nimic în absența mea?

— Nu... mereu Vioiul!...Azi, la teatrul Bourgogne... ieri, teatrul Guénégaud... Foarte lacom de comedie, tânărul nostru stăpân.

— Cu atât mai bine! Se potrivește vârstei... Asta a fost tot?

În cealaltă grădină, vecina își reîncepu cântecul.

— Domnișoara Carlotta! șopti Piriou, făcând cu ochiul.

— Da, știu... fiica prietenului nostru Dominique... O fetiță fermecătoare.

Cu o grimasă și mai semnificativă, Piriou insistă:

— Tot fermecător și Henriot al nostru...

— Cum?

— Îndrăgostiți.

— Ești nebun? protestă tatăl. Doi copii! Hai, du-te repede și adu-mi-l în carne și oase.

Piriou plecă în fugă.

Domnul Mathias își continuă plimbarea, inspectând pe rând lalelele și anemonele, iar lângă spalieri, promițătorii peri și piersici.

Între timp începuse să se înșereze și un zgomot de pași și voci se auzi din casă. Era Piriou care se întorsese, disperat, dar tot singur.

— Nenorocire! strigă el căzând la picioarele stăpânului său. Henriot nicăieri... Acolo, spectatorii toți ieșiți! El, nu! În zadar așteptat, căutat. Era poate aici? Gertrude zice: nu! Adesea Gertrude râde de Piriou.. E adevărat, stăpâne? E adevărat?

— Nu l-am văzut! murmură tatăl, cuprins deja de spaimă.

Cât despre sărmanul servitor, acesta își smulgea părul, își trăgea pumni și se blestema.

— Ah! Bandit! Scelerat! Nenorocit! Dacă nenorocire întâmplă, Piriou se va omorî!

Deodată, din pragul casei, îi răspunse un glas plin de veselie.

— Nu te omorî, Piriou! Iată-mă!

Și Vioiul, căci el era, sări în brațele tatălui său.

III

MĂRTURISIREA FIULUI

Vă puteți imagina bucuria primelor efuziuni. Gertrude îi întrerupse, anunțând cina.

— La masă! spuse vesel Mathias.

Henriot se uită la figura încă năucită a lui Piriou.

— Săracul Piriou, ce spaimă i-am tras! spuse el, zâmbind. Dă-i un scud, tată, ca să mă ierte și să se ducă să bea în cinstea întoarcerii tale fericite.

Domnul Mathias îi dădu bucuros. Apoi intrară în casă, unde Gertrude le servi primul fel.

— Cum se face că te-ai întors pe un alt drum? vru să știe tatăl.

— Ah, e un secret! răspunse tânărul cu o oarecare stânjeneală.

— Pentru mine?

— Secretul acesta nu-mi aparține.

— Nu mai spune, iată ceva nou!

Mai întâi surprins, domnul Mathias deveni apoi nemulțumit.

— Tată, vei ști totul! exclamă Vioiul. Nimic nu trebuie să te supere într-o zi ca asta.

— Bravo! Despre ce e vorba?

— Despre prietenul meu Beppo.

— Băiatul vecinului?

— Da! Știi că ne avem ca frații... În plus, îți voi aminti că are douăzeci și unu de ani împliniți...

Blândul Mathias își recăpătă surâsul.

— Doamne Dumnezeule, ce de mai pregătiri oratorice!

— Doar atât! continuă Henriot. Acum recent, în urma victoriilor obținute în Flandra, actorii de la teatrul Bourgogne au dat un bal, un bal mascat...

— Sper că domnul fiul meu...

— Domnul fiul tău a știut să reziste tentației. Totuși, ea a fost cu atât mai mare cu cât prietenul Beppo s-a dus... Tatăl lui i-a dat voie... Poate ai fi făcut și tu la fel...

— Așa e, și nu găsesc nimic de reproșat îngăduinței lui Dominique. Se înțelege că fiul lui Arlechino nu este un sfânt!

— Răutăciosule! Nu purta costumul lui Arlechino, te rog să crezi, ci un costum de curte... și îl purta tare bine, pe legea mea. Ai fi zis că e un adevărat senior.

— Așa să fie. Apoi?

— Apoi... e mai greu de spus... dar am promis să istorisesc totul...

— Atunci, spune.

— Știi că Beppo e un băiat tare drăguț... A făcut o cucerire.

— Aș!

— Oh! Dar o cucerire... de *il primo cartello*, cum zic italienii... În spatele măștii, ochii îi străluceau ca două stele! Un păr de aur... Talia, piciorul, mâinile unei ducese.

— Ce entuziasm! Se pare că te-a făcut confidentul lui.

— Bineînțeles! În seara asta au întâlnire în fața bisericii Notre-Dame, la ora nouă. Îi înțelegi nerăbdarea? N-a vrut să aștepte sfârșitul spectacolului... Am ieșit la jumătatea ultimului act... și am crezut că e de datoria mea să-l însoțesc până la Châtelet, de unde, urându-i noroc, m-am întors direct aici. Ăsta e tot misterul.

— Dar, observă domnul Mathias, nu e decât opt și jumătate.

— Ia te uită, așa e! spuse mirat Vioiul. Dar la prima întâlnire de dragoste te duci cu o oră mai devreme.

Apoi se apropie de tatăl său și îl îmbrățișă.

— Și acum, adăugă el, dojenește-mă, dacă ai pentru ce! Tu ai vrut să afli; și, pe urmă, nu am eu plăcutul obicei să-ți spun totul, chiar și cele mai ascunse gânduri ale mele? Nu-ți sunt numai fiu, ci și frate mai tânăr, prietenul tău.

Tatăl avea lacrimi în ochi.

— Copil drag! spuse el strângându-l la piept, așa să gândești mereu și să nu te aventurezi niciodată fără ca eu să știu și să te ocrotesc! Acum, când s-au semnalat atâtea dispariții ciudate, când atâtea familii sunt îndoliate, când atâția tineri de vârsta ta sunt gâtuiți de asasini, prietenul tău Beppo cred că a fost foarte imprudent.

— Nu cred, replică Henriot. Doar nu femeile îi omoară!

— Cine știe! murmură tatăl, căzând deodată pe gânduri.

— Dar, reluă fiul, ai aflat toate astea în timpul călătoriei...?

— Zvonul se răspândise încă înainte de plecarea mea.

— Așa e... Îmi amintesc! Dar atunci erau doar câteva victime. Acum sunt douăzeci și șase... și aproape în fiecare zi o alta! Sărmanii tineri... Și mamele lor! Tații lor! Numai de asta se vorbește în tot Parisul.

Ceva ca umbra unui nor trecu peste fețele lor până atunci senine. Chipul lui Mathias deveni plin de îngrijorare.

— Știu! spuse Mathias, răspunzând mai ales propriului gând. Mi s-a scris despre asta!... Și, asemănare

ciudată, am putut să mă conving eu însumi anul trecut că aceleași tentative au avut loc la Londra, fără ca vinovatul să fie prins. Și acolo la fel: nicio urmă. Beznă!

— La Londra! exclamă Vioiul. Cum, te întorci de la Londra?

O călătorie la Londra era pe atunci o mare aventură, iar cei care o făceau erau priviți cu multă admirație.

— Da, răspunse Mathias, hotărât să îndepărteze întunecatul subiect al conversației, chiar a trebuit să mă întorc prin Țările de Jos... De aceea am întârziat atâta timp... Dar se pare că distracțiile nu ți-au lipsit, zglobiule.

— Oh, tată, am fost așa de trist!

— Și-ți place așa de mult comedia!

— Mai mult ca niciodată. Mă duc foarte des la teatrul Bourgogne, dar mai ales la teatrul de pe strada Guénégaud.

După moartea lui Molière, adică cu trei ani înainte de drama pe care o povestim, Ludovic al XIV-lea dăduse sala de la Palais-Royal lui Lulli, care acum prezenta acolo opere. Comedia franceză emigrase în foburgul Saint-Germain, pe scena de care vorbise adineauri Vioiul.

— Am intrarea liberă acolo! adăugă el cu o anumită mândrie.

— Tu? Dar cum?

— E poveste întreagă! Când ai plecat, îți amintești, se judeca un proces între cele două trupe. Însuși regele a dorit să fie judecător. Ca avocați: de o parte, vecinul nostru, Dominique; de cealaltă parte, Baron, urmașul marelui Poquelin. El a vorbit primul; cauza italienilor părea pierdută. Li se cerea limitarea doar la piesele italiene. În ce limbă să le joace? Aici era buba. Când a venit rândul apărătorului lor, acesta tremura. Păi! Îți dai seama, tată? După Alceste, Arlechino! Pledoaria lui nu a fost lungă:

„Sire, a întrebat el, cum dorește Maiestatea Voastră să vorbesc? – Franțuzește, bineînțeles...“, a răspuns Ludovic al XIV-lea. Și Biancolelli a strigat imediat: „Am câștigat! Ce spune regele nu e lege?“

— Bravo, Dominique! exclamă domnul Mathias.

— Așa au spus și ceilalți, continuă fiul. Chiar și Baron a râs. Cei doi adversari și-au dat mâna. Au devenit prieteni. Or, știi, prietenii prietenilor... Beppo m-a prezentat. Pentru mine a fost un fel de minune. Oh, comediile lui Molière! Ah, ce frumusețe! Cât adevăr! Câtă veselie! Inima se deschide și tresare ascultându-le. Ce fericiți sunt cei care fac să fie aplaudate asemenea capodopere! Câtă tandrețe în rolurile îndrăgostiților! Câtă tinerețe! Le știu pe toate. Valère, Damis, Clitandre, Eraste... și le-am recitat în fața domnului Baron, care mi-a spus că am pasiune, aptitudini, viitor. Da, tată, ăsta e secretul meu! O vocație. Dacă consimți, voi fi actor.

Nimic mai sincer, nimic mai fermecător decât verva cu care fusese rostită această tiradă. Henriot se ridicase cu un gest și o atitudine grațioasă, îmbujorat la față, cu ochii scânteind de entuziasm.

Tatăl său îl privi zâmbind. Un burghez din zilele noastre s-ar fi revoltat. Dar atunci teatrul, în toată splendoarea lui, era la mare cinste. Tovarășii lui Molière au fost, majoritatea, gentilomi. Cât despre ceilalți, genul i-a înnobilat.

— Ei, nu zic nu! răspunse domnul Mathias. Om mai vedea.

Vioiul îi sări de gât.

— Ah, eram sigur că-și place și ție comedia! Am o bănuială că tu însuți ai jucat teatru.

— Ce vrei să spui? protestă tatăl.

Și, observând surâsul malițios și grabnica îmbujorare a fiului său, adăugă:

— Pun rămășag, pungașule, că mai ai pe conștiință un păcat.

— Ei bine, da, tată! Și, pe legea mea, pentru că te-ai întors așa de bun, acum e momentul să-mi sfârșesc mărturisirile!

— Vorbește, fiul meu, duhovnicul tău te ascultă.

Vioiul îngenunche și, cu coatele sprijinite pe genunchii tatălui, cu mâinile împreunate, pe un ton lingușitor, începu astfel:

— Mi-ai încredințat cheia de la biroul tău, cu învoirea să-l deschid dacă Gertrude va termina banii. Așa s-a și întâmplat. Am intrat în camera aceea unde te închizi singur, seara... și care dă în străduță printr-o ușă mică... deschizând calea unor personaje misterioase... pe care nu mi-ai permis niciodată să le văd.

— Hm! Curios!

— De acord! Amintește-ți povestea aceea drăguță publicată nu demult de domnul Perrault, unde este vorba despre curiozitate.

— Barbă Albastră?

— Exact! În fundul sertarului am găsit o trusă cu chei. În cameră e un dulap.

— L-ai deschis?

— *Mea culpa*, îmi cer iertare.

— Ah! Ah! Asta e mai grav! izbucni cu severitate domnul Mathias.

— Totuși, nu era nimic grav în ceea ce am văzut, replică Vioiul. În cuiere nu sunt agățate cadavre de femei... ci tot felul de costume pentru deghizare... în senior, în militar, în călugăr, țăran... și altele! Pe urmă, peruci,

accesorii, pomezi... Ca în cabina domnului Baron... sau mai curând a domnului de la Thorillière... Asta e! Jucai burghezi, personaje comice...

— Nu întotdeauna! murmură domnul Mathias cu un zâmbet echivoc.

— Ah! reluă Henriot, încurajat de acest zâmbet. Tu, care vrei să cunoști toate secretele mele, de ce nu mi-l spui pe al tău?

— Ți-l voi spune când vei fi bărbat.

— Ei, dar am impresia...

— Ștrengarule! îl întrerupse el cu o mângâiere. Haide, ajunge! Mai avem de dat o raită prin grădină.

Masa se sfârșise și odată cu ea și faimoasa cremă a Gertrudei.

Tatăl și fiul ieșiră din casă braț la braț.

Era o noapte caldă și înstelată. În afara umbrelor proiectate ici și acolo, totul era scăldat în lumină.

Pe când cei doi se plimbau de-a lungul zidului, nisipul scârțâindu-le sub picioare, vecina „ciripi“ din nou mica ei melodie.

— Iar! își spuse Mathias. Oare Piriou să fi avut dreptate?

Henriot tresări imediat, încetinindu-și pașii, parcă pentru a auzi mai bine.

Ajunseseră la celălalt capăt al grădinii, la intrarea unei alei mărginită de carpeni.

— Cum, tată, ai ieșit cu capul descoperit! strigă deodată Vioiul. E răcoare... mă duc să-ți aduc boneta.

Și, fără să aștepte răspunsul, o luă la fugă înapoi pe potecă.

Această grijă exagerată îi păru suspectă domnului Mathias. Dar se prefăcu că nu bagă de seamă. Mai mult,

se ascunse după un boschet și dădu cu mâna la o parte frunzișul ca să nu scape nimic din ce urma să facă îndrăgostitul.

La mijlocul aleii, acesta se opri și întorse capul, uitându-se să nu îl vadă cineva.

Apoi sări spre zid și se urcă pe o bancă rezemată de acesta.

În acel loc, în cealaltă grădină, se ridica un pâlc de aluni.

Printre ramurile care se mișcau, domnul Mathias zări, în lumina lunii, ivindu-se un cap de fată, doi ochi negri care străluceau și o mână albă oprindu-se pe partea de sus a spalierului, de unde stăpânul casei aștepta cele mai frumoase fructe.

— Oh, bietele mele caise! murmură el.

E de la sine înțeles că Vioiul a prins mâna care se oferea buzelor lui și a acoperit-o cu sărutări fierbinți.

După care, sprinten ca o căprioară, își continuă fuga spre casă.

Tatăl căzuse pe gânduri.

— Hotărât lucru, murmură el, nu mai e un copil. De ce i-aș mai ascunde secretul meu? Dacă muream în timpul călătoriei? Dacă vreo răzbunare m-ar doborî mâine, ar auzi adevărul de la alții, nu de la mine... și cu ce cuvinte i l-ar spune? Cine știe dacă nu-și va aminti de mine cu dispreț? Nu, asta nu se va întâmpla! E destul de mare ca să înțeleagă totul, și vreau să-i spun totul... A sosit timpul.

Toată ființa domnului Mathias suferise un fel de transformare subită. Nu mai era burghezul jovial de adineauri, moleșit deja de scurta odihnă. Nu l-ar fi recunoscut, atât de mult se schimbase, energic și brav asemenea

hotărârii luate. Porni cu un pas decis în întâmpinarea fiului său și, punându-i mâna pe umăr, privindu-l fix în ochi, îi zise cu un aer aproape solemn:

— Să ne întoarcem în casă...

Henriot se arătă și mai surprins când tatăl său, după ce îl duse în camera misterioasă și închise ușa cu zăvorul, se așeză în fața lui, de cealaltă parte a unei mese de stejar înnegrită de vreme, și îi spuse :

— Nu-mi vei mai reproșa, copilul meu, că nu am încredere în tine. Azi e ziua mărturisirilor... E rândul meu.

IV

MĂRTURISIREA TATĂLUI

— M-am născut, începu domnul Mathias, la Vitré, un orășel din Bretagne. Familia noastră se bucura de considerația tuturor. Mulți dintre membrii ei fuseseră judecători, magistrați sau cel puțin negustori de frunte. De aici s-a strâns ceva avere. Când regele Henric al IV-lea a transformat cele două funcții de notar într-una singură, străbunicul meu a cumpărat-o și a transmis-o fiului cel mare. A urmat apoi tatăl meu. Urmam eu. O dinastie de notari. Așadar, mi-am făcut studiile la iezuiții din Rennes. Am început aici chiar și studiul dreptului. Dar, ivindu-se ocazia să termin la Paris, am fost trimis în acest oraș. Îmi amintesc și azi admirația și surprinderea mea din primele zile. Acest oraș imens, mulțimea care se agita încontinuu, zgomotele ce se amestecau în aer, clădirile, atracțiile, distracțiile, toate aceste lucruri necunoscute până atunci mi-au fermecat și captivat în scurt timp imaginația tânără. M-a cuprins o vie curiozitate. Voiam să văd și să cunosc totul. Dar medalia are două fețe. Există la Paris două orașe, copilul meu: cel pe care-l cunoști tu, Parisul superficial, amabil, zâmbitor, care strălucește și încântă, dar și celălalt, întunecos, hidos, oribil ca infernul pe care și l-a imaginat Dante. Am pătruns în el și l-am cercetat. Locurile misterioase unde mișună cerșetorii și banditii, tripourile unde îți pierzi averea și onoarea, toate aceste locuri rele exercitau asupra mea o atracție neobișnuită. Nimic nu mă corupea, nimic nu mă ispitea. Priveam,

studiam și atât. Nu era oare asta, vei înțelege imediat, o presimțire a viitorului ce-mi era rezervat? Un compatriot, un prieten pe nume Lombard, mă însoțea de obicei în aceste incursiuni puțin cam primejdioase. El urma cursurile Școlii de Medicină și, deja foarte inteligent și înzestrat pentru știință, poate că n-a știut să fie la fel de invulnerabil precum eram eu în fața viciului. Obiceiurile aventurierilor și ale țiganilor nomazi îl seduceau. „Mi-ar fi plăcut, spunea el, viața asta îndrăzneață și liberă." Uneori se amesteca printre jucătorii și febra câștigului i se aprindea în ochi. De multe ori l-am oprit de pe panta desfrâului. Ar fi trebuit să mă feresc de apucăturile lui rele. Dar nu! Prietenia m-a orbit. Îmi arăta o mare afecțiune. Eram salvatorul, îndrumătorul lui! Ah, demon fatal! Cum nu te-am ghicit? Între timp, a trebuit să mă întorc acasă. Lombard își terminase și el studiile, dar rămas fără părinți, fără bani, era nehotărât. „Vino!" i-am spus. Și eu am fost cel care l-a rostuit și l-a susținut la început. Nu a reușit ușor. Era un sceptic, un ironic, iar bretonii noștri nu prea îl aveau la inimă. Până la urmă, talentul său a învins. Chiar și cei care nu-l simpatizau pe om au sfârșit prin a-l accepta ca medic. Cât despre mine, eu mă bucuram de primirea cea mai cordială. Mai întâi asociat al tatălui meu, pe care l-am pierdut în anul următor, am moștenit stima pe care știuse s-o cucerească, și am avut în curând în mână toate afacerile, toate capitalurile orașului și împrejurimilor. A sosit clipa, copilul meu, să-și facă apariția în această povestire mama ta. A fost cea mai bună și cea mai iubită dintre femei. Religia părinților ei ne-a interzis căsătoria. Era o familie protestantă. Au căzut de acord ca logodnica mea să se convertească. Dar

tatăl spusese: „După ce n-oi mai fi!“ Am așteptat și la douăzeci și cinci de ani am devenit soțul ei.

Mama ta avea un adevărat cult pentru sfânta Biblie. Cea pe care o vezi aici e a ei. Am păstrat-o cu sfințenie. Pe ea ai învățat să citești, copilul meu. De câte ori nu i-am răsfoit împreună paginile. În toate împrejurările vieții mele o deschideam sigur că voi găsi în ea o mângâiere, o încurajare, un sfat bun. Va trebui, fiul meu, să faci și tu la fel. Cartea aceasta conține nu numai spiritul Domnului, ci și sufletul mamei tale. Să-i cerem mereu sfatul, Henri. E un obicei care ne va purta noroc.

Zicând acestea, vocea domnului Mathias se schimbase. Pe față i se citea o mare emoție; avea lacrimi în ochi.

Henriot se ridică, se aplecă peste masa care îl despărțea de tatăl său și, fără să scoată o vorbă, îl sărută. Apoi se așeză la loc și puse mâna peste Biblia care se găsea între ei.

— Îți promit, răspunse el, jur pe umbra mamei mele că această carte sfântă va deveni oracolul și ghidul meu. Îi voi încredința toate gândurile mele, renunțând la ele dacă le va dezaproba. Dar, când îmi va spune:„Fă așa... e bine...“, – o voi asculta fără teamă și fără regret. Și acum, tată, continuă.

O clipă mai târziu, Mathias continuă astfel:

— Au trecut doi ani, timp în care am fost omul cel mai fericit. Nu te născuseși încă, copilul meu, dar erai așteptat. Nimic nu ne-ar fi lipsit apoi fericirii noastre. Dar vai! Când crezi că ești cel mai fericit, atunci te lovește nenorocirea. Într-o seară, am fost chemat pentru un testament. Lombard a venit să mă cheme. Era vorba de unul dintre bolnavii lui, care locuia într-un castel la patru-cinci leghe de Vitré. „Voi veni și eu acolo mâine dimineață, îmi spuse el, așteaptă-mă, ne vom întoarce împreună.“ Nimic

mai natural, pe vreme de iarnă, având în vedere drumurile proaste. Puteam să fiu reținut până atunci de formalitățile funcției. Dar am sosit mult prea târziu. Moartea, înșelând medicina, o luase înaintea notarului. Prezența mea devenise inutilă la castel; m-am grăbit să mă întorc, ca să ajung acasă pe la miezul nopții. Era o vreme cețoasă și lugubră. Arborii parcă scoteau gemete. În apropierea orașului, m-a surprins culoarea cerului. Din negru se făcea roșu. Oare era lumina unui incendiu? Mi-am grăbit calul ca să dau alarma; dar nu mi-a fost greu să recunosc propria casă care ardea. Se organizau deja ajutoare. Dar cum să stingi un asemenea foc? Părea că se aprinsese din toate părțile deodată. Dinspre toate focarele vântul repezea peste casă vârtejuri de flăcări. M-am năpustit să-mi salvez soția, comoara mea cea mai scumpă. Focul înghițise nu numai propria avuție, ci și titlurile, valorile, banii pe care mi-i încredințase o sută de familii. Cu toată împotrivirea întâmpinată, m-am aruncat din nou în văpaie. Dar de ce ușa cabinetului meu nu era închisă? Am ajuns la casa de bani... Era deschisă, era goală. Nicio îndoială. Incendiul trebuia să șteargă urmele altei crime! Am fost prădat! Am fost prădat! Cu acest strigăt de disperare m-am prăbușit în mijlocul mulțimii. Lombard, care era acolo, mi-a dat primele îngrijiri. Curând, a dispărut; tulburarea, paloarea, neliniștea lui nu-mi scăpaseră. La capătul puterilor, rănit de moarte, mi-am pierdut cunoștința. M-am trezit a doua zi. O nouă spaimă mă aștepta la trezire. Pe mama ta tocmai o apucaseră durerile nașterii. După toate cele întâmplate, ar fi putut muri. Doctorul nu era nicăieri. Ziua a trecut fără să fie zărit. Ce mai zi! M-a îmbătrânit cu zeci de ani. Seara, te-ai născut tu, Henri. Dar ce se întâmplase cu Lombard? Am avut deodată o

bănuială... Dacă era el? Numai el cunoștea destul de bine interiorul casei mele ca să poată pătrundă astfel în ea, nevăzut de nimeni. Fericirea mea îl făcuse până la urmă invidios și gelos. De câtva timp circulau pe seama lui zvonuri urâte. Pierduse la cărți sume oarecum importante. De altfel, nu el mă anunțase despre acel testament care ar fi urmat să mă rețină acolo până a doua zi? În fine, de ce nu-și făcea apariția? Către miezul nopții, m-am dus drept la el acasă și am intrat forțând ușa. Nimeni! Urmele unei plecări grabnice... În vatră, multă cenușă de la hârtii arse de curând... Acestea, fără îndoială, ar fi putut dezvălui crima... N-am regăsit decât o parte dintr-o foaie, care pentru mine a constituit dovada. Oh, infamul! El pusese foc casei! El era hoțul! Ce era de făcut? Plecase. M-am năpustit pe urmele lui. La stația de poștă, niciun indiciu... Rămâneau rândașii... Al treilea pe care l-am trezit mi-a mărturisit că, acum două zile, îi vânduse un cal, pus la dispoziție noaptea trecută, după incendiu, și plătit în aur. „Prin urmare, doctorul a plecat în călătorie? – Da, la Rennes.“ Peste cinci minute eram în șa, galopând într-acolo. Dar nu cumva era o pistă greșită? Am întrebat un hangiu. Văzuse trecând un călăreț pe când se crăpa de ziuă. „Ce călăreț? – Desigur, medicul din Vitré... Era gata-gata să-mi schilodească o oaie acolo, în landă. – În landă! Nu ținea drumul spre Rennes? – Sigur că nu! A tăiat-o peste câmpuri de parcă voia s-o apuce spre Paris“. Prin urmare nu mă înșelasem. Parisul era ascunzătoarea obișnuită după o crimă. Aici te ascunzi, te pierzi ca o picătură de apă în ocean. Și, de altfel, aici e marea orgie care strălucește, atrăgându-i pe cei care vor să se amețească, să uite. Un adevărat far pentru toți pirații. Înțelesesem că vechea mea prietenie cu Lombard ar fi putut să facă să

fiu bănuit de complicitate. Îmi furase nu numai banii, ci și onoarea. Voiam s-o recapăt. Nu puteam să mai zăbovesc. Teribilă împrejurare! Tu, abia te născuseși, iar mama ta era pe moarte. Dar m-a înțeles. „Du-te! mi-a spus. E datoria ta". Și am plecat cu o mare mâhnire, dar hotărât. Pe tot drumul, semne evidente ale trecerii lui Lombard îmi arătau aproape la fiecare popas că eram pe calea cea bună. Dar avea un avans de treizeci de ore; era enorm. Aveam scrisori de recomandare către ducele de Mercoeur, guvernatorul Bretagnei, care se afla la Paris. M-a însoțit el însuși la magistratul Parisului, care conducea atunci poliția. Acesta m-a primit bine. Mi-a ascultat plângerea și mi-a răspuns: „Ne vom ocupa". Toate acestea nu erau de competența mea. „Iertați-mă, am replicat, vreau să mă ocup eu însumi, și imediat. Nu cer decât împuternicirile necesare și câțiva dintre cei mai buni agenți. Îi plătesc eu". Închipuie-ți ce surpriză! Hotărârea, ardoarea mea tulburau practicile obișnuite ale birocrației franceze. Datorită situației, cererea mea a fost admisă. Dar mă priveau ca pe un animal ciudat, ca pe un sălbatic. Ei bine, da, ca un sălbatic m-am aruncat din acea clipă în urmărirea dușmanului. N-am să istorisesc cum îl vânam pe acest om. Și ce om! Toate festele, toate vizuinile, toate ascunzătorile îi erau cunoscute. Dar le știam și eu. Am atacat cu abilitate și curaj. Binele contra răului. E de ajuns să știi că, a treia zi, îl descoperisem, îl hăituisem și îl forțasem să se predea. În ultima clipă, ca mistrețul în vizuina lui, a sărit la vânător. Ce luptă! Eram rănit, dar învingător. Am pus mâna pe tot, în afara unei sume egale cu avutul meu. Recuperasem banii celorlalți, banii încredințați onoarei mele; și, ruinat dar cu fruntea sus, puteam să mă întorc acasă. Am alergat acolo unde o lăsasem pe mama ta... Vai! Nu

aveam s-o mai văd. Murise! Am vrut să mă omor și eu. Gertrude mi-a arătat copilul pe care îl alăpta... fiul meu... Și am trăit pentru tine. Dar ce să fac? Și cum să te cresc? Casa noastră nu mai era decât un morman de ruine. Abia dacă reușisem să salvez câte ceva. Câțiva prieteni s-au oferit să mă ajute. Dar rămânerea la Vitré îmi devenise prea dureroasă. În acest timp, a trecut pe acolo ducele, întorcându-se de la Rennes. M-a chemat la el și mi-a adus la cunoștință că, aflând cele întâmplate, cardinalul Mazarin voia să vin să mă stabilesc la Paris ca să consacru țării priceperea și energia pe care le dovedisem până atunci. Ministrul mă lua sub protecția lui. O sumă importantă îi întărea propunerea. Am adăugat banii din vânzarea funcției mele și am plecat. Nu-ți poți închipui dezordinea și corupția din capitală provocate de tulburările Frondei! Toți netrebnicii din Europa își dăduseră aici întâlnire. Numărul lor se ridica la mai mult de patruzeci de mii: pungași, tâlhari, vagabonzi, oameni fără căpătâi, ticăloși sau escroci, că te credeai în codru! Se fura, se asasina pe poduri, pe cheiuri, în piețe, pe bulevarde, peste tot. Trecătorilor li se smulgeau hainele de pe ei, li se furau pungile, iar cei care se opuneau erau omorâți chiar ziua în amiaza mare. Soldați lăsați la vatră, lachei fără stăpân, fii de familie bună căzuți în desfrâu, câțiva nobili lipsiți de rușine, evadați de la galere, toți cerșetorii care viermuiau în Curtea Miracolelor, dintre care unii cereau de pomană cu spada la brâu, sporind și mai mult mulțimea răufăcătorilor. Groaza care o produceau era atât de mare, încât iarna străzile deveneau pustii de la cinci seara. Pe deasupra, mai erau și țiganii, acei nomazi stabiliți pe triburi în mahalale, care furau oameni și copii pentru colonizarea Americii; apoi pretinși doctori străini,

alchimiști sau magicieni, fără să mai punem la socoteală și ghicitoarele, a căror adevărată știință era crima. Mai târziu au apărut otrăvitoare și otrăvitori; acum s-a ivit această bandă de răpitori și asasini care îndoliază familiile. Într-un cuvânt, o adevărată invazie de sceleraţi – armata răului. Ei bine, cardinalul recruta soldați și ofițeri care să lupte cu ea și s-o distrugă. Rolul acesta m-a atras. Primejdia îl purifica, îl înnobila în ochii mei. De altfel, știam că Lombard fugise din închisoare. Poate îl găseam în drumul meu. Aveam să mă răzbun eu însumi. Dar, în acest război în care în care mă aruncam trup și suflet, trebuia să te pun la adăpost pe tine, sărmanul meu copil. Nu puteam îndura să ne despărțim, să nu te mai văd. Cine mi-ar fi dat curaj? Am cumpărat această casă, te-am ascuns în ea și am trăit aici ca un burghez cuminte. Dar, în fiecare seară, de cum adormeai, mă înarmam de luptă și o porneam la vânătoare. Începutul a fost greu. Trebuia tot schimbat; totul ne stătea în cale. A fost nevoie de inițiativa lui Colbert și de autoritatea lui Ludovic al XIV-lea pentru organizarea apărării publice. În fine, a fost numit un locotenent de poliție, domnul de La Reynie, om inteligent și de suflet. Câte reforme de atunci! Câte progrese! Am devenit principalul lui agent și a știut să mă răsplătească, acordându-mi mai cu seamă prietenia și stima lui. Îți spun astăzi toate acestea, pentru că sarcina mea s-a terminat, pentru că mă retrag și fiindcă, pe de altă parte, te cred în stare să înțelegi. Totuși, cine știe dacă nu-ți va fi rușine de tatăl tău, în primele clipe când vei afla numele de împrumut sub care a luptat. Cunosc prejudecățile lumii și lașa ei nerecunoștință. Cei care veghează în umbră pentru securitatea unui oraș, cei care sunt devotați pazei bunurilor și vieții locuitorilor lui sunt disprețuiți. Din

fericire, aceștia au satisfacția datoriei împlinite, conștiința serviciilor făcute omenirii.

Domnul Mathias se opri. Această lungă mărturisire, mai ales cuvintele din urmă fuseseră spuse pe un ton de sinceritate, amărăciune și bravură care arătau cât suferise. Dacă l-ai fi văzut în acele clipe, ai fi înțeles ce adversar îndârjit era pentru cei pe care jurase să-i împiedice să mai facă vreodată victime.

Trupul i se înălțase, mușchii i se umflaseră, înfățișarea îi devenise energică și hotărâtă.

— Tată, întrebă tânărul, cu inima bătând de emoție, tată, spune-mi numele cu care te-ai dovedit așa de temut?

Deodată, de afară, s-auziră bătăi în ușa care dădea în străduță.

— Așteaptă! răspunse el. Îl vei afla...

Și, apucând lampa, merse să deschidă.

V

SACRIFICIUL LUI AVRAAM

În urma potopului de observații primite la Versailles, domnul de La Reynie se întoarse furios și jignit, nu numai din pricina reproșurilor făcute de rege, ci mai ales din cauza celor de care nu-l cruța propriul său orgoliu.

Sub regimuri despotice, funcționarii se modelează după stăpân. În sfera sa, locotenentul de poliție era un al doilea Ludovic al XIV-lea. Nimic nu rezista voinței lui. Nu admitea imposibilul.

În timp ce vorbea cu marchizul de Gèvres, un curier alerga deja spre toți inspectorii de serviciu cu un ordin de convocare imediată. Așteptându-i, locotenentul de poliție, de cum ajunse la reședința sa din strada Neuve-des-Capucines, chemă toți șefii de birou în cabinetul său. Aici, jucând și el rolul regelui, expuse situația, se informă dacă se descoperise ceva și, la răspunsul negativ al subordonaților care tremurau năuciți, continuă:

— Ce va să zică asta, și pentru ce sunteți ceea ce sunteți, domnilor? strigă el. Răspundeți în fața mea de securitatea parizienilor... Cum! Să dispară tineri și fără să li se poată găsi nici măcar cadavrele? Victimelor le trebuie un mormânt; familiile trebuie răzbunate; vinovații pedepsiți... și, asta în două sau trei zile. Auziți, trei zile și niciuna mai mult! O vreau, etc., etc.

Pe scurt, discursul monarhului, numai că, în loc să spună „sub domnia mea“, spusese „sub administrația

mea“, și primind ca suprem răgaz opt zile, nu acorda decât trei.

O oră mai târziu, exact aceleași cuvinte le auzeau cei douăzeci de inspectori din gura șefilor lor și plecau disperați de furie și spaimă să le repete la rândul lor brigăzilor pe care le comandau, astfel încât, până seara, nu mai exista nici un om din poliție, niciun comisariat al orașului în care să nu fi ajuns zvonul ultimatumului regal.

Dar nu se făcuse niciun progres. Totuși, de o lună, cercetările, urmăririle erau din ce în ce mai febrile. Dovada: o mulțime de rapoarte deja rezumate de secretarul general.

— Ah! bombăni locotenentul de poliție, mototolind hârtia. Nepricepuții! Imbecilii! De ce nu-l avem aici pe domnul Lecoq?

Chiar în clipa în care domnul de La Reynie îi pronunță numele, secretarul îl anunță pe agentul Bouletord.

— Dacă nu e vorba despre dispariții, nu primesc pe nimeni.

— Cere o audiență din partea domnului Lecoq.

— Lecoq? Să intre!

Bouletord se arătă îndată. Era un bărbat voinic, scurt și îndesat. Un tors și niște membre de Hercule. Iar capul semăna cu al unui buldog.

— Unde se află cel care te trimite? îl întrebă imediat locotenentul de poliție.

— La Paris, de o oră, excelență. V-o aducem înapoi pe marchiza de Brinvilliers*.

* Marie-Madeleine d'Aubray, marchiză de Brinvilliers, otrăvitoare născută la Paris (1630-1676), decapitată și arsă în Piața Grève (n.a.).

— Bravo! strigă domnul de La Reynie, uitând pentru câteva minute de marea preocupare a momentului.

Fiindcă acel caz avea și el importanța lui. Otrăvirile care decimau nobilimea provocaseră multă emoție. Otrava era pretutindeni, în alimente, în haine, în floarea pe care o miroseai, în apă, în aer. Nu-i cruța nici pe copii. Se stingeau familii întregi, sau cel puțin ramurile lor cele mai bogate, spre profitul câtorva moștenitori avizi care nu puteau fi dovediți de crimă.

Otrava se numea „praful de moștenire". Ce Borgia, ce Locusta îl plămădea, îl răspândea? Mister. O întâmplare fericită o dăduse în vileag pe marchiza de Brinvilliers. Dar, prevenită de vreun complice, otrăvitoarea trecuse deja hotarul. Lecoq și doi agenți, unul dintre ei fiind chiar Bouletord, fuseseră trimiși în grabă pe urmele ei. Să ascultăm împreună cu domnul de La Reynie raportul agentului.

— La Londra, eșec total, dar nu fără luptă. Complicii doamnei au tras în noi cu pistoalele, și țînteau foarte bine, pe legea mea! Un glonț l-a atins ușor la cap pe șeful nostru, un altul l-a nimerit drept în piept pe camaradul l'Anguille. Din fericire, prevăzând lupta, purtam toți sub haine o tunică de zale solid lucrată. Cu alte cuvinte, viață aspră. Am reluat urmărirea. Fugara se îmbarcase pentru Olanda. N-am putut s-o prindem din urmă decât la Liège, unde știuse să-și facă deja prieteni, protectori, care o credeau o biată victimă persecutată pe nedrept. Domnul Lecoq, aflând cum stau lucrurile, a hotărât să acționeze printr-un șiretlic. Excelența Voastră îi cunoaște talentul. A luat înfățișarea și vorba stâlcită a unui gentilom din Brabant, care dorea să scape de o rudă plină de milioane. Oferea pe loc o sumă mare și a treia parte din

moștenire; otrăvitoarea a acceptat, angajându-se să acționeze ea însăși într-un castel din împrejurimile orașului Louvain. Iată-ne așadar plecați cu toții: ea cu el în trăsură, l'Anguille pe capră, eu la spate. Partida încă nu era câștigată, departe de așa ceva! Într-o țară străină, aproape dușmană, prada ne scăpa la cea mai mică bănuială. Era destul să strige după ajutor. Dar domnul Lecoq avea planul lui. „Mi-e foame și mi-e sete, i-a zis el tovarășei lui de drum; ce-ați zice de un punch cu bere? Are unul excelent la taverna aceea care se vede acolo în fața noastră." Și atât a lăudat băutura asta, încât doamna n-a rezistat tentației. Ordin de oprire. A coborât și, din exces de galanterie, i-a adus el însuși halba, în care pusese un narcotic puternic. Ah! Ah! A fost o lovitură de maestru s-o învingă cu propriile ei arme. După o jumătate de oră, dormea buștean. Dă-i bice, birjar, spre frontieră! Nu s-a trezit decât în Franța; și adineauri am închis-o la Bastilia. Asta-i tot.

— Bine lucrat! exclamă locotenentul de poliție. Dar de ce n-a venit chiar Lecoq?

— După o absență de două luni, răspunse Bouletord, era nerăbdător să-și îmbrățișeze fiul. Cât privește restul, monseniore, scrisoarea aceasta vă va lămuri.

— De ce-ai mai așteptat... Dă-mi-o repede.

Scrisoarea, care începea cu câteva scuze, se termina astfel:

„Excelența Voastră m-a lăsat să sper că după acest ultim serviciu îmi va reda libertatea. Îi amintesc această promisiune."

La Reynie făcu un gest de refuz.

— Retragerea! exclamă el. Nici nu și-ar fi putut găsi un moment mai nepotrivit! Poate fi vorba de asta? Bouletord, aleargă numaidecât după el.

Dar se răzgândi.

— Nu , voi merge chiar eu!

Mâna lui neliniștită agitase deja clopoțelul. Apăru ușierul.

— Avem vreo trăsură pregătită?

— Da, monseniore.

— Vizitiul să fie gata. Plec... Haide!

Acest ultim cuvânt se adresa lui Bouletord. Locotenentul de poliție își aruncă pe el o haină, își puse o pălărie mare și se grăbi să coboare. Un sfert de ceas mai târziu, trăsura se oprea în strada Saint-Martin, colț cu ulicioara Vert-Bois.

Domnul de La Reynie, urmat de agent, intră pe această stradă, apoi pătrunse în ulicioară. Agentul bătu în oblon.

— Așteaptă-mă! îi zise șeful, care voia să intre singur.

Vă amintiți scena în urma căreia domnul Mathias deschisese ușa.

Nu-l recunoscu pe vizitator decât atunci când acesta intră în camera luminată și se descotorosi de pălărie și de haină.

— Dumneavoastră aici, monseniore! exclamă domnul Mathias, înclinându-se în fața locotenentului de poliție care, cu mâna întinsă spre el, răspunse pe un ton de cordială prietenie.

— Asta e prea puțin pentru meritele dumitale, domnule Lecoq.

La auzul acestui nume celebru, care îi lămurea tot misterul, Henriot, nezărit până atunci, nu putu să-și rețină surpriza.

— Cine este acest tânăr? întrebă La Reynie.

— Fiul meu! răspunse Lecoq. A aflat acum o clipă ce sarcină a acceptat tatăl lui.

— Și sunt mândru de asta! strigă Henriot, venind în brațele tatălui său.

— Ai dreptate, spuse cu gravitate ministrul, căci puțini dintre slujitorii regelui se pot mândri că i-au adus servicii atât de mari.

— S-au sfârșit oare? întrebă domnul Mathias. Și, ca o ultimă recompensă, Excelența Voastră a vrut să-mi aducă ea însăși vestea repausului pe care îl solicit?

Locotenentul de poliție clătină din cap și răspunse cu solemnitate:

— Un soldat ca dumneata, Lecoq, nu dezertează în pragul unei bătălii. N-ai aflat de noua serie de crime ce a devastat capitala cât timp ai lipsit?

— Acele dispariții ciudate, nu-i așa? Auzisem de ele înainte de a pleca... și mai adineauri, povestindu-mi tot ce s-a petrecut de atunci, guvernatorul Bastiliei mi-a făcut onoarea să adauge că m-am întors la țanc.

— Vezi bine! spuse ministrul. Nu numai șeful și prietenul își pune toată nădejdea în dumneata, ci și regele însuși.

Îi povesti scena de la Versailles.

— Reușește, Lecoq, încheie el, și îți promit, în numele Maiestății Sale, nu numai odihna pe care o meriți din plin, ci mai mult, o avere, ca să vă puteți bucura de ea așa cum se cuvine.

— Dacă încerc, răspunse Mathias, o voi face mai ales pentru satisfacția de a-mi fi îndeplinit datoria până la capăt.

— Bine! exclamă domnul de la Reynie. Mă așteptam la o asemenea hotărâre din partea dumitale. Dar trebuie să ne grăbim, căci fiecare moment de întârziere poate să aducă o nouă nenorocire. Iată rezultatul informațiilor pe care le-am primit despre această problemă. Aruncă-ți ochii pe ele în timp ce eu voi vorbi cu fiul dumitale și îi voi spune cât de mult îl stimez pe cel care i-a dat viață.

Henriot se grăbi să aducă mai aproape fotoliul în care urma să se așeze ministrul. Mathias rămase la masă să studieze documentul adus de la sediul din strada Neuve-des-Capucines.

După câteva minute de lectură atentă, Mathias ridică brusc capul cu o mișcare semnificativă.

— Ei bine? întrebă La Reynie, care îl urmărea. Instinctul dumitale nemaipomenit ți-a permis să zărești vreo rază de lumină în această beznă?

— Un singur indiciu general, răspunse polițistul care continua să gândească în timp ce vorbea. Acești douăzeci și șase de nefericiți erau renumiți pentru îmbrăcămintea lor elegantă și pompoasă... O mulțime de fireturi, broderii de aur, bijuterii, diamante, pungi doldora de bani... Pe scurt, o întreagă paradă de avuție.

— Drace! Tocmai o astfel de paradă...

— Un moment! Pe cei care etalează cu atâta ostentație o astfel de bogăție îi bănuiești încrezuți și ușor de agățat. Remarc din aceste note că erau cu toții tineri! Foarte tineri! Poate s-a profitat de o anume naivitate. Câțiva păsiseră dincolo de adolescență de puțină vreme.

— Și care ar fi concluzia?

— Că pentru a-i atrage în cursă s-au servit de aceeași momeală.

— Și anume?

— O femeie!

După un moment de tăcere, La Reynie căzu de acord asupra acestei deducții.

— Perfect gândit! zise el. De altfel, nu e valabilă la noi axioma: află femeia, restul vine de la sine?

— Da, dar mai întâi trebuie s-o afli, reluă Lecoq. Și din tot ce e scris aici nu ne putem agăța de nimic.

— Nu putem ezita. Cereți tot ce vă va fi necesar: bani, oameni...

— Mi-ar trebui un om, monseniore, pe care nu mi-l puteți da.

— Adică?

— Un nobil autentic și foarte tânăr, care să vrea să se devoteze trup și suflet pentru salvarea celorlalți.

— Da... dar un cercetaș care să pătrundă în adâncul bârlogului și, așteptând, să rămână singur expus loviturilor asasinilor... fără să mai punem la socoteală sărutările ucigătoare ale vampirei. Trebuie să punem mâna, dintr-o singură aruncătură de năvod, pe toată banda.

Lecoq vorbise cu convingerea reușitei. La Reynie, după o clipă de gândire, răspunse:

— Soluția mi se pare cum nu se poate mai bună. Dar care familie ar consimți la un asemenea risc? Și, pe urmă, unde să găsești un tânăr atât de abil, atât de curajos...

— S-a și găsit, monseniore... Sunt gata! strigă deodată Henriot.

Tinerețea, atitudinea, inteligența și hotărârea care îi străluceau în ochi făceau din el tipul ideal al celui visat.

Dar tatăl îl strânse repede în brațe.

— Niciodată! spuse el. Îmi dau bucuros viața mea, dar nu și pe a lui.

— Gândește-te la recunoștința regelui! insistă La Reynie. Gândește-te la toate victimele pe care le putem salva. E o mare dovadă de devotament.

— Ah, îl întrerupse Mathias, ceea ce-mi cereți acum este sacrificiul lui Avraam!

La aceste cuvinte, Henriot păru iluminat de o inspirație subită. Deschise Biblia de pe masă și, arătând cu degetul una dintre primele pagini, vorbi astfel:

— Tată, amintește-ți că adineauri ne-am promis să cerem sfatul acestei cărți sfinte, care păstrează pentru noi sufletul mamei mele. Ea și Dumnezeu îți vor răspunde. Ascultă.

Apoi, întorcându-se cu un respect plin de grație către ministru:

— Îmi dați voie, monseniore?

— Citește! îi permise acesta, înțelegând după tăcerea pioasă a tatălui că fiul va avea o mare influență asupra lui.

Henriot începu să citească:

— „Dumnezeu zise lui Avraam: Ia pe Isaac, singurul tău fiu care ți-e atât de drag, și du-te în ținutul arătat în vis; și acolo îl vei sacrifica pe un munte pe care ți-l voi arăta.

Se sculă așadar Avraam înaintea zorilor, își pregăti măgarul și luă cu el doi servitori tineri și pe Isaac, fiul lui; și, tăind mai dinainte lemnele trebuincioase sacrificiului, o porni spre locul unde Domnul îi spusese să meargă.

A treia zi, ridicând ochii în sus, văzu locul de departe.

Și spuse servitorilor lui: Așteptați-mă aici împreună cu măgarul; doar ne ducem până acolo și ne întoarcem; și după ce ne vom ruga, ne vom întoarce îndată la voi.

Luă imediat lemnele pentru sacrificiu, pe care le puse în spatele fiului său Isaac; iar el ducea în mână focul și cuțitul...“

Cu un gest plin de durere, Mathias vru să-l întrerupă pe Henriot.

Mai ascultă, tată, zise el.

Și, trecând peste câteva versete îngrozitoare, continuă:

— „Ajuns la locul pe care i-l arătase Dumnezeu, Avraam ridică un altar, rândui lemnele pentru sacrificiu, legă apoi pe Isaac și-l puse deasupra lemnelor pe care le aranjase pe altar.

În același timp, întinse mâna și luă cuțitul ca să-și ucidă fiul.

Dar, chiar atunci, îngerul Domnului îi strigă din cer: Avraam! Avraam! Și el răspunse: Aici sunt. Îngerul mai spuse: Să nu te atingi de copil și să nu-i faci niciun rău. Fiindcă știu acum că te temi de Domnul, căci, spre a-i da ascultare, n-ai cruțat nici pe singurul tău fiu.

Avraam, ridicând ochii, zări în spatele lui un berbec care se încurcase cu coarnele într-un tufiș; și, prinzându-l, îl ucise în locul fiului său.

Și Domnul îi zise: Vă voi binecuvânta... voi înmulți neamul vostru ca stelele cerului și ca nisipul mării.“

Lecoq, chinuit, nehotărât, căzuse în cele din urmă pe scaunul său. Era palid și disperat, dar pe jumătate învins. Plângea.

— Oh, copilul meu! Copilul meu! murmură el, oftând.

La această chemare, Henriot veni să îngenuncheze în fața lui. Era mai fermecător ca niciodată.

— Vezi și tu, tată, îi zise el, Dumnezeu cere, dar nu primește jertfa. Voi scăpa precum Isaac.

Discret, locotenentul de poliție se retrase.

— Voi aștepta răspunsul dumitale. Pe mâine.

— Pe mâine! repetă tatăl.

Și fiul, întorcându-se spre domnul de La Reynie, pentru a-l saluta, îi zise:

— Va consimți.

VI

VIZITE LA DOMICILIU

A doua zi când se trezi, Henriot primi de la Piriou un bilet din partea tatălui său. Biletul conținea doar aceste trei vorbe:

„Așteaptă întoarcerea mea.“

Mathias plecase deja de acasă.

Prima vizită o făcu locotenentului de poliție căruia îi spuse:

— Accept... dar cu condiția să dispun, în fiecare seară, de o trupă suficient de numeroasă pentru a încercui și forța la nevoie casele învecinate cu cea în care va dispărea fiul meu. Nu numai pentru a-l elibera, ci și pentru a acționa cu o asemenea promptitudine, toți ca unul, încât niciun vinovat să nu ne scape.

— Fie!... răspunse domnul de La Reynie. Veți primi o sută de jandarmi călări, o companie de gardă franceză sau elvețiană, chiar și geniști cu tot felul de unelte pentru a sparge sau arunca în aer ușile ce nu s-ar deschide destul de repede.

— Este exact ce avem de gând să vă cer. Mulțumesc, monseniore.

— Altceva mai doriți?

— O scrisoare cu care să pot ajunge la părinții victimelor. Poate voi face vreo descoperire care să-mi permită, fără să-mi expun fiul, să aflu adevărul.

— Voi scrie imediat scrisoarea... și voi ordona să se înhame caii ca să fiți condus. Mai e ceva?

— E mai mult decât aș fi sperat de la bunăvoința Excelenței Voastre. Numai că nu voi putea începe acest turneu decât peste o oră. Este încă destul de devreme. De altfel, vreau să citesc neîntârziat rapoartele originale și să-i interoghez pe autorii lor care sunt de serviciu.

O clipă mai târziu începea acest interogatoriu; domnul Lecoq nu află nimic nou. Totuși, făcu câteva însemnări.

Apoi trăsura îl duse spre Marais, pe atunci cartierul nobilimii.

Pe la ora zece se prezentă la locuința familiei Pardaillan.

Un fel de majordom, dar care părea foarte apropiat gazdelor, îl primi pe împuternicitul locotenentului de poliție, și aproape imediat îl duse pe vizitator la stăpâna lui.

În camera mobilată cu sobrietate perdelele trase nu lăsau să pătrundă decât lumina slabă, cernită. În mijlocul acestui clarobscur chipul nobilei văduve apărea palid și bolnav de durere, ca un portret de Rembrandt.

— Domnule, tocmai voiam să scriu celui ce vă trimite. De la ultima noastră întrevedere s-a petrecut un lucru îngrozitor pe care trebuie să-l cunoască.

— Dacă doamna marchiză mă crede demn de această destăinuire, spuse Lecoq, poate că vrea să-mi spună despre ce este vorba.

— Această scrisoare, răspunse ea, mi-a adus la cunoștință cine sunteți și ce veți încerca în curând. Ascultați-mă.

Poftindu-l să stea, marchiza se așeză și ea și începu astfel:

— Probabil că ați aflat despre vizita mea la Versailles. La întoarcere, ieri-seară, am dat ordin să fiu dusă la Notre-Dame ca să termin rugăciunile făcute timp de nouă zile. Îngenuncheasem mai într-o parte, în umbra

unui stâlp. Se lăsase noaptea. Mă rugam cu o mare înflăcărare. M-am pomenit zicând aproape cu voce tare: „Sfântă mamă a Domnului mort pe cruce, fă să pot regăsi măcar trupul fiului meu!“ Deodată, în spatele meu au fost murmurate aceste cuvinte:„ Dacă doriți, vă va fi înapoiat chiar în noaptea asta.“ M-am întors și am zărit un călugăr a cărui glugă mult trasă peste ochi îi ascundea fața. „Nu vă uitați, reluă el cu o voce scăzută, ascultați doar. Vi se cer douăzeci de mii de livre de aur. Aduceți-le chiar dumneavoastră, când va bate miezul nopții, la portița grădinii, și ceea ce cerea rugăciunea pe care am auzit-o adineauri vă va fi redat în schimb. Jurați-mi că veți păstra tăcerea și că veți veni singură la întâlnire...“ Am făcut acest jurământ... și călugărul, dându-se după un stâlp, a dispărut.

— Ah, doamnă, trebuia să anunțați poliția! exclamă Lecoq.

— Jurasem, răspunse ea, și încă într-o biserică! Nimeni nu a aflat acest secret, nimeni nu m-a însoțit când, la ora fixată, am deschis mică poartă. Străduța era întunecoasă și pustie. Se auzea apropiindu-se un zgomot de roți. Au trecut doi oameni, unul trăgând, celălalt împingând o șaretă. Cel din urmă mi-a vorbit: „Banii!“ Am dat suma. Însoțitorul lui se apropiase deja, dar numai în urma gestului meu. Am ridicat haina care acoperea... Ah! Am început să tremur, mi-am acoperit ochii. Abia la zgomotul portiței care se închidea am îndrăznit să privesc... uimită că văd în fața mea nu un sicriu, ci...

Marchiza, chinuită de durere, se opri.

— Veniți! îi zise ea lui Lecoq, ridicându-se deodată. Veți înțelege.

Lecoq o urmă într-o cameră vecină. Aici, peste tot draperii negre. Un oratoriu transformat în capelă mortuară. Pe altarul învelit într-o pânză neagră ardeau lumânări. Mai departe, un scaun de rugăciuni, pe care se afla un mic cufăr de abanos.

— Priviți! zise marchiza arătând spre interiorul cufărului.

Mathias se aplecă de două ori, apoi se dădu înapoi: nu-și putea crede ochilor. Acolo, ca într-un sipet de catifea neagră, se găsea capul unui bărbat, tăiat, dar căruia o abilă preparare, o minunată îmbălsămare îi dădea iluzia vieții.

Pleoapele erau închise, carnea avea o paloare transparentă de ceară, buzele întredeschise surâdeau; mustața, părul, cele mai mici detalii erau aranjate cu o asemenea artă, încât, departe de a produce oroare, această imagine a morții nu-ți inspira decât milă.

Era capul unui tânăr frumos de douăzeci de ani, cu înfățișarea mândră, cu aerul gânditor și generos.

— Iată tot ce a mai rămas din ultimul Pardaillan! spuse marchiza, căzând în genunchi și izbucnind în plâns

— Nu sunt niște asasini obișnuiți, zise Lecoq, sau cel puțin șeful lor are geniul răului.

Apoi, cu un strigăt de indignare:

— Ah, nu mai ezit! Chiar dacă voi risca viața copilului meu, jur pe această relicvă că fiul dumneavoastră va fi răzbunat!

Văduva își ridică spre el fața scăldată în lacrimi.

— Ceea ce doresc, spuse ea, este ca alte mame să nu mai aibă de suferit asemenea nenorociri... Dar despre ce copil vorbeați?

Mathias îi destăinui planul pe care îl pusese la cale.

— Aș vrea să am putința să vă ajut... Spuneți-mi, îl cunoșteați pe cel pe care îl plâng? întrebă marchiza.

— Am avut onoarea să-l cunosc, doamnă marchiză. Era dintre cei care nu trec neobservați.

— Al dumneavoastră îi seamănă?

— Aproape. Dar de ce mă întrebați?

— Pentru că îi trebuie o haină aleasă; voi da imediat ordin să vă trimită hainele purtate de contele de Pardaillan la prezentarea lui la curte.

După ce mulțumi, Lecoq se retrase.

În celelalte case unde a fost primit nu s-a repetat nimic asemănător cu cele văzute mai înainte. Asasinii nu îndrăzniră decât o singură dată.

Răspunsurile erau aproape aceleași peste tot. Se aflase de la prieteni, de la valeții tinerilor dispăruți că, înaintea ultimei lor plecări, aceștia mergeau la o întâlnire galantă, și aproape întotdeauna sub portalul unei biserici.

În rest nimic nou, nimic revelator.

Pe strada Ferronerie, coborând la poarta bogatului Goudoin, Lecoq trimise înapoi trăsura domnului de La Reynie. Simțea nevoia să meargă pe jos.

A fost primit de tată. Sărmana mamă, de la întoarcerea de la Versailles, căzuse pradă unei crize nervoase ce-i primejduia viața.

— A trebuit să recurg la acel faimos doctor german despre care am auzit lucruri uimitoare, spuse Goudoin.

De fiecare dată când Mathias auzea vorbindu-se de o celebritate de genul acesta, fie ea de proveniență străină, își amintea de Lombard.

— Cine mai e și vraciul ăsta?

— E un doctor adevărat... un magnetizator... Are cabinetul de consultații aici aproape, pe strada Orfèvres. De câteva luni, toată lumea se duce acolo. Trebuie să fi auzit de el. Doctorul Schwartz!

„Vreun șarlatan!“ își spuse Lecoq și, notând informațiile furnizate despre tânărul Goudoin, scrise acest nume în carnețelul său. Îi mai rămânea o singură vizită de făcut — la doamna contesă de Guilford.

Am mai vorbit despre locuința ei aflată pe strada Lavandières-Sainte-Opportune. Ca să ajungă acolo, Mathias trecu prin strada Orfèvres. Orfevrii o părăsiseră pe când se construia Pont-Neuf, pentru a se stabili pe cheiul care poartă acum numele lor. Prăvălioarele, altădată atât de vestite, nu mai erau ocupate acum decât de speculanții de zorzoane. Mare parte dintre vechile case se ruinau deja. Una singură, îndreptată spre apus, mai păstra o oarecare aparență burgheză. De aici se vedeau ieșind infirmi, bolnavi. Câțiva își așteptau rândul. Aici probabil că își avea bârlogul pretinsul vindecător.

Lecoq dusese o luptă grea cu astfel de specimene, care foarte adesea nu erau decât otrăvitori sau cel puțin escroci travestiți în doctori. „Voi informa despre prezența lui!“ își spuse el, aruncând o privire bănuitoare spre casă, a cărui fațadă înaltă, cu puține ferestre, ocupa o întreagă parte a străzii, de altfel scurtă și întunecoasă.

Nu avea decât să ocolească grupul de case din care aceasta făcea parte ca să ajungă în fața locuinței unde văduva lordului Guilford urma să mai rămână doar câteva zile. Domnul de La Reynie îl însărcinase să înmâneze frumoasei contese pașaportul promis în ajun.

— Adresați-vă majordomului, *mein Herr* Hermann, răspunse portarul.

— Milady nu se artă niciodată înainte de ora trei, îi zise cu un accent nu mai puțin nemțesc majordomul.

Pașaportul se afla într-un plic sigilat, pe care îl primi cu această recomandare:

— Pentru stăpâna dumitale. Va pricepe din partea cui este. Voi reveni.

Pornind-o spre ieșire, Lecoq cercetă cu privirea de jur-împrejurul lui, nu dintr-o bănuială, pe care nimic nu i-o stârnise, ci din obișnuință profesională.

De altfel, nimic suspect. Ici și acolo, în curte și în vestibul, servitori în livrea de doliu împachetau obiecte, închideau cufere; pregătirile unei apropiate plecări.

Totuși, instinctul de polițist nu rămase adormit.

— Iar nemți! murmură el pe gânduri.

Peste douăzeci de minute, domnul Mathias se înapoia în străduța Vert-Bois.

Ajungând acasă, îl izbi mai întâi agitația, neliniștea fiului său și a Gertrudei. Carlotta, fiica lui Dominique, era și ea acolo.

Închipuiți-vă tipul italian în toată perfecțiunea lui! Tânără, dar bine conturată. Un ten brun, la fel de proaspăt ca al unei anemone în splendoarea înfloririi ei primăvăratice. Treisprezece sau cel mult paisprezece ani, dar deja o frumusețe. Trăsăturile îngerilor lui Rafael! Și ce ochi! Niște ochi mari și negri admirabili care – vai! – erau scăldați în lacrimi.

— Ce se petrece aici? întrebă domnul Mathias.

Henriot, palid și întristat, veni în întâmpinarea lui și îi spuse:

— Sărmanii noștri vecini sunt cuprinși de întristare și spaimă.

— Din ce pricină?

— Îl știi pe prietenul meu Beppo?
— Da, fratele ei...
— Ieri-seară, când ne-am despărțit, pleca la o întâlnire.
— Îmi amintesc. Ei bine?
— De atunci, încheie Henriot, Beppo n-a mai apărut!
Lecoq nu-și putu stăpâni un strigăt de durere și mânie:
— Încă unul!

VII

LA VÂNĂTOARE

Tânăra italiancă înțelesese exclamația domnului Mathias.

— Ah! murmură ea, acoperindu-și cu mâna frumoșii ochi înlăcrimați. Credeți și dumneavoastră că bietul meu frate a murit asasinat?

— Tată! Acum nu vei mai ezita! exclamă Henriot.

Lecoq, ducând degetul la buze, îi aminti că o indiscreție putea compromite succesul planului îndrăzneț pe care îl pusese la cale.

Apoi se întoarse spre Carlotta.

— Nu fi așa de deznădăjduită, copila mea, îi spuse el. Poate că diseară Beppo se va întoarce acasă... Îl vom găsi... Am prieteni, ceva influență și voi pleca în căutarea lui... Unde e tatăl tău?

— La locotenentul de poliție, răspunse ea. Vrea să conducă el însuși cercetările și să alerge cu agenții prin tot Parisul... Nu vă puteți închipui cât este de îndurerat... Ne iubește așa de mult! Ceea ce-l înnebunește este gândul că e obligat să apară pe scenă în seara asta și să distreze publicul.

— Bietul Dominique! murmură Henriot.

— Sărmanul Arlechino! șopti Mathias.

— Mă duceam la teatru să cer să fie schimbat spectacolul, continuă Carlotta Biancolelli. M-am oprit să vă spun nenorocirea noastră. Nu uitați ce mi-ați promis, domnule Mathias. Pe diseară, Henri!

Cei doi îndrăgostiți schimbaară o privire și o strângere de mână. Apoi fata se îndepărtă.

Cum tânărul tocmai voia să vorbească, un gest al tatălui său îi impuse din nou tăcerea.

Gertrude îi anunță că masa era gata. Pe vremea aceea se cina foarte devreme. Au mâncat repede și în tăcere.

În sfârșit, trecură în camera misterioasă și închiseră în urma lor ușa cu zăvorul.

— Ah, iată-ne singuri! exclamă Vioiul. Acum pot să vorbesc.

— Mai mult, răspunse Lecoq, vei acționa. Totul e pregătit.

Un cufăr se afla acolo. Fusese adus, desigur, prin străduță.

Pe capac era pictat blazonul marchizilor de Pardaillan.

— Deschide! îi ceru tatăl, întinzându-i cheia cufărului.

Un costum complet de tânăr nobil, din catifea stacojie, peste tot cu fireturi de aur, cu valuri de panglici, de dantele. Pantofi cu tocul roșu, ciorapi de mătase fin brodați, cingătoare și epoleți ornați cu paiete și franjuri, perucă și pălărie de gală, nimic nu lipsea, nici chiar bastonul și sabia cu briliante.

— Ce costum de teatru! exclamă Vioiul. Nici domnul Baron în persoană nu are unul mai frumos.

— Îl vei îmbrăca, răspunse Mathias, ca să apari într-o tragedie adevărată, în care e în joc viața ta, copilul meu... și ale cărei ultime scene vor fi teribile.

— Nu-ți fie teamă, tată. Amintește-ți de Isaac care a fost ocrotit de Domnul...

— În el îmi pun și eu speranța! replică Lecoq, îmbrățișându-și fiul.

Apoi îi vorbi cu o voce calmă și hotărâtă:

— Îmbracă-te cu ce a mai rămas din marchizul de Pardaillan și devin-o un al doilea marchiz. Îți voi servi ca valet și în același timp îți voi da ultimele instrucțiuni. Mă asculți, nu-i așa?

— Da, răspunse tânărul, începând să se îmbrace.

— Cred sau cel puțin presupun că victimele, printre care se numără și tânărul nostru vecin, au fost atrase în cursă de o sirenă perfidă, care își continuă opera infernală. Vei merge fără frică în întâmpinarea primejdiei, bătând promenadele la modă în căutarea acestei femei, lăsându-te sedus, primind întâlnirea pe care ți-o dă și pătrunzând în bârlogul ei. Noi te urmărim fără să-ți pierdem urma.

— E clar, am înțeles, răspunse vesel Henriot care, deja încălțat, se ridica punându-și cingătoarea dantelată.

— Să fii ager și isteț! continuă Mathias, ținându-i haina. Elegant și frumos cum vei fi, toate femeile îți vor arunca ocheade. Le cunoști destul de bine pe parizienele noastre ca să recunoști fără greutate aventuriera obișnuită a cărei comportare te provoacă s-o urmărești. Nu te opri la aceasta, treci mândru și indiferent. Sirena noastră probabil că are o înfățișare dintre cele mai nobile, o adevărată frumusețe. Astfel nu s-ar fi lăsat prinși de farmecul ei atâția gentilomi.

Aranjându-se, admirându-se, Vioiul răspunse:

— Am și ochi bun, și fler. Numai s-o întâlnesc și imediat instinctul îmi va spune: „Ea e!“

— Chiar și atunci, insistă tatăl, să nu te grăbești... Așteaptă ca ocheadele să devină grăitoare sau să vină la tine însoțitoarea ei... ceea ce probabil se va și întâmpla. Fă pe inocentul sau prefă-te că nu înțelegi... și, dacă îți dă imediat întâlnire, nu primi decât seara, la căderea nopții.

E nevoie ca oamenii mei să nu poată fi văzuți iar eu să am timp să-i postez în împrejurimi.

— Fii liniștit, tată... Am înțeles perfect rolul și voi face întocmai. Un rol și nimic mai mult! Va fi debutul meu!

Și, cu sabia la brâu, aspirantul nostru la actorie se umfla în pene de parcă ar fi fost în culisele „ilustrului teatru", gata să intre în scenă și să-l joace pe Valère sau pe Clitandre.

Lecoq nu se putu stăpâni să nu aplaude. Astfel îmbrăcat, fiul său era încântător. Cherubino, mare senior! Un adevărat erou de aventuri!

— Mergem? întrebă el nerăbdător și semeț.

— Când domnul marchiz va dori, lectica îl așteaptă, răspunse Mathias întinzându-i bastonul și pălăria.

— Care lectică?

Lecoq se duse să bată de trei ori în oblon. Apoi, după o ultimă îmbrățișare, după ultimele recomandări, deschise ușa care dădea în străduță. O lectică dintre cele mai confortabile aștepta gata de drum. Agentul Bouletord, travestit cum se cuvine, stătea între cele două brațe din față. În spate se afla credinciosul Piriou.

— O! exclamă Henri. Voi fi bine păzit!

— Mai bine decât îți închipui, răspunse tatăl său, căci voi fi tot timpul cu tine, veghindu-mi de la distanță odorul!

— Să mergem, încheie fiul, așezându-se în lectică, ale cărei portiere cu perdea se închiseră după el.

Cei doi purtători porniră la drum. Peste un sfert de ceas se opreau în Piața Regală. Henriot coborî și se plimbă pe sub galerii, pe sub copaci.

Dar la Paris moda e schimbătoare. Cartierul Marais, cartier favorit al rafinaților pe vremea frumoaselor Marion Delorme* și Ninon de Lenclos**, începea să fie abandonat. Marile aventuriere nu-l mai frecventau. Căutătorul nostru nu întâlni acolo decât văduve bătrâne și grizete.

Pe când se învârtea în jurul statuii lui Ludovic al XIII-lea, un bătrân burghez care se încălzea la soare, așezat pe o bancă, cu amândouă mâinile pe bastonul coroiat, cu ochii feriți de un cozoroc verde, îi zise când trecea pe lângă el:

— Nimic aici! Să căutăm în altă parte!

Vioiul tresări, recunoscând vocea – era tatăl lui.

Acesta se ridică, nu fără un gest care ordona prudență, ieși pe poarta alături de care așteptau cei doi purtători și dispăru. Fără îndoială că le dăduse un ordin.

Într-adevăr, când ajunse lângă lectică, Henriot îl întrebă pe Piriou:

— Știi unde trebuie să mă duci?

Acesta făcu un semn din ochi că da. A doua oprire avu loc în fața Palatului de Justiție.

Nu întâlneai aici doar magistrați și împricinați, ci și destui pierde-vară, toată lumea bună de atunci venind aici să-și afișeze toaletele sau să afle noutăți. Galanteria nu rămânea străină de această „vâltoare elegantă".

Se scurseră două ore în care eroul nostru culese în trecere priviri, zâmbete, uneori chiar un avans măgulitor.

---

*Marion Delorme – femeie celebră prin frumusețea și aventurile ei (1611-1650) (n.t.).

** Ninon de Lenclos – femeie celebră prin spirit și frumusețe. Salonul ei a fost frecventat de cele mai celebre personaje ale epocii (1620-1705) (n.t.).

Evident că făcea senzație. Obișnuiții se întrebau: „Cine este acest tânăr și bogat nobil de țară, proaspăt sosit din provincia lui?“ Era exact efectul pe care trebuia să-l producă. Dar, printre cele câteva frumoase doamne care părură că îl observă în mod deosebit, niciuna nu era destul de provocatoare încât să o bănuiască a fi obiectul căutărilor lui.

Un avocat, purtând o perucă enormă și tocă, se opri deodată în fața lui Henriot și se prefăcu că îi arată niște hârțoage.

— Nicio șansă! îi zise încet. Să mai încercăm și pe altundeva... Purtătorii te așteaptă.

Era Lecoq, deghizat în procuror, care continua să vegheze asupra fiului său.

Henriot a fost transportat cu promptitudine până la Luxemburg. Delfinul permitea tuturor să vină să se bucure de grădinile lui.

Mulți parizieni, mai ales femeile, profitau astfel de acea zi. O seară frumoasă de aprilie, parfumată de miresme primăvăratice; soarele aprindea reflexe strălucitoare pe toaletele lucioase ale celor care se plimbau în sus și în jos pe aleile cu pomi încă fără frunziș. În acest blând anotimp, parcă un suflu nou însuflețea în același chip toate creaturile. Femeile păreau tinere și drăguțe. Copii frumoși se jucau ici și acolo, glumeți și flecari, întocmai păsărelelor printre ramuri. Uneori se auzeau cântecele grădinarilor care munceau printre ronduri și straturi, umplându-le cu cele dintâi flori.

Această primăvară, care izbucnea peste tot în natură, Henriot o purta cu el. Sprinten și fermecător, proaspăt la față, cu zâmbetul primei tinereți pe buze și în ochi, mergea cu un pas iute și mândru, îndreptându-se mai ales

spre grupurile cu cât mai puțini bărbați. Cum i se arăta o doamnă izolată, urmată de lacheu sau de o însoțitoare, mergea cu vioiciune în întâmpinarea necunoscutei. Dacă în sfârșit o găsise? Dar nu! Ba intervenea vreun gelos, având drepturi legitime sau măcar mai vechi; ba, după unele cochetării îndrăznețe, un cuvânt, un gest îl avertizau la timp că și de data asta se înșelase. Cutreieră în zadar toată grădina; chiar și prin ungherele cele mai retrase.

Și noaptea venea, împrăștiind mulțimea. Mai erau câteva minute până se închidea poarta.

Eroul nostru alerga acum înciudat, înfierbântat, asemenea acelor nefericiți vânători care ar fi vrut să nu se întoarcă acasă cu tolba goală. Bastonul, agitat brusc, îi căzu din mână.

Un grădinar cu trăsăturile ascunse de o pălărie mare de paie, îl ridică repede și îl dădu tânărului senior.

— Destul pentru azi, îi zise el. Mâine vom fi mai norocoși.

— Pe mâine, răspunse Vioiul care, sub această a treia deghizare, își recunoscuse din nou tatăl.

Și amândoi, deși pe căi diferite, ajunseră la casa din străduța Vert-Bois.

VIII

ÎN CE CHIP ERA UNEORI BUNĂ BASTILIA

O oră mai târziu, ajungând acasă, domnul Mathias o întrebă pe Gertrude:

— N-a venit nimeni în seara asta?

— Cum să nu, stăpâne! răspunse bretona. Adineauri pe când se însera... un tânăr senior.

— Așa! Și nu l-ai cunoscut?

— Dar nici măcar n-am îndrăznit să mă uit bine la el; părea un prinț sau cel puțin un marchiz.

Domnul Mathias zâmbi.

— Mai este încă aici, acest prinț? întrebă Mathias.

— Da, stăpâne. În camera de primire.

— Fă-mi lumină, Gertrude, ca să-l întâmpin cum se cuvine.

Camera de primire era acea încăperea unde am mai pătruns de câteva ori și care era folosită și ca salon, și ca sufragerie.

Acolo nu era nimeni.

— Drace! exclamă slujnica. Pe unde o fi dispărut?

— Poate prin camera mea?

— Da' de unde! Ușa era încuiată ca de obicei și numai Henriot al nostru știe cum s-o deschidă.

— Totuși, să vedem, Gertrude.

Și stăpânul puse resortul în mișcare.

Vizitatorul necunoscut se arătă în prag.

— Ei, iată-l pe domnul marchiz! exclamă Mathias. Privește-l bine... Haide, îți dau voie...

Chiar prințul în persoană binevoi să aprobe această permisiune.

Auzindu-i vocea, doica ridică ochii.

— Drace! Henriot al nostru! exclamă ea, încă foarte mirată. Dar pe legea mea de bretonă, are o înfățișare cu adevărat regală.

— Îmbrățișeaz-o pe Maiestatea Sa, încheie tatăl, și să facem să dispară costumul acesta strălucitor, ca să devină din nou Vioiul de mai-nainte.

Puțin mai târziu, clopoțelul anunță o vizită.

Era Carlotta.

Numai după tristețea imprimată pe fermecătorul ei chip ghiceai fără greutate că Beppo nu-și făcuse apariția.

— Cum, nicio veste? întrebă încet Henriot.

— Niciuna, răspunse tânăra.

— Și Dominique? vru să afle Mathias.

— A trebuit să joace. Delfina a venit în seara asta la teatru. Bietul tată! A fost o tortură pentru el. Știți că trebuie vervă și bufonerie ca să-l joci pe Arlechino. Toată dimineața alergase prin oraș. Când l-am văzut sosind în cabină, gâfâind, palid, enervat, am crezut că nu va avea nici măcar forța să mai apară pe scenă. Trebuia, totuși! I-au pus costumul, masca și, ridicându-se printr-un efort supraomenesc, și-a executat intrarea obișnuită cu strigăte de veselie și tumbe. Sala era arhiplină și dispusă ca niciodată să se distreze. Din fericire, fața nu i se vedea. Rolul începe cu o pantomimă. Gesturile lui disperate erau considerate hazlii. Când a sosit clipa să vorbească, un hohot de plâns, un strigăt de durere i-au țâșnit pe buze. Publicul și-a zis: „E o nouă glumă!“ Și hazul a sporit și mai

mult. A reușit să-și redobândească glasul, și jocul lui, surescitat de febră, a avut și mai multă veselie ca de obicei. Niciodată nu s-a râs atât. Dar el plângea! Da, din culise se vedeau lacrimi mari șiroind pe sub masca neagră.

Și din ochii tinerei italience curgeau lacrimi. Nu putu să termine. Se clătină. Henriot sări spre ea și o sprijini cuprinzând-o cu brațele.

— Dragă Carlotta! izbucni el cu o voce caldă, plină de emoție.

Cu capul lăsat pe umărul lui, ea îi răspunse:

— Henriot, prietene! Și noi care ne făceam atâtea gânduri frumoase de viitor!

Gertrude, așezată în spatele stăpânului ei, șopti:

— Iisuse! Maică precistă! N-ai zice că sunt „doi heruvimi ai Domnului“?

Urmă o tăcere, după care domnul Mathias rosti aceste sigure cuvinte interogative:

— În sfârșit?

— În sfârșit, reluă fata lui Dominique, a căzut în brațele colegilor lui, fără cunoștință, dar cu rolul dus până la capăt. Adineauri l-au adus acasă. Aproape că-și venise în simțiri când, gândindu-mă că puțină nădejde i-ar fi cel mai bun leac, am alergat să aflu ceva de la dumneavoastră.

— Din păcate, nu știu nimic! a trebuit să mărturisească cel căruia i se adresase. Dar aveți răbdare, poate mâine...

Deodată se auziră strigăte de bucurie.

— Carlotta! Fata mea! Iată-l! El e! Beppo! Beppo al nostru... care s-a întors!

În același timp, un bărbat între două vârste, încă tânăr la față, dar mai ales la înfățișare, năvăli în cameră. Numai

după suplețea și voiciunea mimicii sale caracteristice recunoșteai pe celebrul Arlechino de la Comedia Italiană.

În spatele lui se vedea Beppo, un tânăr simpatic de douăzeci și unu de ani.

Purtată de înflăcărarea ei meridională, Carlotta îi sărise deja de gât.

— Frățioare! Ah! Sfântă Fecioară la care m-am rugat atât de mult, fii binecuvântată!

Domnul Mathias, reluându-și jovialitatea naturală, strânse amândouă mâinile lui Dominique.

— Vezi bine că nu trebuie să-ți pierzi cumpătul, îi zise el, și mai ales pentru asemenea pușlamale, cărora nu le pasă deloc de lacrimile pe care ni le pricinuiesc! Pe viitor, vecine, dacă fiul dumitale își mai permite să chiulească douăzeci și patru de ore, nu socoti că n-ai să-l mai vezi. La Paris nimic nu se pierde.

— Uiți, protestă Biancolelli, victimele acelei bande de asasini.

— Oh! exclamă intenționat domnul Mathias. Nu atacă decât vlăstarele nobile..., Al dumitale, ca și al meu, ar arăta prea burghezi. Baroni, viconți, asta e ce le trebuie. Dar fiul lui Mathias sau al lui Arlechino... haida-de!

Beppo se simți ofensat.

— Vă înșelați, vecine, replică el. Mi-au făcut onoarea să mă ia drept un gentilom, și era gata-gata ca până la sfârșitul aventurii să fiu tratat ca și ceilalți.

— Cum, ai fost în mâinile acelor mizerabili? strigă Dominique.

O scânteie străluci în ochii lui Mathias. Totuși, continuă să se prefacă indiferent și, pe un ton ironic, de provocare, reluă:

— Aș! E un lăudăros... Ne spune povești...

— Vă spune povești! replică imediat tânărul. Dacă n-ar trebui să păstreze secretul...

Sora lui, curioasă ca o fiică a Evei, interveni:

— Un secret? întrebă ea. Nu trebuie să-l ascunzi tatei și prietenilor noștri. Au împărțit cu noi spaima, așa că au dreptul să cunoască toate primejdiile prin care ai trecut.

— M-ar paște pericole și mai mari dezvăluind ce mi s-a întâmplat, răspunse Beppo.

— Explică-te! insistă Carlotta.

Aceeași dorință se citea și în privirile celor din jurul lui.

— O singură explicație mi-e îngăduită, zise el, după un moment de tăcere, și iat-o: M-am trezit în seara asta în adâncul unei cariere părăsite, dincolo de Noisy-le-Lac. Capul îmi era greu și ideile încă amorțite de o toropeală ciudată. Îmi venea greu să mă ridic, să redeschid ochii. Ca să fiu transportat până acolo, am fost adormit probabil cu un narcotic. Rămăsesem cu un fel de amețeală și doar cu amintiri vagi. În jurul meu era întuneric beznă. Un singur punct luminos... un felinar de care era agățat un bilet. Citiți și nu mă întrebați mai mult.

Biletul trecu din mână în mână până la domnul Mathias.

Iată ce conținea:

„Trebuia să mori; te iertăm. Nu căuta să afli pentru ce și păstrează o tăcere deplină despre tot ce ai putut să vezi, să auzi sau să ghicești noaptea trecută. Dacă vei spune un singur cuvânt, de data asta nimic nu te va mai salva de la moarte.“

Această enigmă amenințătoare îi impresionă într-o oarecare măsură pe cei aflați de față, care se priviră în tăcere.

— Parcă nu mi-ar fi necunoscut acest scris, murmură Lecoq, cu un aer gânditor.

— Înțelegeți că trebuie să tac, spuse, în sfârșit, Beppo.

— Sigur, răspunse Dominique. Și asta până când întreaga bandă își va primi pedeapsa cuvenită.

— Îmi dați voie, reluă Mathias. Dacă dezvăluirile lui Beppo ar putea să salveze noi victime... și să-i cruțe pe alți tați de tot zbuciumul tău de mai adineauri...

Cu acea dragoste egoistă pe care o avem față de copiii noștri, tatăl lui Beppo replică:

— Salvarea fiului me înainte de orice. E vorba aici de viața lui! Nu spuneți nimic despre această întâmplare, vecine... căci vor veni poate să-l interogheze... Așa că îi aprob hotărârea de a păstra tăcerea... și-i interzic să vorbească.

— Cum, nici măcar unele mici informații? insită Lecoq,

— I le-aș refuza chiar regelui, mărturisi Dominique, în afară de cazul în care Beppo ar fi ferecat într-o fortăreață unde să nu-l poată ajunge pumnalul asasinilor.

— Bună idee! spuse Mathias, zâmbind ciudat.

Apoi, schimbând imediat subiectul:

— La naiba cu lucrurile triste! exclamă el. Să nu ne gândim decât la sărbătorirea întoarcerii fiului risipitor. Vă opresc la masă pe toți trei, căci îmi închipui că nu aveți nimic pregătit... Nu admit niciun refuz. La treabă, Gertrude!

Invitația a fost primită la fel de deschis precum fusese făcută.

— Nu numai că gospodăria e dată peste cap acasă la Arlechino, mărturisi Carlotta, dar toată ziua n-a pus nimic în gură.

— Ca să-i înviorăm stomacul, răspunse Mathias, cobor repede în pivniță să aduc câteva sticle de vin vechi.

Dar se îndreptă mai întâi spre camera misterioasă.

Acolo, după ce scrise câteva cuvinte, întredeschise ușa care dădea în străduță și dădu un semnal.

Un bărbat, ascuns probabil în împrejurimi, se apropie în grabă. Era l'Anguille, vrednicul coleg al lui Boule-tord. Înarmat cu biletul și cu instrucțiuni din partea șefului său, agentul dispăru în noapte.

Lecoq se întoarse și peste câteva minute se așezau la masă. Nimic mai cordial ca această cină improvizată. La desert se auziră bătăi puternice în ușă. Gertrude, care la ordinul lui Mathias se dusese să vadă cine este, se întoarse speriată.

— Domnule, e paza de noapte.

O oarecare spaimă se arătă printre meseni.

Dar gazda își liniști invitații.

— Oare oamenilor cinstiți trebuie să le fie teamă de poliție? Spune-le să intre.

Un ofițer de poliție apăru în prag. În spatele lui, în umbră, se zăreau strălucind armele soldaților.

— Ce doriți? întrebă domnul Mathias.

— Îl căutăm pe Beppo Biancolelli, i se răspunse.

— Iată-mă, spuse fiul lui Biancolelli.

— În numele regelui, vă arestez! rosti ofițerul.

— Dar, dori să întrebe tatăl, pentru ce...

— Veți afla mai târziu, îl întrerupse omul legii. Nu am altă misiune decât să execut ordinele pe care le-am primit... Iată și ordinul de arestare.

— Un ordin de arestare! repetă Beppo, năucit de tot.

— Plânge-te, zise vesel Mathias, te arestează ca pe un gentilom.

Numai el nu se arătă îngrijorat sau mirat. Și, pe același ton de glumă, continuă să se adreseze lui Dominique:

— Dar nu te alarma, vecine. Trăim sub domnia unui prinț care este dușmanul înșelătoriei, cum a spus în versuri prietenul dumitale, Molière, și totul se va lămuri, se va aranja cum nu se poate mai bine... Uite! Cred că recunosc în domnul ofițer un vechi camarad din tinerețe; pariez că ne va îngădui amândurora să-l însoțim pe prizonier.

Gestul afirmativ al ofițerului confirmă că autorizația era acordată.

— La drum! încheie Mathias. Și să acceptăm din toată inima invitația Maiestății Sale. Este pentru binele nostru, vă asigur.

Apoi se întoarse spre Henriot, care se străduia s-o liniștească pe scumpa sa Carlotta.

— Îți dau voie să-i spui că toate acestea trebuie să ducă la realizarea viselor voastre! adăugă el.

Dominique dispăruse deja, urmat de Beppo și de ofițerul de poliție.

Mathias se ținea îndeaproape. Surâdea. Acest surâs era plin de mister. Mai mult, își luase îndată un aer de autoritate necunoscută încă, dar care, în mod vag, inspira încredere.

O trăsură la care erau înhămați doi armăsari voinici aștepta în fața casei. Mai întâi Beppo și tatăl său, apoi ofițerul de poliție și, în sfârșit, Mathias urcară în trăsură.

Caii porniră în goană.

— Unde ne duc? întrebă Dominique.

— Veți vedea, se mulțumi să răspundă ciudatul vecin, care se înfățișa acum într-o lumină cu totul nouă.

Era aproape zece seara și străzile Parisului din vremea aceea deveneau aproape pustii. Felinarele domnului de La Reynie nu le lumina decât foarte slab, dar luna le

înlocuia cu succes. Prin geamurile portierelor se vedea bine pe unde mergeau.

Trăsura intrase pe strada Temple. Mergea acum de-a lungul gardului care împrejmuia mănăstirea. În curând roțile făcură să răsune pietrele pavajului străzii Saint-Louis. Urmă apoi strada Saint-Antoine, pe care o străbătură până la poarta cu același nume.

— Dar, zise Beppo, recunoscând zidurile și turnurile care își înălțau siluetele negre pe albastrul cerului înstelat, dar asta e Bastilia.

— Ce-ți spuneam? replică Mathias și mai ironic. Te instalează ca pe un criminal de stat. Ce onoare!

După ce trecură podul mobil, caii se opriră în curte.

Guvernatorul în persoană îl aștepta pe noul prizonier. Și binevoi să-l închidă el însuși într-una dintre camerele de la primul etaj.

— Ca pe un prinț de sânge! murmură, rânjind, domnul Mathias.

Ușa se închise în urma celor trei.

— Îmi veți explica în sfârșit ce înseamnă asta? întrebă Dominique.

— Ei, cum vecine, nu începi să înțelegi?

— Nu.

— Nu mi-ai spus că fiul dumitale nu va vorbi decât la adăpost de orice răzbunare?

— Și?

— Ei bine, regele îi oferă drept adăpost Bastilia, pentru a-i dezvălui secretul! Să mi-l spună.

— Dar dumneata nu ești regele!

— Așa e, dar reprezint aici pe locotenentul lui de poliție.

— În ce calitate?

— Cunoașteți, după reputație, un anume domn Lecoq?

— Drace!

— Atunci ne vom înțelege, dragul meu Arlechino. Acest domn Lecoq sunt eu.

— Nu se poate! exclamară într-un glas tatăl și fiul.

Și domnul Mathias încheie triumfător:

— Ba da, eu, care vă aduc aici pe amândoi pentru a vă convinge că nu vă mai amenință niciun pericol ca să vă faceți datoria! Fiți așadar fără teamă... Informați justiția!... Și, ca să începem, *signor* Beppo, povestește-ți aventura.

IX

SIRENA

Lecoq își reluase înfățișarea de luptă. Nu mai era burghezul placid și blajin. O văpaie plină de îndrăzneală și subtilitate îi strălucea în priviri.

— Stai jos, vecine! îi spuse Mathias, așezându-se el însuși într-un fotoliu. În două-trei zile, mâine poate, dacă informațiile lui Beppo ne înlesnesc succesul, va fi liber și recompensat după cum merită... Dar nu te-ai hotărât să vorbești, aventurosule Beppo? Ia să vedem! Ai întâlnit-o pe frumoasa Armida la un bal.

— Într-adevăr, începu prizonierul, la balul de la teatrul Bourgogne. Era în domino, mascată. Dar ce talie! Ce priviri! Ce voce caldă! Farmecele și părul zeiței Venus!

— Să amânăm portretul! îl întrerupse Lecoq. Nădăjduiesc că se va „demasca“ mai târziu și că vom putea să-i dezvăluim nestingheriți semnalmentele! Știu că întâlnirea obținută prin puterea ta de convingere urma să aibă loc în fața bisericii Notre-Dame... Henriot te-a însoțit până la Châtelet... Să reluăm faptele din clipa în care te-a părăsit... Ceea ce ne scutește de introducere.

Și, în carnetul cu care era înarmat, Mathias scrise aceste trei cuvinte: durdulie, înaltă, blondă.

Beppo își revenise.

— Era noapte de-a binelea când am ajuns în fața catedralei, reluă el. Mă plimbam, ascultam... Nici un zgomot... Nimeni! Și-o fi bătut joc de mine? Nu! În fine, s-a apropiat o umbră, cu glugă, adusă de spate precum zâna

Carabosse* din pantomimele noastre. A venit la mine și m-a întrebat dacă nu aștept pe cineva... O doamnă... Dominoul meu albastru... Da! Da! M-a poftit atunci s-o urmez și m-a condus mai întâi într-un ungher al bisericii. Aici nu vedeai la un pas. Și totuși, însoțitoarea mi-a zis: „Gentilomule, trebuie să te lași legat la ochi". Am acceptat, și iată-ne pe amândoi plecând; ea mă conducea ca pe un orb.

— Cum, făcu Dominique, n-ai avut îndemânarea să trișezi și să vezi puțin?

— Imposibil, tată! Nu era o legătură, ci o întreagă mască, ce îmi acoperea toată partea de sus a feței. Un resort o fixa în spatele capului. În locul ochilor, adevărate tampoane. O mașinărie specială și bine pusă la punct, te asigur.

— Mai rămânea, observă Lecoq, să te orientezi după celelalte simțuri.

— Ceea ce am și încercat, replică fiul lui Arlechino. La început, am crezut că reușesc. Un anumit sunet m-a făcut să înțeleg că traversam un pod de lemn. Nu putea să fie decât Petit-Pont. Dincolo de el, picioarele au urcat o pantă destul de abruptă. Evident, strada Saint-Jacques.

— Bine, spuse Mathias, bârlogul e în cealaltă parte a apei.

— Stați puțin, reluă Beppo. Bătrâna nu a întârziat să mă întoarcă la dreapta, apoi iar la dreapta. Și terenul cobora din nou. Iar, și în două rânduri, am simțit răcoarea râului... Intenționase să mă dezorienteze. Traversam din nou Cité. Un zgomot mi-o dovedea: bătăile ceasornicului de la Samaritaine care, în stânga mea, anunța ora zece. Probabil că am luat-o apoi pe străduțele care duc spre

* Zâna Carabosse – zână rea, bătrână, urâtă și cocoșată (n.t.).

Fântâna Inocenților, dar cu atâtea ocolișuri încât am pierdut complet firul în acest labirint. Aș jura, totuși, că nu m-am îndepărtat deloc de același punct.

— Și ți-ai dat seama cât timp a durat această plimbare pe orbește? întrebă Lecoq.

— Cu totul, douăzeci și cinci de minute! răspunse tânărul cu siguranță. Le-am numărat! De la Podul de Schimb: 13.

— Bine, continuă, îi ceru Mathias, făcând însemnări.

— În fine, urmă Beppo, însoțitoarea s-a oprit, anunțându-mă că am ajuns. Am auzit o cheie rotindu-se într-o broască, apoi o ușă care se mișca în balamalele ruginite. Am fost împins într-un culoar care era probabil destul de larg, căci, îndepărtând mâinile, nu am reușit decât să ating ușor zidurile umede asemănătoare cu ale unei pivnițe, dovadă evidentă că trebuie să fi fost în partea de jos a râului. Douăzeci de pași mai încolo, piciorul mi s-a poticnit de prima treaptă a unei scări. Ridicându-mă, am găsit balustrada. Era de stejar, lustruită de o lungă întrebuințare, și avea la capătul de jos o statuie de animal... un leu, poate.

— Spune mai departe, îl îndemnă Lecoq, notând acest detaliu în carnețel.

Beppo continuă:

— Am numărat douăzeci și una de trepte. Apoi, după un palier larg, am coborât alte două trepte. Respiram un aer mai uscat și mai cald. Mirosuri ciudate se amestecau aici. Înaintam pe un covor gros. O ușă s-a închis în urma mea.

Bătrâna mi-a strigat: „Nesocotitule!“ Jocul nostru de-a baba-oarba se sfârșise. M-am oprit; câteva clipe mai târziu masca îmi cădea de la ochi.

— A, iată-ne ajunși! exclamă Dominique, tare interesat de această povestire pitorească.

— Unde te aflai? Ce vedeai? întrebă Mathias.

— La început n-am văzut nimic, răspunse Beppo, căci am fost orbit de strălucirea luminilor. Era o cameră octogonală, pe panourile căreia erau pictate scene din mitologie. Pe tavan, pe un fond azuriu, alte nimfe și amorași. Pe jos era un fel de pajiște smălțuită cu flori. De jur-împrejur, divane moi. Nimic altceva de stat jos: perne orientale. În aer pluteau tot felul de parfumuri. Te-ai fi crezut acasă la un sultan.

— Să trecem peste asta! spuse Lecoq. E budoarul unei mici case. Dar presupun că nu ai rămas singur.

— Firește că nu, răspunse Beppo. Doamna de la bal se afla acolo, zâmbind, cu fața descoperită. Ea îmi dezlegase masca. Ah, fermecătoare creatură! Grația ei, o încântare; glasul ei, o melodie; zâmbetul ei, o mângâiere a sufletului! Și, ca să-o facă și mai picantă, în colțul gurii, un mic semn negru.

— Destul! strigă Lecoq. Portretul e complet. Să trecem la fapte și gesturi. Cum a început conversația?

— Cu o frază foarte amabilă din partea ei, felicitându-mă că mă purtasem ca un adevărat cavaler. După care, arătându-mi o masă somptuoasă pregătită dinainte: „La masă! mi-a spus ea. Aici învățăm să ne cunoaștem.“ Am sărutat mâna ce mi se întindea și ne-am așezat. Nimic mai delicios decât această masă intimă, la lumina blândă a lumânărilor, înzecită de cristaluri. Turnându-mi în pahar un vin de culoarea topazului, mi-a ținut primul toast citind un distih din *Orlando amoroso*. Firește, am răspuns în aceeași limbă. Trebuie să vă spun că mă dădusem drept un gentilom picard. „Cum! a zis ea mirată. Și

dumneata vorbești italiană? – Sunt de origine napolitană, am răspuns eu. – Dumneata, domnule viconte de... – Ei, frumoasa mea, una nu exclude pe cealaltă! Nu te-am înșelat decât în privința naționalității. – Adevărat! Italian? – *Da vero*. – Și eu sunt italiancă! *O felicita!*“ Și iată-ne pe amândoi pălăvrăgind în graiul nostru natal. Am devenit imediat cei mai buni prieteni din lume. Părea că am trăit în aceeași regiune; toate locurile pe care mi le amintea, printr-o neobișnuită întâmplare, se dovedeau a fi exact acelea unde îmi petrecusem copilăria. Ce bucuroasă era! Cât despre mine, aceste amintiri, stimulentul șampaniei, frumusețea ei, toate acestea mă amețeau. Până într-atât încât mi-a fost rușine de jumătatea de minciună pe care o aveam pe conștiință. Și, auzind-o vorbind despre obiceiurile noastre teatrale și de repertoriul nostru, am strigat deodată: „*Mia carissima! Mia diva! Mia ballerina*! Să știi că eu însumi sunt fiu de actor, și anume *signor* Beppo Biancolelli.“ Atunci i-a scăpat o exclamație. Nu am luat-o în seamă și am continuat. „Da, vestitul Arlechino e tatăl meu.“ Ea m-a întrerupt cu acest strigăt: „Nu e cu putință! Dumneata, fiul lui Dominique!“ I-am răspuns că da și, ca s-o conving, am declamat și am făcut tot felul de *arlechinade*. La început, a râs din toată inima. Apoi, deodată, fizionomia ei expresivă și-a schimbat trăsăturile; o emoție ciudată, a transformat-o. A căzut pe gânduri și, sprijinindu-se cu coatele de marginea mesei, începu să murmure: „Dominique! Dominique! Ah! Ce amintire!“

De câteva clipe, tatăl lui Beppo devenise și mai atent, și mai captivat.

— Așadar, această femeie mă cunoaște! exclamă el.

— Aceeași întrebare i-am pus-o și eu, continuă Beppo. Privirea îi era nesigură ca a cuiva pe care-l trezești în mijlocul unui vis frumos. Apoi, după un timp, nu fără o oarecare stânjeneală, mi-a răspuns: „Nu... nu eu... ci o prietenă... o soră... pentru care a fost ospitalier, generos... Ah! De ce n-a urmat ea sfaturile demnului dumitale tată? Viața i-ar fi fost mai puțin fatală... și mai fericită!“ Vorbind astfel, această ființă ciudată se înduioșa. Am văzut o lacrimă alunecându-i pe obraz. Ar fi continuat, mi-ar fi spus poate totul, dar cineva a bătut de afară într-unul dintre panouri. Atunci s-a ridicat cu vioiciune, din ce în ce mai emoționată, ascultând cu neliniște. Semnalul se repetă. „Așteaptă! mi-a zis ea. Mă întorc.“ Înainte de a fi făcut o mișcare ca să o opresc, dispăruse.

Urmă o tăcere. Beppo se oprise privindu-și tatăl, care părea să caute prin ceața în care se pierde memoria.

— Nu-mi amintesc! murmură el.

— Să auzim până la sfârșit, se adresă Lecoq eroului aventurii.

Acesta continuă:

— Cred că s-a scurs cel puțin o jumătate de oră până la întoarcerea infantei mele. Poate chiar mai mult. Nu mai aveam prea bine precizată noțiunea lucrurilor. Se făcuse târziu... Eram puțin cherchelit. Toate picturile budoarului se învârteau nedeslușit în jurul meu. Era mai ales un îndrăcit de satir care scotea limba la mine și părea că își bate joc de beția mea... Am crezut că aud afară un zvon de voci, un fel de discuție violentă... În sfârșit, sirena a reapărut, aducând o sticlă de formă nemaivăzută. „Să bem! mi-a zis ea. E vin de Spania!“ Mi s-a părut că are un gust ciudat... fără îndoială gustul rău al narcoticului... Totuși, sticla trebuia golită. Mi s-a părut că blonda mea

Hebe nu mai bea. Dar era însuflețită, veselă peste poate... Dansam, cântam... Totuși, o moleșeală, o toropeală punea stăpânire pe toate simțurile mele... Am recăzut pe divan... Pleoapele mi se închideau fără voia mea. De fiecare dată când făceam eforturi să le deschid, satirul se strâmba la mine din ce în ce mai infernal... Urechile îmi zbârnâiau. O voce... vocea ei... a rostit aceste cuvinte: „Fiul lui Dominique! Oh! Nu! Nu! Nu! Nu vreau să moară!“ Am vrut să cer o explicație. Dar eram la capătul forțelor și biruit de somn. Mi s-a părut că două buze îmi atingeau ușor fruntea murmurând: „*Povero! Povero!*“ Nu m-am trezit decât a doua zi, seara, în cariera de la Noisy... Restul îl știți.

Odiseea lui Beepo se sfârșise. Timp de câteva secunde cei trei bărbați rămaseră pe gânduri, consolându-se din priviri. Apoi, Lecoq îi zise lui Biancolelli:

— Cred că Beppo nu mai are nimic să ne spună. Acum fac apel la memoria dumitale. Ia să vedem! Nu găsești în trecut, în Italia, imaginea unei abandonate, a unei nenorocite pe care ai salvat-o culegând-o de pe drumuri, și care ar putea să fie acum primejdioasa ființă descrisă de Beppo... cu ochi mari, fascinanți, cu un păr de aur, cu acel mic semn negru?

— Așteptați! îl întrerupse deodată Dominique. Îmi amintesc... Da... asta este! Acum cincisprezece ani... Fiul meu nu-și poate aminti, căci abia se sculase după o boală lungă și, pentru a se reface complet, îl trimisesem timp de optsprezece luni la doica lui, o țărancă de lângă Napoli, pe malul mării. Conduceam o trupă în Toscana. O bandă de țigani nomazi, în urma mai multor ravagii, a fost hărțuită și distrusă din ordinul familiei Medici... Un masacru! Traversam niște munți. Bufonul, care mergea înainte,

a găsit printre mărăcini o fetiță de treisprezece-paisprezece ani, care se refugiase acolo să moară. Sângele îi curgea din mai multe răni. Era leșinată, gata să-și dea sufletul. Soției mele i-a fost milă de ea. Am luat-o în trăsură, i-am pansat rănile. Când și-a venit în fire, s-a aruncat înfometată asupra mâncării pe care i-am întins-o. A doua zi era pusă pe picioare, plină de vioiciune... Ce să faci cu ea? Toți ai ei erau împrăștiați, nimiciți. Tremura de frică să n-o gonim. Ne privea cu niște ochi mari, înspăimântați. Da, parcă o văd. Niște ochi minunați și un păr ca grâul copt. Mi-a trecut prin minte că poate voi face cu ușurință din ea o mare actriță. A rămas printre noi. Progresele ei au fost minunate... Peste trei luni, debuta cu mare succes... Rar am întâlnit în lunga mea carieră asemenea instincte dramatice... Avea mai ales o capacitate de a se metamorfoza, o ușurință de a-și schimba înfățișarea, cu virtuozitate, un talent original care promitea un viitor strălucit. O stagiune întreagă a fost o adevărată nebunie după Zingara. Așa o numisem... Dar o asemenea pupilă se păzește greu. Zadarnic am căutat s-o ferim de seducători... Într-o bună zi, ingrata Zingara a dispărut.

— Răpită de vreun prinț? întrebă Mathias.

— Nu, răspunse Dominique, de un simplu medic... un german... își zicea Karl... De atunci, n-am mai auzit nimic de niciunul dintre ei.

Timp de câteva minute, Lecoq rămase pe gânduri. Apoi, după câteva întrebări, încheie brusc convorbirea.

— Bine, spuse el, mă voi gândi... Noaptea e un sfetnic bun, mai cu seamă pentru prizonieri. Adio, Beppo. Nu-ți face gânduri rele.

Și, urmat de Dominique, ieși din Bastilia.

X

PE URME

I-am lăsat pe Henriot și pe Carlotta singuri în casa din străduță Vert-Bois. Înainte de a pleca, domnul Mathias spusese câteva cuvinte care lăsau să se creadă să le ghicise secretul. Un secret de copiii, dar copii care se iubeau de-a binelea.

— Ai înțeles? se grăbi el să o întrebe. Tatăl meu ne încurajează.

— Și al meu la fel, spuse ea.

— Ce fericire! strigă îndrăgostitul. Vor consimți la căsătoria noastră.

— O! exclamă fata. Peste un an... doi... Suntem atât de tineri.

— Vai! oftă el.

Și, ca să-și potolească nerăbdarea, depuse două sărutări lungi pe ochii negri ai alesei lui. Ea nu i-o luă în nume de rău și, nespus de calmă, continuă:

— Cam tot pe atunci, căci privilegiul regal nu cred să dureze mai mult, tatăl meu se va întoarce probabil în Italia.

— Sunt îndreptățit să cred că și al meu va fi încântat să părăsim Franța. Vom pleca împreună. Nicio clipă despărțiți. Vor fi și ei fericiți.

— Iar până atunci, reluă ea, mă vei învăța să vorbesc perfect franțuzește.

— Tu, zise el, mă vei învăța toscana cea mai pură. Nu vrei să luăm lecții reciproce, draga mea profesoară?

— Bucuroasă, domnule profesor!

Și, prinzându-se mai mereu de mâini, vorbiră o jumătate de oră în limba lui Tasso, jumătate de oră în cea a lui Racine.

Se știe ce minuni poate face dragostea. Încă puțin, și el s-ar fi putut da drept italian, iar ea, franțuzoaică.

— Știi că tata are de gând să ia cu el o mică trupă pariziană ca să facă cunoscute acolo comediile lui Molière? întrebă ea. Cel puțin acelea care au doar câteva personaje.

— Cu atât mai bine! exclamă el. Vom juca și noi! Tu, Lucile, Agnès, Marianne; eu, Valère, Eraste sau Clitandre.

Și iată-i recitând, jucând acele adorabile scene în care marele nostru poet comic a dramatizat așa de bine toate zvâcnirile, tot avântul, toate tandrele inconsecvențe ale inimilor îndrăgostiților.

Buna Gertrude, care supraveghea de mult timp, fără să-l tulbure, acest încântător duo, buna Gertrude, așezată acum la loc de onoare, asculta cu atenție, aplauda și râdea în hohote.

Actorii noștri ajunseseră la călduroasa concluzie a împăcării din *Dragoste cu toane*:

„ERASTE: Spuneți da, doamnă; o dragoste-așa mare
Să fie pentru noi în veci nemuritoare.
În fine eu v-o cer, iertare generoasă.
Mi-o veți acorda?
LUCILE: Conduceți-mă acasă.“

— Bravo! Bravo! strigară vocile reunite ale lui Mathias și Dominique care, în tăcere, tocmai apăruseră în prag.

Bătuse miezul nopții.

Totuși, două ore mai târziu, misterioasa cameră din străduța Vert-Bois era încă luminată. La început, domnul

Mathias stătuse de vorbă cu fiul său. Fiindu-i de aici înainte asociat, dorise să-i comunice noile informații culese puțin mai devreme. Henriot își ascultă tatăl repetând relatarea lui Beppo până în cele mai mici amănunte. Dacă pătrundea și el în cuibul bandiților, toate aceste indicații îi ajutau să constate dacă este aceeași casă și aceeași femeie.

— Curaj, copilul meu! Mâine poate o vom da pe mâna justiției pe această vampiră îmbuibată de sânge, pe această ticăloasă infernală.

— Tată, observă cu blândețe fiul, amintește-ți că i-a salvat viața lui Beppo! Amintește-ți că a văzut-o emoționându-se, căindu-se și plângând.

— Lacrimi de crocodil, replică Lecoq. Cred că am un suflet bun și indulgent. Dar pentru asemenea scelerați, nicio slăbiciune, nicio milă. Așa m-am purtat zilele trecute față de acea Brinvilliers, tot așa mă voi purta mâine și față de această sirenă! Sunt niște monștri, niște reptile veninoase... Și când le ai sub călcâi, le strivești! De altfel, asta nu va face parte din rolul tău... Mergi și te odihnește, copile, căci ziua care ne așteaptă va fi aspră... Pe mâine!

Și, după ce-l îmbrățișă, rămase singur să se mai gândească și să mai lucreze la succesul pe care îl promisese.

Își aminti că, printre tinerii dispăruți, erau mulți cărora li se cunoștea „ruta“ parcursă până la ora întâlnirii, rută care indica drept loc de întâlnire poarta unei biserici.

Numele acestor biserici le avea trecute pe carnețel. Le însemnă cu un punct roșu pe planul Parisului, pe care tocmai îl desfășurase. Acestea erau: Saint-Germain-l'Auxerrois, Notre-Dame, Saint-Séverin, Saint-Merry, Saint-Leu, Saint-Eustache. Punctele roșii formau un cerc. Puse degetul în centru și, privind în acel loc, citi numele străzii Orfèvres.

Îngustă, aproape pustie, vecină cu fluviul, aceasta se găsea de altfel printre indicațiile lui Beppo.

Aici locuia vraciul de dincolo de Rin.

De un german, de un medic fusese răpită Zingara. Poate că era vorba de același om.

Se întoarse apoi mult pe firul amintirilor.

— Lombard, murmură el, a studiat germana.

Ai fi zis că un nor trecea peste fața lui Mathias. Se încruntă. Un fulger îi străluci în privire. Scoase un strigăt de mânie și de amenințare:

— Ah! Dacă ar fi el... Dacă aș pune mâna în sfârșit...

Înfierbântat de această speranță, Lecoq se aruncă îmbrăcat în pat. Oboseala îi aduse până la urmă câteva momente de somn. Dar gândurile îi erau încă treze, și dacă cineva s-ar fi aplecat spre buzele lui fremătânde, ar fi auzit aceste trei nume care se confundau în visul lui:

— Schwartz! Karl! Lombard!

A doua zi, dis-de-dimineață, intră la domnul de La Reynie. Locotenentul de poliție îl aștepta cu nerăbdare. Lecoq expuse situația, adăugă că avea mare nădejde în reușita lui, și poate chiar din seara aceea.

În consecință, solicita un ordin pentru a avea la dispoziție toți agenții, toți soldații pe al căror concurs să putea conta și pe care voia să-i aibă la ordinele lui, adică postați dinainte în locuri ferite, în vecinătatea posibilului câmp de bătălie.

Invitat să le aleagă el însuși, acesta se decise pentru: Luvru, Châtelet, primărie și Hale.

— Cereți, îi zise domnul de La Reynie, mai cereți! Trebuie să-l mulțumim pe rege.

— Trebuie să-mi salvez copilul! răspunse Lecoq.

Și el însuși duse toate ordinele necesare ca să fie sigur că vor fi în mod fidel executate.

— Apropo, îl întrebă locotenentul de poliție, când era gata să iasă, ați înmânat lui lady Guilford pașaportul pe care-l aștepta? Voiam să știu că e pe deplin satisfăcută. O femeie încântătoare. Îi datorăm atenție.

— Voi mai trece pe la ea, răspunse Mathias.

Într-adevăr, pe la zece, Mathias se prezentă din nou la locuința din strada Lavandières-Sainte-Opportune.

Fritz, portarul, îl conduse la majordomul Hermann, care păru că își amintește de el și îl lăsă ca în ajun în vestibul, în timp ce mergea să-și anunțe nobila stăpână.

În curte erau două căruțe încărcate și acoperite cu prelată. În plus, o trăsură mare de poștă, pregătită și ea pentru o plecare apropiată.

Hermann, care se întoarse aproape imediat, îi spuse cu vorba lui stâlcită că, deoarece pleca în acea seară, contesa nu primea pe nimeni, dar că aprecia atenția locotenentului de poliție și că îi mulțumea.

Mathias se retrase.

— Iar germani! șopti el.

Și, căzând pe gânduri, înconjură insulița de case pentru a ajunge în strada Orfèvres. Strada aceasta îl atrăgea.

Părăsită de cei al căror nume îl purta, ea devenise proprietatea celor mai josnici speculanți. Câteva prăvălioare erau închise, alte maghernițe cădeau în ruină. O singură casă, lungă, înaltă și parcă lipită de locuința ocupată de lady Guilford, părea demnă de a fi reședința doctorului Schwartz.

Într-adevăr, la fel ca în ajun, se vedeau ieșind de acolo oameni în cârje și cu înfățișarea suferindă.

„Dacă m-aș duce la o consultație?“ își zise Lecoq.

Și, simulând mersul unui bolnav, intră.

De altfel, ușa era deschisă oricui.

În spatele ei se întindea un culoar slab luminat de un fel de ferestruică cu bare de fier. Spațiul dintre cele două ziduri, umiditatea erau asemănătoare cu cele descrise de fiul lui Dominique. La capătul balustradei de stejar, lustruită de o lungă întrebuințare, se vedea nu un leu, ci un grifon; la pipăit cele două animale se asemănau. Scara avea douăzeci și una de trepte, exact cifra amintită de Beppo.

Cât despre celelalte două trepte pe care le coborâse fiul lui Dominique, nici cea mai mică urmă. E adevărat că tapiserii vechi de Arras acopereau zidul palierului unde se deschidea o singură ușă.

Poate că în spatele tapiseriilor se ascundea o a doua ușă. Se putea așadar presupune, dar nu se putea afirma cu siguranță, că era aceeași casă.

Lecoq, îndrumat de un zumzăit surd, intră pe singura ușă vizibilă.

Pătrunse într-un fel de anticameră, unde, pe banchete și pe niște scaune șubrede, vreo zece bolnavi își așteptau rândul la consultație.

Un loc era gol, alături de fereastră și foarte la lumină. Ceilalți bolnavi păreau a fi preferat umbra.

Se aflau acolo mai ales mic-burghezi. Într-un grup format de trei cumetre din Hale se sporovăia cu entuziasm despre miraculoasele rețete ale doctorului.

De câteva minute, domnul Mathias asculta, privea, când o nouă persoană își făcu apariția în sală.

Era o femeie deja în vârstă, înaltă și uscată, cu o figură de cucuvaie, înfățișarea discretă și amabilă, hainele negre, bonetă și guler după moda spaniolă.

Lecoq tresări.

— Însoțitoarea! murmură el.

Amândoi se examinară în tăcere. Apoi femeia veni spre el.

— Domnul a sosit acum, zise ea, și încă nu are număr.

Lucrurile se petreceau deja ca la marii noștri specialiști moderni.

Mathias răspunse afirmativ și bătrâna continuă:

— Un scud, vă rog; iată numărul 33...

— Oh! Oh!... exclamă Lecoq, plătind, o să am cam mult de așteptat.

— Primele douăzeci de persoane au și plecat, răspunse femeia, nu mai sunteți decât al treisprezecelea.

— Un număr cu ghinion! murmură el, scăzând glasul. Pe lângă asta, sunt grăbit. Oare nu ne-am putea înțelege?

— Cum să nu! răspunse ea pe același ton. Opresc întotdeauna câteva numere de favoare... Dar face un ludovic.

— Fie și un ludovic! se învoi Lecoq, scoțând punga.

Însoțitoarea îl cercetă cu un zâmbet și cu o privire ciudată. Simțea ea oare în el pe omul poliției?

— De altfel, reluă ea după ce încasă plata, îl voi anunța pe stăpânul meu că ne-a venit o persoană distinsă. Îi va expedia pe ceilalți.

Și, cum tocmai ieșea un bolnav din sanctuar, intră ea pentru a-l anunța pe următorul:

— Urmează numărul 21... 21...

Ceilalți se perindară, expediați prompt, după cum promisese interlocutoarea lui. Lecoq reflecta. Bănuiala nu-i dădea pace.

„Dacă ar fi el? se întrebă Mathias stând cu coatele pe genunchi și fruntea în palme. Dacă este el, ce să fac? Să-l dau pe față sau să mă prefac că nu-l cunosc? N-ar fi trebuit

să vin decât deghizat, ca nici măcar el să nu mă cunoască... Întâlnirea asta îl va pune în gardă... Dacă aș pleca?“

Și, ridicând capul, băgă de seamă că micul ghișeu de la ușa prin care se intra în cabinetul doctorului se deschisese. Dar se închise imediat. Însă, prin micul grilaj al vizetei, Lecoq întrezărise strălucind o privire pătrunzătoare.

„O! își spuse el el, am fost studiat. Să nu dau înapoi... E prea târziu!“

I se dăduse numărul 27. A fost chemat numărul 26. După o clipă ieșea.

Dar, contrar obiceiului, ușa se închise de tot. Trecură câteva minute. Mathias se ridică. Înaintă nerăbdător. Însoțitoarea se arătă în prag.

— Doctorul, anunță ea, tocmai a fost chemat în grabă mare de monseniorul episcop de Chartres. Se va întoarce abia vinerea viitoare. Pe vineri, doamnelor și domnilor.

Lecoq, neîncrezător, făcu un pas înainte și se aplecă să vadă interiorul cabinetului.

— Puteți să vă uitați, spuse ea, dându-se la o parte. A și șters-o.

Apoi zâmbi ironic.

— Îmi pare rău, domnule... Sluga dumneavoastră! îi mai zise ea, făcând o reverență adâncă.

Lecoq se depărtă, neștiind însă dacă trebuie să regrete această întâmplare sau să se bucure.

Bănuielile sale erau aproape confirmate. Doar pe Mathias putuse să-l recunoască, nu și pe Lecoq. Știa oare Lombard ce devenise Mathias?

Ajungând la colțul străzii Orfèvres, instinctiv, se întoarse dintr-odată. Însoțitoarea era în prag; îl urmărea cu privirea.

Văzându-se descoperită, femeia se întoarse în casă.

„Sunt spionat! Atenție!“ își zise Lecoq.

Grăbi pasul, făcu ocoluri, traversă case care aveau două ieșiri și, până la urmă, nu ajunse în străduța Vert-Bois decât atunci când se convinse că i se pierduse urma.

Henriot, pe jumătate îmbrăcat cu costumul său de tânăr senior, aștepta cu nerăbdare.

Mâncară în grabă, tăcuți. Se simțea că încercarea se apropie.

— Tată, ce ai? îl întrebă fiul, văzându-l așa de încruntat, așa de tăcut. Vorbește... haide... De ce mi-ai ascunde ceva?

— Ți-am spus totul, copilul meu, răspunse el, în afara unui presentiment care devine aproape certitudine. Ți-am povestit nenorocirile noastre, Henriot. Îți mai amintești de bărbatul care le-a pricinuit pe toate...

— Îmi amintesc: Lombard.

— Ei bine, continuă Mathias, totul mă îndreptățește să cred că îl vom întâlni în drumul nostru și că el este șeful sau cel puțin inspiratorul acestei bande.

— Cu atât mai bine! strigă cu hotărâre Henriot. Asta îmi întărește și mai mult curajul! Va trebui să-mi răzbun mama.

XI

GRĂDINA TUILERIES

Grădina Tuileries, așa cum e astăzi, nu seamănă deloc cu cea de atunci.

Pe cele două terase, cu mult îngustate între timp, se găseau carpeni și arbori de tisa tăiați în diferite forme. Ici, piramide și umbrele; colo, colonade și porticuri. Pe scurt, o grădină după moda franțuzească, cu boschete, grote și labirinturi care reproduceau, așa se credea, pe cele din Pafos* și Amathonte*.

Era la modă promenada; aici se legau și continuau cele mai multe aventuri galante. Se știe că domnia Marelui Rege a fost și cea a amorului.

Câte întâlniri se dădeau! Câte sute de suspine și jurăminte! Câte sărutări în această a doua Cytheră înfrumusețată de Lenôtre!

În împrejurimi se găseau cabarete aristocratice, printre altele cel al ilustrului Renard, unde se întâlneau distinsa floare a nobilimii trândave și galanții bogați de la curte sau din Paris.

Era multă lume în ziua aceea , zi minunată de primăvară, nu numai pe cele două terase, ci și pe sub marii arbori din mijlocul grădinilor. Acolo, o întreagă ceată de ucenici sculptori, de zidari și arhitecți sfârșea de fixat divinitățile fluviale ale lui Coysevoix.

---

*Pafos, Amathonte – vechi orașe din insula Cipru, celebre pentru cultul închinat zeiței Venus (n.t.).

Adăugați la aceștia burghezii hoinari, prețioasele și cochetele purtând noile lor toalete ușoare, multe slujnice și militari, jucători de bile și de minge, școlari, mulți copii. Era o larmă, o forfotă, un adevărat carnaval sub un soare strălucitor.

Totuși, era aproape ora trei și Henriot al nostru nu făcuse niciun progres față de ziua trecută în grădina Luxembourg, la Palatul Justiției sau în Piața Regală.

Trebuia să presupună că sirena se deplasase în alte locuri sau că se abținea un timp să-și mai caute victime?

Nu! Pe când Henriot trecea prin vecinătatea cabaretului lui Renard, auzi un crainic anunțând două mii de livre recompensă celui care va da vești despre cavalerul de Trévelac, dispărut cu o seară în urmă.

— Încă unul! exclamă cel care conducea conversația. Știți, domnilor, că nu suntem în siguranță la Paris? Și mereu gentilomi. Numai tineri... cei mai bine făcuți, pe legea mea. Dacă o mai ține așa, mă întorc la mine acasă.

— Sărmanul Trévelac! spuse un altul. Tocmai sosise din provincia lui. Nu avea nici douăzeci de ani. Un băiat foarte simpatic, poate puțin cam naiv...

— Ăsta e masacrul inocenților! îl întrerupse cel care vorbise primul. Noi nu mai avem vârsta lor, iată ce mă liniștește în privința noastră...

— ... și nici inocența! încheie un zeflemist. Domnilor, vă propun o ligă, cea a fraților mai mari, care îi va supraveghea pe cei mici. Să salvăm tineretul!

Henriot merse mai departe, spre terasa de la marginea apei, în locul cel mai puțin umblat unde se afla labirintul.

Deodată, lângă un carpen, foșnetul unei rochii de mătase îl făcu să tresară. Apăru o femeie cu o talie elegantă, dar cu fața pe jumătate acoperită de o mantilă spaniolă.

Tânăra era însoțită de o guvernantă cu un aer viclean și ursuz.

Dar Vioiul își concentra atenția la început doar asupra stăpânei.

Drumurile lor urmau să se întretaie. Ea îl privi în tăcere. O privire ciudată! O splendoare de ochi!

„Dacă e ea! “ își spuse Henriot, pornind aproape imediat pe urmele ei.

Tânăra mergea încet și, din când în când, se întorcea pe jumătate, de parcă ar fi așteptat pe cineva. După câteva ocoluri, se întoarse de unde venise. Oare pentru a căuta singurătatea? Oare pentru a-l întâlni din nou pe tânărul și discretul ei admirator?

De data asta mantila era pe trei sferturi ridicată. O ocheadă, un zâmbet îl lămuriră definitiv.

— În sfârșit! murmură el, convins de instinctul secret pe care contase.

Necunoscuta înaintă pe sub umbrarele cele mai singuratice și ajunse la locul numit Grota lui Calypso.

Era o stâncă mărginită de arbori mari de tisa tăiați în formă de sferă. O peluză îngustă, împodobită la mijloc cu un bazin, se întindea în fața scobiturii sub care se găsea o bancă de marmură.

Doamna și însoțitoarea ei se așezară aici. Aceasta din urmă întinse o carte celeilalte care păru că începe să citească.

Henriot trecu prin fața ei, dar fără să îndrăznească să-i vorbească în alt chip decât prin limbajul ochilor.

Câțiva pași mai încolo, lângă cărpinișul des care izola complet acest ungher pierdut printre boschete, zări o

bancă foarte bine poziționată, pe care se grăbi la rândul lui să se așeze.

Prin preajmă, nimeni.

Cititoarea, ca să se bucure desigur de prospețimea aerului, se descoperise de tot; Henriot, deși la o oarecare distanță, putea să o cerceteze în voie. Era fermecătoare! La fel cum o descrisese Beppo, cu excepția părului. Blond ca aurul spicelor, spusese el. Aceasta avea părul negru ca smoala.

O mare diferență care reușea să-l deruteze pe tânărul nostru observator.

Trebuia să vorbească? Trebuia să aștepte? Această ultimă cale se potrivea mai mult cu timiditatea lui naturală; aștepta.

Câteva persoane, care se plimbau, trecură sau se arătară pe aleile laterale. Printre ei, dincolo de grotă, un muncitor zidar sau un sculptor care, terminându-și prânzul frugal, părea în căutarea unui loc potrivit pentru odihnă până la reînceperea lucrului.

Muncitorul se culcă sub un tufiș și, acoperit cu o salopetă albă, cu o batistă în carouri pe față, ca să-l apere de insecte, păru în curând adormit.

De altfel, locul pe care și-l alesese se găsea prea departe de personajele noastre ca să le stinghereasca.

Există complicații primejdioase, chiar când cunoști pericolul, pentru un suflet de optsprezece ani. Henriot începea să-i simtă enervanta și magnetica influență.

„E cu putință ca o ființă atât de fermecătoare să fie atât de crudă și de perfidă? “ își zicea el.

Doamna, din când în când, îl privea pe sub sprâncene și râdea, arătându-și dinții strălucitori. Apoi se aplecă deodată spre însoțitoarea ei, care tricota așezată la capătul

băncii din marmură, și păru că îi spune ceva cu glas scăzut. Femeia se sculă numaidecât și o porni, fără să-și lase lucrul, într-o plimbare care o duse spre tânărul necunoscut.

La dus, făcu cu ochiul; la întoarcere, făcu o grimasă care însemna lămurit:

„Curaj! Nu vreau decât să-ți dau o mână de ajutor! Îndrăznește, dar! "

Vioiul nu îndrăznea. Dar privirea lui, cu încăpățânare îndreptată spre necunoscută, devenea din ce în ce mai grăitoare.

Ea o chemă cu un gest pe însoțitoare și îi dădu probabil un ordin, căci aceasta veni drept la banca pe care stătea Henriot și se așeză lângă el.

— Îmi dați voie, tânărul meu senior, îi se adresă ea. E vorba de un mesaj din partea tinerei mele stăpâne pe care trebuie să vi-l transmit...

— O, doamnă! exclamă el, dându-se mai la o parte din curtoazie. Ce fericire!

— Vă înșelați, reluă cu severitate bătrâna. Vă cerem pur și simplu să păstrați buna cuviință. E un lucru nelalocul lui să hăituiești astfel femeile cinstite.

Acest început, la care nu se aștepta nici pe departe, îl surprinse pe eroul nostru.

— Cum, pentru asta? îngăimă el.

— Sigur! îi replică femeia. Privirile dumitale, care ne urmăresc cu încăpățânare, ne jignesc pudoarea. Vezi-ți de drum, frumosule nobil!

Această perorație, puțin ironică, împrăștia îndoiala care îl făcea să ezite pe fiul lui Mathias.

„S-o punem la încercare! își zise Vioiul. Dacă nu mă reține, asta înseamnă că m-am înșelat."

După care se ridică.

— Scuzați-mă, spuse el. Nu știam. Sunt un provincial neștiutor al obiceiurilor pariziene... Mă retrag...

— Un moment! exclamă cumătra. Am vorbit în numele domnișoarei. Acum e rândul meu.

Și arătă cu privirea un loc la celălalt capăt al băncii.

— Așezați-vă, domnule, domnule...

Acest cuvânt repetat devenea interogativ.

— Viconte de Lansac, răspunse el.

— De minune! Murmură femeia, evident satisfăcută. Aveam dreptate când ziceam că trebuie să fiți un gentilom.

— Sosit de trei zile din Anjou, adăugă el.

— Un ținut bogat, îl încercă ea.

— Foarte bogat, aprobă el cu mândrie, iar familia mea, îndrăznesc s-o spun, nu se află printre ultimele din ținut.

— E greu să nu vă cred, conchise ea. Și dacă aș fi în locul cuiva care ne privește țintă, aș avea încredere. Te înțelegi întotdeauna cu oamenii de bine.

— Doamnă, vă asigur..., începu el.

— Nu așa de aproape! îl întrerupse ea. Să nu avem aerul, dar să vorbim... eu fără să-mi las lucrul și dumneavoastră continuând să priviți într-acolo.

Urmă o tăcere, în timpul căreia Henriot nu se putu abține să nu-și privească vecina pe sub sprâncene.

Avea cel puțin cincizeci de ani. Era înaltă și uscată ca o vrăjitoare; profilul și ochii păreau ale unei păsări de pradă.

Femeia începu să ofteze.

— Doamnă, ce aveți? întrebă pretinsul viconte cu un interes timid.

— Ah! murmură ea. Când asist la emoțiile a două inimi tinere gata să se adore, îmi amintesc de vremea când eram tânără.

— Cum, credeți că stăpâna dumneavoastră! exclamă falsul Lansac.

— Niciun cuvânt mai mult! replică ea. Vorbește pentru dumneata, tânărul meu încrezut... și chiar și așa...

Vioiul se pregătise dinainte pentru scena mărturisirii, calda mărturisire a unei iubiri nevinovate.

— Ce să vă spun, doamnă, în afară de ceea ce sufletul dumneavoastră compătimitor a și ghicit? Sunt încă tânăr, neștiutor în ale vieții... E pentru prima dată când inima mi-e cuprinsă de dragoste... A fost ca un trăsnet, și acum sunt năucit, fermecat... Sunt al ei pentru totdeauna... E atât de frumoasă!

— Și atât de distinsă! Adăugă însoțitoarea... La urma-urmelor, ce e de mirare? Fiica unui prinț.

— Adevărat? întrebă el cât se poate de naiv.

— O, e o poveste întreagă! zise însoțitoarea.

— Istorisiți-mi-o și mie, doamnă, și mă veți face fericit. Vă ascult.

Ea păru că se reculege o clipă și începu astfel:

— Sunt mulți ani de atunci. Un mare senior, dintr-o țară învecinată cu țările sultanului, a venit cu o solie la Paris. O simplă grizetă din mahalaua Saint-Antoine a avut darul să-i placă și a răspuns dragostei lui. Un copil, o fată, a fost rodul unirii lor. Îndrăgostit cu pasiune de mamă, tatăl voia s-o ia în căsătorie. Împăratul s-a opus. Obligat să părăsească Franța, seniorul a promis că se va întoarce. Și dus a fost pentru totdeauna. Din când în când, sărmana abandonată primea în mod misterios o mare sumă de bani. Tânăra a fost crescută la ursuline.

Și-a pierdut mama și, singură pe lume, urma să se consacre Domnului când, acum de curând, o veste neașteptată i-a schimbat destinul. Prințul Jabiruski, așa se numea, tocmai a murit recunoscând-o ca moștenitoare. O avere imensă. Milioane!

Vicontele de Lansac asculta cu gura căscată, cu toate semnele celei mai desăvârșite credulități. Dar în gând își spunea:

„Zi! Zi înainte! Sunt la fel de șiret ca și tine, prefăcuto, și al naibii dacă o să-ți întrerup povestea asta de adormit copiii!“

— Înțelegeți, încheie ea, că prințesa Jabiruska are tot dreptul să fie mândră și pretențioasă! O partidă superbă.

— Vai!... suspină tânărul din Anjou, tare mi-e teamă că nu mă va găsi demn de ea.

— Cine știe? răspunse însoțitoarea. Sunteți drăguț, de familie bună; vă cred sincer. Ar trebui oare s-o spun? Mi s-a părut adineauri că simte aceeași tulburare ca a dumitale. Dragoste fulgerătoare, păi! Ah, o cunosc prea bine!

Henriot deveni mai stăruitor.

— Doamnă, doamnă, dacă mi-ar fi cu putință să-i fiu mai aproape, să-i mărturisesc devotamentul meu...

— Ei, nu zic nu! Însă numai asigurându-mă că o faceți cu gânduri bune și că nu mă veți uita în rugăciunile dumneavoastră.

La această insinuantă ipocrizie, Henriot răspunse cu o pungă doldora, pe care știu să o strecoare cu îndemnare în mâna dibace a mijlocitoarei.

Apoi, cu o candoare aparentă, cu ochii la cer, își duse mâna la inimă, așa cum se obișnuia la un astfel de jurământ.

— Jur! spuse el.

Bătrâna sibilă aruncă mai întâi o privire prudentă în jur. Nimeni nu putea auzi, nimeni nu putea vedea, în afară de prințesă, care începea să dea semne de nerăbdare.

Mai era însă, mult mai încolo, muncitorul zidar. Dar, întins mai departe în iarbă, acesta dormea adânc.

— Ei bine, reluă încet însoțitoarea, în seara asta, la căderea nopții, să vii singur... și fără să fi vorbit nimănui de această întâlnire...

— Nimănui, doamnă... Unde?

— În fața bisericii Saint-Germain-l'Auxerrois. Poate voi avea fericirea să vă pledez destul de convingător cauza ca să vă obțin o foarte scurtă întrevedere.

— O, fericire cerească!

— Fiți discret. Nu ne urmăriți, v-o interzic... Și, pentru diseară, aveți grijă să vă puneți cel mai bogat costum.

— Dar acesta îmi pare...

— Foarte bine! Ținuta e dintre cele mai elegante... Dar nu ezitați să adăugați și bijuterii, diamante. Tuturor femeilor, chiar și prințeselor le plac lucrurile care strălucesc. Pe diseară!

Și, la fel de demnă ca o *camerera mayor*, ajunse lângă tânăra ei stăpână, care tocmai se ridica pentru plecare.

Îndepărtându-se, nobila fiică a prințului Jabiruski nu ezită să-i adreseze noului ei adorator un ultim zâmbet, o ultimă privire: săgeți ucigătoare.

Câteva secunde mai târziu, cele două aventuriere dispăruseră.

Henriot rămase mai întâi nemișcat. Bucuria de a fi reușit, mândria de a-și fi jucat rolul, indignarea, nerăbdarea și, s-o spunem, speranța cu care ne înfierbântă totuși la această vârstă o primă întâlnire, mii de sentimente

confuze, toate acestea îi făceau inima tânără să-i bată cu putere.

Vrând s-o pornească pe urmele frumoasei fugare, ajunse până aproape de meșteșugarul care moțăia. Dar acesta întinse picioarele de-a latul drumului.

— Stai pe loc, spuse el. Niciun pas mai mult!

Vioiul se opri. Era vocea tatălui său.

XII

ÎNAINTE DE BĂTĂLIE

— Ssst! șopti Lecoq. Poate suntem supravegheați. Să schimbăm doar câteva cuvinte, încet, fără să se poată băga de seamă. Ai obținut întâlnirea?

— Da.

— Pentru diseară?

— Diseară.

— Bun! Caută-ți purtătorii de lectică și cere-le să te ducă la teatrul Bourgogne. Acolo, îndată ce începe spectacolul, treci prin culise și ieși prin spatele teatrului. Prietenul nostru Dominique îți va împrumuta o mantie, un altul o pălărie, care te vor face aproape de nerecunoscut. Întoarce-te astfel acasă... Așteaptă-mă... Voi veni și eu într-o oră... Du-te...

Toate aceste ordine au fost date rapid, fără ca tatăl să se miște, fără ca fiul să pară a avea vreo legătură cu el. Se plimba de colo-acolo pe peluză, de parcă aștepta ca prințesa să aibă destul avans ca să poată pleca și el.

După plecarea lui, Lecoq rămase câteva minute în aceeași poziție, în aceeași nemișcare. Pentru oricine ar fi pândit din împrejurimi, somnul lui aparent nu se întrerupsese.

În fine, se prefăcu că se trezește, se întinse, se ridică încet și ieși din labirint cu înfățișarea indiferentă a unui muncitor care se întoarce la lucru.

Acest exces de precauție nu era inutil. În timpul scenei de la grotă auzise zgomote înfundate de pași și

trosnetul crengilor uscate în spatele cărpinișului și al arborilor de tisa. Nu văzuse pe nimeni suspect; dar pentru el era evident că cele două aventuriere aveau păzitorii lor, ascunși, dar gata să la sară în ajutor la nevoie. Unul dintre ei îl urmărea probabil pe Henriot și îi pierdea urma la teatrul Bourgogne.

Lângă unul dintre piedestalele hărăzite să primească o statuie se ridica o baracă de scândură, unde sculptorii și zidarii își depozitau uneltele. Mathias intră înăuntru.

Acolo aștepta muncitorul de la care împrumutase bluza mânjită de ipsos și restul costumului cu care fusese îmbrăcat. Îi înapoie omului toate catrafusele și, după ce meseriașul plecă să-și reînceapă treaba, ieși din baracă un burghez respectabil, cumsecade, cu înfățișarea inofensivă și distrată, și se îndreptă, nu fără ocolișuri, spre terasa Feuillant. Era Lecoq.

Ieșit din grădină, asigurat că nimeni nu-l urmărise, grăbi pasul și ajunse la iuțeală pe strada Neuve-des-Capucines, unde se afla, cititorul își amintește, reședința locotenentului de poliție.

Domnul de La Reynie, în tot timpul acelei zile atât de importante pentru gloria lui, se declarase, ca să spunem așa, el însuși de gardă. Abia dacă se mișcase din cabinetul lui.

— Ah, îi avem în mână! izbucni el primindu-l pe Lecoq.

— Da, monseniore, răspunse Lecoq. Și, sper, fără să fie nevoie să-mi expun fiul.

Locotenentul de poliție se încruntă ușor.

— Adică? întrebă el.

Printr-un raport scurt și limpede, Lecoq expuse tot ce se descoperise, ce presupunea, ce spera. Termină astfel:

—Va fi de ajuns să înconjurăm și să năvălim, la ora întâlnirii, în casa doctorului Schwartz. Despre ea e vorba! I-am recunoscut însoțitoarea.

— Și casa vecină? îl întrerupse șeful lui. Uiți de cele două trepte pe care nu le-ai găsit și pe care fiul lui Dominique afirmă că le-a coborât? Am fost la Bastilia și l-am interogat; am vrut apoi să trec eu însumi prin strada Orfèvres.

— Ah, monseniore, ce imprudență!

— Nu-ți fie teamă! Eram într-o lectică închiriată, cu storurile perfect trase. Purtătorii mei nu s-au oprit, nici măcar nu au încetinit mersul. Dar am văzut. Această construcție întunecoasă și masivă, care datează din Evul Mediu, probabil că ascunde pasaje secrete, subterane prin care principalii complici ar putea să scape.

— Ar putea, recunoscu Lecoq.

— Păi,vezi! reluă locotenentul de poliție. Trebuie să-i prindem adunați, masați cu toții, cu pumnalul în mână, ridicând brațul să lovească.

— Dar copilul meu! Copilul meu! îl întrerupse la rândul său Mathias.

— Nu vor lovi... Vei ajunge la timp... Nu am pus sub comanda dumitale o întreagă armată? Ea va pândi la ora aceea în jurul locului, îl va împresura, gata să pornească înainte la primul semnal. Așadar, curaj, Lecoq! Regele contează pe dumneata. Fac apel la acel devotament, la prietenia de care mi-ai dat atâtea dovezi. Amintește-ți, amintește-ți de ziua în care ne-am dat mâna pentru întâia dată. Trebuie să combatem spiritul răului sub toate formele; trebuie să curățăm acest mare oraș de toate ființele primejdioase care îl infectează.

— Aspră sarcină, monseniore!

— Misiune sfântă, prietene! De curând ai dat pe mâna justiției otrăvitorii, acum ea așteaptă de la dumneata asasinii. Nicio șovăială, nicio slăbiciune. E în joc onoarea dumitale. După acest ultim serviciu, promit să-ți redau libertatea.

Această asigurare, aceste dovezi de stimă, acest energic apel la jurămintele lui îl transfigurară pe Mathias.

— Monseniore, răspunse el, nu aș fi demn să-mi vorbiți astfel dacă inima mea de tată ar mai rezista încă... Îmi voi face datoria.

— Bun! conchise La Reynie. Dumnezeu îți va salva fiul... și regele, îmi iau acest angajament, vă va mulțumi amândurora.

O oră mai târziu, Mathias era din nou acasă. Ducea fiului său o platoșă ușoară de oțel cu care îl forță să se îmbrace pe sub vesta de mătase.

Îi dădu niște pistoale, încercate de el însuși de nenumărate ori, destul de mici ca să fie ascunse în buzunarele hainei.

În fine, un baston suplu și tare ca acele lame de Toledo pe care niciun șoc nu putea să le rupă.

Fii liniștit! spuse Henriot. Dacă trebuie să mă apăr, mă voi apăra.

Și simulă cu vioiciune paradele și ripostele pe care tocmai le învățase.

Tatăl își continuă instructajul:

— Stai tot timpul în gardă, îi zise el, și nu uita o singură clipă că, în acest bârlog de scelerați, totul trebuie să-ți pară suspect... Ajuns acolo, nu le arăta nicio urmă de încredere și încearcă să câștigi timp pentru ca noi să avem vreme să ajungem la tine. Alege-ți dinainte un loc unde să nu poți fi surprins pe la spate, vreo mobilă care să-ți

servească de apărare. Imediat ce ești atacat, trage cu cele două pistoale. Știu că ținteşti bine, iar zgomotul va fi pentru noi un semnal care ne va arăta calea. Dacă bastonul se rupe, trage spada. Știi să te folosești de amândouă. În fine, copilul meu, nu mânca, nu bea nimic. Trebuie să te temi de otravă ca și de pumnal.

— Am înțeles, răspundea Henriot după fiecare din aceste recomandări. Am înțeles perfect, am înțeles totul. Nu-ți fie teamă: voi fi viclean și prudent. Mai întâi vulpe; apoi, dacă trebuie, lup. M-ai văzut mai devreme jucând prima scenă a comediei. N-am jucat bine? Și tot așa va fi până la deznodământ... Nu voi uita de mine, nu voi adormi... Pe drept cuvânt mi se spune Vioiul. Dacă ar trebui să mi se întâmple o nenorocire, un presentiment mi-ar spune-o. Dimpotrivă, mă văd ca și victorios.

Ora întâlnirii se apropia.

Bătu cineva. Era Dominique cu fiica lui.

Niciodată Carlotta nu fusese mai drăguță. Dar, contrar felului ei de a fi, avea acum o atitudine gravă. O emoție permanentă se citea pe chipul ei fermecător. Era puțin palidă și ținea ochii în jos.

Cei doi tați tocmai schimbaseră o privire cu subînțeles. La încurajarea părintelui ei, Carlotta înaintă spre Henriot.

— Prietene, îi zise ea, știu că te expui la o mare primejdie... Părinții noștri ne-au înțeles dorința... În Calabria, patria mea, este un vechi obicei care îmi permite să-ți vorbesc așa cum voi vorbi... Ascultă...

— Vorbește! murmură el cu acel extaz mut al tinerilor păstori din ținutul de care vorbise ea, când aceștia își adoră Madona.

— Din primăvara vieții, continuă fata, dragostea înflorește în suflet. Se logodesc și se promit unul altuia. Apoi, tânăra se duce la tatăl și mama ei. Pe față, cinstit, le spune totul. Din nefericire, nu mai am mamă. Doar tata putea să asculte mărturisirea sentimentelor mele. Am făcut-o adineauri și el însuși mă conduce spre tine.

O anumită ezitare se ivi în vocea Carlottei.

Se întoarse spre Dominique să-i ceară parcă un semn de aprobare. Acesta îi zise:

— Continuă, fiica mea.

— Știu, reluă ea, că și domnul Mathias consimte. Află, Henriot, și această certitudine să-ți dea mai mult curaj... că începând din această clipă îți aparțin... mă dărui ție... Dumnezeu e martor. Iată-mă logodnica ta și în curând îți voi fi soție. Să ne unim mâinile sub binecuvântarea părintească. Nici tu n-ai mamă, dar fii sigur, Henriot, sufletele lor dragi sunt alături de noi.

„Jurămintele iubirii adolescentine", dacă ne este permis să traducem astfel patetica metaforă care se folosește în cele două Sciții.

Cuprins de euforie, fermecat, Henriot căzu la picioarele ei, îngânând printre lacrimi de bucurie:

— Carlotta! Carlotta *mia*! Te voi iubi veșnic.

Ea se aplecă spre el, atingându-i ușor fruntea cu buzele.

Primește sărutul de logodnă, Henriot... Să-ți poarte noroc!

Peste o clipă, Henri se ridică strigând entuziasmat.

— Acum sunt invulnerabil!

Mathias și Dominique, ținându-se de mână, erau la fel de emoționați ca și copiii lor.

Urmară câteva clipe de tăcere. Un orologiu îndepărtat bătu ora șapte și jumătate. Lecoq tresări, trezit deodată

la realitate. Toate aceste vise frumoase, acest viitor fericit depindeau de o reușită nesigură. Dacă norocul îi va fi potrivnic, totul se va nărui definitiv, totul se va pierde pentru totdeauna.

— Henriot, spuse el, în curând va suna ceasul... Mai rămâi încă o jumătate de oră cu prietenii noștri. După aceea îi vei părăsi și vei pleca singur la întâlnire. Eu mă duc înainte să aranjez totul pentru încercarea supremă.

Îl mai îmbrățișă o dată, recomandându-i să fie prudent, și dispăru prin ușa camerei misterioase.

Credinciosul lui servitor îl aștepta acolo.

— Alarmă, Piriou! îi zise el. Noi formăm avangarda.

XIII

CEI DOI CERȘETORI

Cei care cunosc Piața Saint-Germain-l'Auxerrois așa cum au completat-o înfrumusețările moderne își vor imagina cu greutate cum arăta ea pe atunci.

Colonada Luvrului abia era terminată. Locuri virane, unde se mai întâlneau urmele vechilor șanțuri, făceau apropierea și mai dificilă, fiind și apărate de o fărâmă de zid. Pe laturi, maghernițe vechi cu grinzi ieșite în afară, cu ziduri gotice, formau două linii neregulate cu tot felul de mici fundături și colțuri întunecoase. În piață, nici urmă de pavaj, ci un sol gloduros și rigole prin care apa ploilor cobora spre malul fluviului; mai trebuia să treacă încă un secol până la construirea cheiurilor.

Cât despre biserică, învăluită în acel dispreț la modă față de monumentele din Evul Mediu, ea căpăta înfățișarea abandonării, aproape a ruinei. Ogivele ei fine, lucrate ca o dantelă de piatră, nu primeau nicio îngrijire. Portalul grațios, cu sculpturi delicate, nu era protejat de nicio grilă.

Bătrâna bazilică era plină ca la marile sărbători. Un predicator cu renume prelungea slujba. Deși ultimele raze ale soarelui care scăpăta nu mai luminau vitraliul rozetei dinspre vest, deși noaptea se strecura pe sub bolți, se auzeau încă răsunând cântecele de cinstire a Fecioarei.

Afară erau numeroși cerșetori, bărbați și femei, care își disputau locurile cele mai bune, așteptând ieșirea celor din biserică.

Printre cei care nu se mai mișcau, instalați după plac, semnalăm cititorului un bătrân aparținând onorabilei varietăți a „chelfănitorilor“.

Sosit de câteva minute, dar fără doar și poate în virtutea acelei legi divine care spune că ultimii vor fi cei dintâi, ajunse aproape la ușa din mijloc, singura care rămânea deschisă pentru întârziați. Acolo, într-o nișă văduvită de sfântul ei de piatră, se așezase, se înfundase, de parcă ar fi avut intenția să nu fie decât foarte puțin văzut.

Excelent post ca să primească în trecere numeroase pomeni, și pentru cucerirea căruia fusese nevoie de o privire subtilă, oarecare efort și multă îndemnare.

Totuși, de când omul nostru îl ocupa, ai fi zis că este un paralitic sau orb, într-atât de desăvârșite îi erau indiferența și imobilitatea.

Partea de jos a feței era ascunsă de o barbă albă, lungă și deasă. În partea de sus, borurile învechite ale unei pălării zdrențuite îi cădeau pe frunte și pe urechi. O zeghe largă îl acoperea de la ceafă și până la călcâie. Pe genunchi avea un taler mic de lemn, iar în mână un toiag de patriarh.

Cu câteva clipe înainte de sfârșitul slujbei, un ultim sosit, un tânăr senior, dădu la o parte acea gloată de cerșetori ca să pătrundă în biserică. Arăta bine și, purtând pe cap o pălărie cu pene, era înveșmântat într-una din acele largi mantii de culoarea zidului, care se purtau atunci ca să treci neobservat.

S-o spunem imediat: era domnul viconte de Lansac sau, dacă preferați, era Henriot al nostru.

La apropierea lui, cerșetorul nostru se reînsufleți, se ridică deodată și, găsind mijlocul de a atinge ușor umărul pretinsului viconte, îi zise la ureche:

— Hai, du-te și te roagă! Curaj!

Cititorul l-a recunoscut pe Mathias.

În primul moment, Henriot nu-și putu stăpâni surpriza. Dar își reveni repede și trecu mai departe cu îndemânare.

„Bietul tata! își zise el în gând. Mereu aproape, veghind asupra mea. “

Nimeni nu ar fi putut să audă cele câteva cuvinte rostite de Lecoq. Dar mișcarea lui și cea a lui Henriot fuseseră observate de cineva.

Și anume de un găligan care semăna cu acei soldați fugiți din armată, ce dădeau târcoale și cerșeau, mai ales seara, cu spada la șold. Acesta era slab, osos, deșelat, insinuant ca un lungan de Callot. Avea o figură de lup înfometat pe care n-ai vrea să-l întâlnești la o margine de pădure.

Cu câteva minute mai devreme, l-ai fi putut vedea la unul dintre colțurile pieței, cu cotul sprijinit de marginea unei cocioabe și ținându-se în echilibru cu o singură mână, ca un mare piciorong visător.

La vederea pretinsului viconte de Lansac, acesta păruse că-l recunoaște și, cu un aer nepăsător, pornise după el.

Ar fi pătruns astfel în biserică, dar semnele de înțelegere schimbate între viconte și cerșetor îl făcură pe dată să se răzgândească. Se dădu repede înapoi și revenind, după un ocol, se așeză în fața falsului cerșetor. Câțiva confrați îi despărțeau și îl ascundeau de el. Dar talia și gâtul îi permiteau să vadă pe deasupra capetelor lor. Începu o examinare abilă în timpul căreia fizionomia soldatului arătă în mod clar că adulmeca un dușman. Dar Mathias era de nerecunoscut, și șmecherul își pierdea vremea. Un zgomot din interior anunță că slujba se termină. Lumea urma să iasă.

Profitând de refluxul care avea loc printre cerșetorii de pomeni, spionul se adăposti în spatele unuia dintre stâlpii portalului, care reușea să-l ascundă cât era de lung, și acolo, fără să-l piardă din vedere pe cerșetor, continuă să-l observe cu coada ochiului.

Se lăsa noaptea, o noapte neagră și cețoasă. Cădeau deja picături reci de ploaie din cerul acoperit. La lumina ultimelor licăriri ale apusului de soare se distingeau, ici și colo, câteva trăsuri și lectici. Una fusese adusă de Boule-tord și Piriou, goală de această dată, dar cu care își justificau prezența. Se debarasară însă de ea pe aleea unei case de pe strada Prêtres, atunci când celelalte au început să se îndepărteze.

Puțin în spatele pragului, Piriou se așeză la pândă, sprijinit de una din hulube, ca un soldat în halebardă. De acolo, ascuns în umbră, putea să vadă fără să fie văzut tot ce s-ar fi petrecut în fața bisericii. Mulțimea se retrăgea în toate direcțiile, grăbind pasul sub amenințarea furtunii. În mai puțin de un sfert de oră se risipi, dispăru.

Henriot ieși printre ultimii, zăbovi sub portal, de unde o căută cu privirea pe însoțitoarea tinerei din parc. Dar nu-l zări decât pe cerșetor, mereu nemișcat în același loc. Cât despre falsul soldat, lipit de stâlp, acesta rămânea invizibil.

Ultimele umbre, ultimele zgomote se pierdeau în depărtare. Piața redeveni liniștită și pustie.

— Nimeni încă! murmură el, ducând mâna dincolo de ogivă ca să vadă dacă ploaia se apropia.

— Înaintează! îi zise Lecoq. Vei fi văzut!...

De data asta, „soldatul“ auzise.

Fără zgomot, aproape fără să se miște, degetele îi înaintară sub haină și ieșiră înarmate cu un stilet.

Henriot se plimba prin fața portalului.

Se scurseră câteva minute fără să se întâmple nimic. Apoi, din ceața cenușie, apăru o siluetă neagră. Sosea din strada Prêtres.

Observându-i trecerea. Piriou își zise:

— Atenție!

Acesta a fost și gândul lui Henriot, care se îndreptă imediat spre acea umbră rătăcitoare. Deslușì în curând o femeie într-o mantie cu gluga trasă.

Sub portal, Mathias se ridicase, descotorosindu-se de zeghe și de barba falsă. Făcu câțiva pași până la arcada exterioară, gata să sară înainte. Numai „soldatul“ nu se mișcase.

Noua poziție îi permitea lui Lecoq să-și zărească fiul sosind lângă femeia în întâmpinarea căreia se îndreptase. Dar distanța era prea mare ca să audă ce vorbeau.

— Hm! Hm! mormăi ea încet.

— Doamnă, dumneavoastră sunteți? întrebă el pe același ton.

Și urmă răspunsul însoțit de o reverență:

— Bună seara, domnule viconte.

Era însoțitoarea.

— Vedeți, reluă el, sunt punctual.

— Și, pun prinsoare, adăugă ea, nerăbdător să știți dacă am reușit?

— Dar, doamnă, de vreme ce sunteți aici...

— Ei bine, da, conchise bătrâna.

Apoi privi cu atenție în jurul ei.

— Urmați-mă, veniți...

În clipa aceea, luna ieșea din nori. La lumina ei sărăcăcioasă, Lecoq îi văzu pe amândoi pornind în direcția

străzii Prêtres și dispărând după colțul bazilicii. Imediat ridică brațul, de parcă ar fi dat un semnal.

Dar „soldatul“ văzuse și înțelesese totul. Cu un salt de panteră, se aruncă asupra falsului cerșetor, care, oprit din elanul său, se clătină și căzu, scoțând un strigăt de durere. Primise o lovitură de pumnal.

Cât despre ucigaș, în intenția de a-și preveni complicii, acesta se repezise pe urmele bătrânei. Dar Piriou veghea. Strigătul stăpânului îl făcuse să ghicească totul. Când îl văzu pe asasin trecând prin fața lui, îl trânti la pământ cu o puternică lovitură de hulubă. Imediat apăru Buletord cu agenții lui și îl legară cobză.

Piriou alergă spre Mathias. Acesta se ridică apăsându-și cu mâna rana.

— Omul acela! murmură el. Am văzut totul! Să mi-l aduceti... Vreau să-l văd.

Ordinul a fost executat pe loc. Aprinseră un felinar. Lecoq, palid ca un mort, se aplecă spre prizonierul care nu mai era decât un cadavru și îl recunoscu.

— Hermann, majordomul englezoaicei, strigă el. Înțeleg! Ea și Lombard! Lombard! Fiul meu e pierdut.

În zadar încerca să se îndrepte, să mai vorbească... Îi scăpă doar un strigăt de neputință și, căzând din nou în brațele fidelului său servitor, își pierdu cunoștința.

XIV

ZINGARA

Crima falsului soldat, capturarea lui și scena care îi urmase imediat făcură atât de puțin zgomot, încât nici Henriot, nici cea care îl conducea nu au bănuit ce se petrece în spatele lor.

Abia dacă auziră ecoul îndepărtat al unui vag strigăt. Crezură că e vorba de o încăierare și mersul lor în noapte deveni mai iute.

În dreptul absidei bisericii, însoțitoarea schimbă deodată direcția, făcând semn pretinsului viconte să o urmeze.

„Vom vedea, gândi el, dacă primul act se termină la fel ca în cazul lui Beppo.“

Într-adevăr, bătrâna se opri între doi contraforți și, acolo, cu vocea ei cea mai lingușitoare, îi spuse:

— Tânărul meu monsenior, trebuie să-mi dați voie să vă leg la ochi.

„Bănuiam, își zise Henriot, este același prolog... și aceeași însoțitoare. “

Și, opunându-se puțin ca să nu trezească bănuieli, sfârși prin a accepta masca: totul se potrivea și în această privință.

În timp ce resorturile se adaptau la forma capului său, perfida harpie îi spunea la ureche:

— Înțelegeți. Trebuie păstrat secretul... o prințesă.

Apoi porniră amândoi la drum.

Henriot își dădea foarte bine seama cum, printr-o rețea de străduțe liniștite, îl făcea să se învârtească într-un cerc restrâns.

Ceea ce nu-l împiedică pe ghid să-i repete în mai multe rânduri:

— Drumul e puțin cam lung... dar vă duce la paradis. Câteva minute de răbdare. Ne apropiem. Am ajuns.

În fine, însoțitoarea se opri.

Ca și fiul lui Dominique, Henriot auzi cheia scârțâind în broască, apoi ușa care se mișca în balamale.

Și el, împins într-un coridor lung, îi aprecia lungimea în contact cu zidurile umede pe care mâinile lui întinse le atinseră în același timp.

Când vru să-i ia bastonul, tânărul refuză.

— Mulțumesc. Mă va ajuta să nu calc greșit... Îl păstrez...

Descoperi balustrada și grifonul din stejar vechi, precum și cele douăzeci și trei de trepte ale scării. La fel și celelalte două, pe care trebui să le coboare apoi.

Acestea din urmă erau foarte largi și înalte. Henriot se prefăcu că se împiedică și, măsurând cu degetele zidul, presupuse, după grosime, că fusese trecut în altă casă.

Ca și Beppo, călcă pe un covor moale; respira un aer cald, parfumat, apoi auzi o ultimă ușă închizându-se brusc în urma lui.

Masca îi căzu desfăcută de două mâini invizibile.

Brusca strălucire a luminilor îl orbi în prima clipă. Se afla în budoarul cu panouri alegorice, cu plafonul azuriu pe care pluteau bacante și silfide. În jurul vastei camere octogonale, Henriot descoperi divanul pe care se aștepta să-l găsească colo și, ici și acolo, o mulțime de perne orientale. În fine, spre mijloc, măsuța cu două tacâmuri,

pregătită dinainte cu de toate, și pe care luceau, la lumina lumânărilor frumos mirositoare, tot felul de argintării și cristaluri ornamentate cu motive florale.

Te-ai fi crezut în serai. Dar încă nu era nimeni; sultana favorită se lăsa așteptată.

Deodată, o ușă secretă se dădu în lături ca să-i deschidă calea și ea apăru. Era îmbrăcată cu tunica și peplumul cu care ne închipuim că erau înveșmântate curtezanele din vechea Grecie. Niciodată Aspasia și Lais nu fuseseră de o frumusețe mai voluptuoasă.

Mai întâi eroul nostru rămase mut de admirație și chiar de surpriză. O recunoștea cu greu pe prințesa Jabiruski; era doamna de la grădina Tuileries, grațioasă și zâmbitoare, dar cu păr de aur.

— Fiți binevenit în casa mea! Bună seara, viconte.

Apoi, observându-i mirarea:

— Ah, ghicesc! adăugă ea. Vă așteptați să fiu brunetă și iată-mă blondă. E numai un capriciu, vă voi explica mai târziu. Să ne așezăm și să supăm.

Henriot avusese timp să-și revină. Își aminti recomandările tatălui său și nici nu era nevoie să recurgă la minciună.

— Iertați-mă, răspunse el, că nu pot onora această invitație neașteptată... Mai neîndemnatic nici nu se poate! Trebuie totuși să vă mărturisesc... Am luat deja masa.

— Ei, făcu ea veselă, la vârsta dumitale nu te poți plânge că îți lipsește apetitul! Și, pentru a-l trezi, avem aici vinuri de Spania...

— Prințesă, o întrerupse el cu o mare curtoazie, nu-mi oferiți o altă îmbătare decât cea care se soarbe pe săturate din ochii voștri.

Răspunsul se dovedi pe măsura complimentului.

— Ei bine, viconte, beți! Și să stăm de vorbă!

Și se așeză pe divan, invitându-l să ia loc pe un taburet la picioarele ei. Timp de câteva secunde se priviră în tăcere.

Cu siguranță că inima lui era plină numai de amintirea Carlottei. Pe de altă parte, era tot timpul în gardă, iar această execrabilă sirenă nu putea să-i inspire decât oroare. Dar era atât de frumoasă, îi surâdea atât de dulce, încât îl cuprinse deodată îndoiala. Era oare cu putință ca în această ființă să se găsească laolaltă atâta ticăloșie și atâta farmec?

„Mă voi lămuri, își spuse el. Dar cum?“

Și ea suferea o influență, poate nu asemănătoare, dar care izvora tot din atracția tinereții și frumuseții.

— Vorbeam adineauri de vârsta dumneavoastră. Câți ani aveți?

— Abia optsprezece, doamnă.

În privirea ei se citi un fel de compasiune.

— Atât de tânăr! murmură ea.

El îi răspunse pe același ton, dar în așa fel încât să vadă dacă era Zingara, țiganca.

— *O gioventú! Primavera della vita!*

— Cum! exclamă ea imediat. Vorbiți italiana?

— *Un poco, signora*!

Falsa prințesă nu își putu stăpâni un elan de bucurie.

— Să continuăm! Să continuăm așa! spuse ea. Niciun cuvânt franțuzesc. Și dacă nu veți găsi expresia, vă voi ajuta. Vreți?

El primi, convins de această nouă potrivire cu pățania lui Beppo: era aceeași femeie care îl cruțase pe prietenul lui, aceeași Zingara culeasă de pe drumuri de Dominique. Totuși, sincerei bucurii îi lua deja locul o

anume neîncredere. Ca să o liniștească, pretinsul viconte adăugă cu însuflețire:

— Fiți indulgentă dacă voi face prea multe greșeli. Profesorul meu poartă toată vina, un bătrân abate florentin...

Și conversația își urmă cursul, rând pe rând, în cele două limbi.

Trecu astfel aproape o oră, spre marea mulțumire a lui Henriot, care găsea în felul acesta mijlocul de a urma o altă recomandare a tatălui său: să câștige timp.

Deodată avu o inspirație.

Prințesa tocmai îi reproșa lipsa de îndrăzneală.

— Îndrăzneală! replică el. Dar știți, doamnă, că mi-a trebuit îndrăzneală ca să vin aici?

— Cum? întrebă ea mirată.

El îi explică, privind-o drept în față.

— Nu ați auzit de acele dispariții misterioase, de acele crime care înspăimântă capitala de un an de zile?

— Adevărat! Dar ce legătură ...? întrebă ea după un ușor tremur în glas.

— Victimele, reluă el, sunt tineri ca mine. Se crede că, aidoma acelor naufragiați a căror istorie o povestesc poemele antice, sunt atrași în vâltoare de o sirenă care îi farmecă.

Acum ea deveni prudentă.

— O, vedeți bine, că sunt basme! spuse ea pe un ton ce mima indiferență.

— Dar care se apropie mult de realitate, continuă el cu convingere. Sunt aproape gata să cred că Parisul ascunde în vreun cuib necunoscut, dar care până la urmă va fi descoperit, o femeie-vampir, o vampiră îmbuibată

de sânge, cea mai feroce și cea mai execrabilă creatură care există pe lume!

Zingara, ca mușcată de aceste invective, tocmai își ridicase capul. Roșie, fie de mânie, fie de rușine.

Dar, abilă și capabilă să-și revină cu iuțeală, răspunse:

— Asta înseamnă să iei lucrurile prea în tragic... Și pentru niște destrăbălați care, poate, vor fi găsiți, sau pentru niște tineri nătărăi...

— Uitați, o întrerupse el, de logodnicele și de mamele lor.

O schimbare bruscă se produse pe fața expresivă a Zingarei. De data asta păli. Nu răspunse nimic și continuă să asculte foarte surprinsă.

— Gândiți-vă, zise el cu căldură, la toate tinerele fete a căror viață e zdrobită, la femeile cu părul alb, la mamele care își plâng ultima mângâiere, ultima speranță. Uitați, doamnă, eu care vă vorbesc, nu mai am decât tată... Dar sunt sigur că ar muri de durere dacă ar trebui să mi se întâmple ceva.

Zingara îl privea înduioșată, gânditoare. O lacrimă îi străluci în ochi. Îi veni pe buze același suspin ca atunci când se afla alături de Beppo care adormise.

— Ah, sărman copil!

Apoi, făcu o mișcare de parcă ar fi vrut să alunge un gând nepoftit.

— Cine știe? spuse ea cu amărăciune. Poate că nenorocita de care vorbiți nu a cunoscut niciodată bucuriile familiei. Poate că nu și-a dat seama de răul pe care era împinsă să-l facă.

— Presupuneți, așadar, întrebă cu însuflețire Henriot, că nu e stăpână pe voința ei?

— Oare suntem vreodată! răspunse ea. Așteptați experiența, viconte. Vă va arăta că femeile devin ceea ce le fac evenimentele... ceea ce le fac bărbații...

—O! exclamă el ca să o scoată din fire. Nu sunt de acord în ceea ce o privește pe aceasta.

— Și ea este la fel ca celelalte. Aașteptați, vă spun, așteptați... Orice crimă își primește pedeapsa. Când îi va suna ceasul, când povestea ei va fi bine cunoscută, e posibil ca, după ce ați urât-o atât, în cele din urmă s-o plângeți.

Evident, Zingara vorbea cu sinceritate. Era în vocea ei, în privirea ei o melancolie profundă, și dacă nu regretul, cel puțin oboseala de a face rău.

„Dacă aș putea s-o fac să se căiască! Dacă aș îndrăzni s-o salvez de eșafod!“ își zise fiul lui Mathias.

Și, în sufletul lui generos, cu această speranță se trezea mila.

— E ciudat! reluă el. Aceeași idee îmi venise și mie. Închipuiți-vă, doamnă, că mă gândesc adesea la această femeie... Da, adesea am visat că eram singur cu ea și că-i vorbeam așa cum nimeni nu-i vorbise!

— Adevărat? se arătă ea interesată. Ei bine, să presupunem că se află aici... Să presupunem că sunt eu aceea... Ce i-ați spune? Uitați, ascult.

El nu ezită, atât de puternic simțea în ea, în el, acele mărețe efluvii care fac uneori miracole.

Cu elocvența inimii, dar fără să se trădeze, fără să lase prea mult să se vadă că știa tot adevărul, Henriot schiță tabloul jalnic al tuturor familiilor îndoliate, al tuturor nenorocirilor pricinuite de această mare vinovată căreia părea că îi vorbește doar în închipuire. Știu să ghicească remușcările pe care probabil le avusese, rușinoasa dominație

pe care probabil o suportase, și le zugrăvi în culori atât de adevărate, încât, de multe ori, Zingara tresări și lăsă capul în jos de parcă și-ar fi recunoscut vinovăția. Îi dădu speranța eliberării de cei care o oprimau, speranța că va scăpa de complicii ei și că, printr-o nouă viață de ispășire, rugă, milă, va avea sfânta bucurie de a-și lua revanșa față de un trecut care ar fi fost uitat, pe care l-ar fi uitat ea însăși.

Ea asculta emoționată, fermecată, aproape subjugată. Totul era grăitor: atitudinea pe care o luase, un fel de liniște generală în toată ființa ei, palpitările sânului, lacrimile care curgeau în tăcere și pe care mâna ei nu le mai ștergea.

Totuși, veleitatea unei rezistențe îi veni în minte, zâmbi neîncrezătoare și murmură:

— Neobișnuită întâlnire de dragoste! Dar mi-ați ținut o adevărată predică, viconte...

— O predică! Fie! o întrerupse el. Dar care să vă schimbe și să vă salveze. Rupeți-o cu mizerabilii care v-au pierdut. Să ieșim împreună din acest infern și căința să vă aducă iertarea cerului. Eu vi-o ofer pe cea a regelui!

Ea se ridică brusc, înțelegând că acesta nu mai era un joc, că i se vorbea în mod serios, că era o încercare supremă.

— Ah! strigă ea gâfâind disperată. Prin urmare, mă cunoașteți! Dar asta înseamnă moartea! Luați seama!

Henriot, sigur sau mândru de victoria lui, sfârși astfel:

— Lady Guilford... Zingara... Prinde-te de brațul meu... Ai încredere și să fugim amândoi... Îți promit iertarea!

— Cum! Ați îndrăzni așa ceva? Ați putea?

— Vino!

Cu o expresie a feței, cu un gest care o făcură mai strălucitoare ca niciodată, Zingara îndrăzni un pas spre unul din panourile mobile.

Dar, mai înainte ca ea să-i fi atins resortul, acea ușă se deschise singură. Dincolo de ea se auzeau rânjete.

Apoi, un grup de bărbați, sau mai curând de diavoli înarmați, apăru în prag.

XV

BANDA

Trebuie să ne întoarcem cu aproape cincisprezece ani în urmă, în acea epocă în care Zingara a fost răpită de doctorul Karl.

Acesta era un bărbat încă tânăr, înalt, viguros, agil și minunat, înzestrat în toate privințele. Știa să se facă întotdeauna și iubit, și temut. Seducător pe dinafară, dar profund depravat pe dinăuntru. Nimic nu-l oprea de la atingerea țintei. Avea vicii și ambiții pe care nu le-ar fi satisfăcut tot aurul din lume.

Și cum își alegea un nou prieten, un nou complice, devenea maestru în arta de a-l domina și de a-l supune. O voință de fier, o subtilitate diabolică. Spiritul răului părea să se fi reîncarnat în acest doctor, transmițându-i o parte din știința și puterea lui. Era precursorul contelui de Saint-Germain, al lui Mesmer și Cagliostro.

Zingara, foarte tânără pe atunci, suferise influența acestui amant fatal; el o exploata ca femeie și ca actriță; îi pervertise spiritul și inima; devenise geniul ei rău.

Îmbătată de succese prea ușoare, ea căpătase pasiunea pentru viața de intrigi. Acești doi asociați se potriveau. Un cuplu de pradă!

Au parcurs Italia, Germania și celelalte țări nordice, lăsând peste tot înșelați și victime. La fiecare nouă oprire, își schimbau numele, identitățile, dar nu schimbau nimic din lux și din plăceri. Karl vorbea toate limbile și juca toate rolurile; Zingara se formase repede la această școală

și în curând și-a întrecut maestrul. Se purta ca o mare doamnă. Întâlnind-o, Dominique n-ar mai fi recunoscut-o pe țigăncușa culeasă pe drumul mare al Abruzzilor.

Totuși, în adâncul sufletului ei rămăseseră câteva mlădițe de sensibilitate, pe care mâna corupătorului nu putuse să le smulgă complet.

El bănuia asta și, timp de câțiva ani, de fiecare dată când se ajungea la asasinat, o cruța pe complicea lui de acest spectacol. Nu știa de sângele vărsat... sau, ca să nu-l vadă, închidea ochii.

O întreagă bandă de ticăloși și de escroci și se organizase sub ordinele lor. Spre sfârșitul anului 1674, au ajuns la Londra.

Doctorul aducea din Germania un meșteșug al cărui secret îl păstra doar pentru el. S-a adaptat atât de bine la viața din Anglia, încât ai fi zis că e un veritabil gentleman. În ce țară se născuse acest om? Nici Zingara nu avea habar. Mister!

Atunci a debutat în rol de sirenă. Ce se întâmpla cu galanții aduși în capcană? Imediat ce narcoticul îi adormea, ea era îndepărtată. O lăsau să creadă că aceștia erau doar prădați și obligați să se răscumpere. De câteva ori, așa s-au petrecut lucrurile. Într-o noapte, sângele unuia dintre acești nenorociți a ajuns până pe brațele goale ale seducătoarei. Întreaga ei ființă s-a indignat, s-a revoltat. Destul cu asasinatele! Nu mai voia.

Dar infernalul bandit care o domina îi replicase cu răceală:

— Am nevoie de cadavre.

Ce făcea cu ele?

— Cadavre și aur! continuase el. Supune-te! Ai răbdare! Vom fi în curând destul de bogați ca să ne retragem

și, undeva unde nimeni să nu ne cunoască, foarte departe, să trăim apoi ca oamenii cinstiți.

S-ar fi opus poate, dar se petrecuse un incident care îi tăiase curajul. De câtva timp, în inima ei se trezise dragostea. O dragoste adevărată, arzătoare, tenace ca cea din urmă iluzie. Iubitul, amantul adorat a părăsit-o însă brusc, cu brutalitate, cu insolență. Înnebunită de furie și de durere, Zingara a început să-i urască pe toți bărbații, devenind fără milă față de ei. Se răzbuna.

După ce și-a făcut plinul la Londra , banda a venit să se instaleze la Paris, în clădirea din strada Lavandières-Sainte-Opportune și în casa din strada Orfèvres. Karl sosise înainte să le închirieze și să le pregătească pentru scopurile sale. Într-o zi au fost văzuți sosind milord și milady Guilford. Doctorul Schwartz se instalase deja în casa lui.

Mai e nevoie să spunem că juca un rol dublu? Și că Zingara fusese frumoasa englezoaică și prințesa Jabiruska, fără a le mai pune la socoteală pe toate celelalte. Vânătoarea de îndrăgostiți reîncepuse la fel de abundentă ca și în Anglia. Dar meritul suprem al jucătorului este să știe să părăsească la timp partida. Milord dispăru brusc, așa-zis asasinat, el, asasinul. Milady avu îndrăzneala să meargă la Versailles să ceară dreptate și norocul de a obține un pașaport care asigura retragerea întregii bande. Ce glorie pentru aventuriera noastră! Îl înșelase pe Regele-Soare.

Se înțelege de la sine că bandiții subalterni erau Fritz, Hermann, însoțitoarea și ceilalți valeți din cele două locuințe.

Totul fusese pregătit de plecare. Duceau cu ei mai mult de o sută de mii de livre și, pe deasupra, un anumit

număr de cufere misterioase pe care doctorul le închisese el însuși și le pecetluise cu sigiliul lui negru.

Rămâneau ultimele zile ca să completeze milionul. De data asta, Zingara nu se lăsă rugată. Încurajată de succesele ei de până atunci, sigura de odihna luxoasă pe care o visase, își reluă cu bucurie costumul și cântecul de sirenă.

Dar, în acea seară, urma să-l întâlnească pe Beppo.

Fiul lui Dominique îi adusese în minte copilăria ei inocentă și cele câteva sentimente omenești adormite în adâncul sufletului se treziră deodată. I s-a făcut milă de acel băiat și i-a obținut viața.

Dar, în schimb, și cum plecarea era fixată pentru a doua zi seara, stăpânul o pusese să jure că îi va aduce încă două victime.

A doua trebuia să fie vicontele de Lansac.

Cu o oră înainte ca aceasta să pășească pragul fatal, iată ce se petrecea în laboratorul doctorului Schwartz. Acest laborator era situat nu departe de budoarul mitologic, sub o boltă groasă și întunecoasă. Ai fi zis că era încăperea în dezordine a unui alchimist din Evul Mediu. Câțiva cărbuni se stingeau în vatră, pe jos zăcea un creuzet spart. Pe masă, într-un recipient de sticlă unde curgea apă, se răceau câteva lingouri de aur.

Într-un colț, sub o stofă groasă, se zărea una dintre acele casete al căror secret îl știa doar stăpânul lor.

Doctorul se afla acolo și lustruia un stilet lung napolitan, când Zingara veni spre el, palidă și neliniștită.

— Ce ai? o întrebă el frapat de schimbarea trăsăturilor ei. Caii sunt comandați pentru miezul nopții. Până la frontieră, nicio teamă... De acolo, bogăție și securitate...

— Cine știe? murmură ea. Adesea, marii criminali sunt trăsniți tocmai în clipa triumfului. Nu știu ce se

întâmplă cu mine... Am parcă presentimentul unei nenorociri.

— Țicneală.

— Nu, Karl, un instinct. Nu mai sunt prezicătoare de când m-a mânjit sângele. Dar mai am încă licărirea acelui al doilea văz. Crede-mă, să nu forțăm prea mult destinul. Poruncește ca acest viconte să nu mai fie adus de Rolande.

Rolande, se înțelege, era însoțitoarea.

Gravitatea profetică a Zingarei, tonul ei convins au produs o anumită impresie asupra doctorului Schwartz.

— Așa crezi? răspunse el cu mai puțină siguranță și asprime în voce. Rolande ne-a spus că e putred de bogat... Iată lingourile astea, fac zece mii de livre. Au ieșit din topirea galoanelor și din broderiile celuilalt. Să adăugăm la asta diamantele și restul...

Schwartz aruncase o privire ciudată spre cufărul misterios.

— Să renunț la o pradă atât de bogată? Niciodată!

Totuși, cum ea insista, până la urmă îi tulbură siguranța. Astfel de oameni sunt foarte superstițioși. Sunt jucători care își riscă viața și aproape întotdeauna, înainte de a începe partida, consultă vreun augur. Într-un ungher al laboratorului, pe un fel de trepied, sibilinic, era cocoțată o bufniță. Ochii ei mari ardeau în umbră.

— Tot ce pot să-ți acord, îi spuse Karl Zingarei, este o încercare a cărei idee îmi trece acum prin minte... Atenție. Îl vezi pe Belzebut?

Belzebut era bufnița.

— Tocmai căutam un mijloc să scăpăm de ea, explică banditul. Dacă acest stilet, aruncat de mine, n-o străpunge de la prima lovitură, voi considera acest pronostic

ca o confirmare a celor spuse de tine și vom pleca fără măcar să mai așteptăm ora întâlnirii. Privește.

Ținea de vârf teribila lamă proaspăt ascuțită. Stiletul porni șuierând, se învârti în aer și pasărea, străpunsă dintr-o parte în alta, se rostogoli pe podeaua plină de sânge.

— Ura! exclamă Schwartz. Am țintit perfect și nimic nu ne amenință. Niciun cuvânt mai mult! Du-te să te pregătești pentru sacrificiu.

Zingara plecă, tăcută și tristă.

Câteva clipe mai târziu, Rolande veni să primească ordinele stăpânului pentru excursia nocturnă.

— Nicio schimbare! îi spuse el. Sirena noastră are și ea nervii ei. Dar e scuzabil pe o vreme încărcată de electricitate. Se simte furtuna.

Și el însuși tresări, agitat de una dintre acele scuturări nervoase pe care știința nu le explică, dar despre care țăranii noștri obișnuiesc să spună: „Trece moartea!“

Știm că acest șarlatan era și el superstițios.

— Și dacă totuși ar avea dreptate? se întrebă el gânditor. Dacă am fi bănuiți, amenințați? Să mărim prudența. Nu trebuie să ne înecăm la mal.

Apoi se adresă codoașei care se și îndepărta:

— M-ai auzit, bătrână vrăjitoare? Spune unuia dintre cei treisprezece să urce până la mine.

Acesta era probabil numărul bandiților intrați în slujba lui.

— Cui? întrebă Rolande.

— Lui Cap-de-Lup, răspunse Schwartz, după ce se gândi.

Hermann, care avea această poreclă, veni numaidecât.

— Îmbracă niște haine de soldat dezertor, îi spuse șeful, și amestecă-te printre cerșetorii care stau sub portalul bisericii Saint-Germain-l'Auxerrois... Pândește sosirea galantului. Și dacă nu e singur, dacă cineva îi servește drept escortă, fă ordine. Apoi întoarce-te în mare grabă să dai alarma... Nu vom acționa, nu vom lovi decât după ce te întorci... M-ai înțeles, nu-i așa? Deschide bine ochii și să vii imediat... Executarea.

Dar Cap-de-Lup nu se mai întorsese.

Schwartz așteptă la început mirat, apoi neliniștit, în cele din urmă alarmat.

Ce însemna întârzierea aceasta de neînțeles? Furtuna izbucni deodată și afară, și în creierul banditului.

Timpul trecea. Nu se arăta nimeni. Trecuse mai mult de o oră de când vicontele se afla acolo, în budoar, desigur adormit. Și șeful nu îndrăznea să dea semnalul omorului. Asasinii, stupefiați ca și el, așteptau nemișcați.

Pe de altă parte, de ce nu-și făcea apariția Zingara?

Doctorul avu curiozitatea să afle. Se apropie fără zgomot. Un mecanism ingenios permitea să se vadă și să se audă ce se petrecea între pereții acelui templu consacrat dragostei și morții.

Se înțelege surpriza și furia lui când asistă la slăbiciunea Zingarei. O vedea înduioșându-se, plângând, devenind alta. O grimasă ironică schimonosi fața acelui adevărat Mefisto. Cum, acea femeie, asupra căreia credea că dobândise o dominație absolută, îl renega, îl trăda, sustrasă răului și dusă spre bine de un necunoscut, de un copil? Urma să fugă cu el! Nu! Asta nu se putea întâmpla, chiar dacă ar fi trebuit să-i sfâșie pe amândoi.

Acea ușă care se deschisese fusese împinsă de gelosul și furiosul Karl.

— Veniți! le strigă el asasinilor, care alergară cu toții la chemarea lui.

Henriot se dădu înapoi, punându-se în gardă.

Le vederea lui Schwartz, Zingara înțelese imediat ce se petrecuse în sufletul lui. Și totuși, cu mâinile împreunate, cu privirea plină de rugăminți, se grăbi să vină spre el.

— Îndurare! strigă ea. Îndurare și pentru acesta!

El o împinse atât de violent, încât biata femeie se rostogoli până la picioarele lui Henriot.

— La moarte cu el! strigă Schwartz.

Haita însetată de sânge se repezi asupra prăzii.

Dar Henriot îi ținti cu cele două pistoale care pocniră în același timp. Unul dintre gloanțe zdrobi gamba lui Fritz; celălalt atinse ușor fruntea lui Schwartz.

— Blestem! răcni tigrul rănit. De mâna mea vei muri!

Ridică deasupra capului stiletul și îl azvârli spre dușmanul lui.

Zingara cunoștea prea bine această armă mortală. Tânăra femeie o văzu venind și, ridicându-se în fața lui Henriot, îl făcu pavăză cu corpul ei.

—Ah! strigă ea. Nu vreau să mor! Nu! Nu vreau...

Nu sfârși. Gâtul îi fusese străpuns de arma care dispăruse în întregime.

Henriot o simți tresărind și prăbușindu-se în brațele lui, dar de data asta fără să se mai ridice.

— Sărmană femeie, spuse el, mori iertată... dar vei fi răzbunată!

Henriot ținea în mână acel baston-măciucă cu care îl înarmase tatăl lui. Sări spre asasini care, surprinși de acest atac neprevăzut, se dădură înapoi până la zid.

Unii dintre ei, ologiți sau cu capul spart, zăceau pe jos, zvârcolindu-se pe covor.

Eroul nostru profită de această victorie părelnică pentru a se retrage până la cealaltă extremitate a budoarului, dar nu fără să răstoarne în trecere masa cu lumânări cu tot. O parte din ele se stinseră.

Henriot avea toate șansele să reziste luptând pe întuneric și în spate cu un soi de baricadă.

Schwartz, doborât un moment de moartea Zingarei, își reveni și îi asmuți cu turbare pe ceilalți.

N-ar mai fi rămas nimic din fiul lui Mathias, dar deodată, de afară, răsună un bubuit puternic.

Bandiții se opriră uluiți.

Dinspre strada Lavandières-Sainte-Opportune, poarta cea mare de la intrare era izbită cu atâta violență, încât loviturile păreau că zguduie întreaga casă.

De partea cealaltă, încă nimic, în afară poate de un zgomot surd.

Tuturor bandiților le trecu prin minte că pe acolo se mai puteau încă salva.

Dar această trecere era barată de Henriot.

Așa că se repeziră cu furie asupra lui. Îi smulseră bastonul. Totul fiind prevăzut, sabia îi luă locul. Dar ce putea să facă o asemenea armă împotriva întregii bande unite ca să-l zdrobească printr-un asalt disperat?

Plin de sânge, la capătul puterilor, urma să fie doborât.

Deodată, unul dintre panourile vecine cu cel de care se sprijinea eroul nostru trosni în urma unui șoc exterior, zburând în țăndări.

XVI

UN ADEVĂRAT ASEDIU

L-am lăsat pe Mathias rănit, fără cunoștință, în brațele lui Piriou. Chiar în clipa aceea, o trăsură, care părea să fi ieșit de la Luvru, traversă piața și se opri în fața grupului pe care îl formau agenții adunați în jurul șefului lor. Din ea coborî un bărbat. Era locotenentul de poliție. Recunoscându-l pe Lecoq, ordonă să fie imediat transportat în biserică. Paracliserul, care închidea ultima ușă, a fost nevoit să o deschidă. Piriou își duse stăpânul înăuntru. În urmă mergea domnul de La Reynie. Alături de el pășea un alt bărbat, îmbrăcat în negru, care, auzind chemarea locotenentului de poliție, tocmai coborâse și el din trăsură.

Mathias a fost așezat pe pernele din fața altarului închinat Fecioarei. Era plin de sânge și foarte palid, dar încă trăia, căci pe drum tresărise de mai multe ori și încercase să se ridice, la fel ca un adormit care se trezește.

Bărbatul în negru, aplecat spre el, îi scoase zeghea și vesta de cerșetor.

Ochii rănitului se întredeschiseră. La început mirat, păru în cele din urmă că îl recunoaște pe domnul de La Reynie.

— Curaj! îi spuse acesta. Veghem asupra dumitale și a fiului, Lecoq. Tocmai în eventualitatea unei răniri, mă duceam la Chatêlet cu un medic.

I-l arătă pe omul în negru, care deja descoperise rana și o examina. Bouletord și Piriou îi făceau lumină cu două

lumânări aprinse pentru luna Sfintei Fecioare. După mai multe minute, tăcerea a fost întreruptă de suspinul dureros al pacientului.

Medicul cercetase rana.

— Nimic grav! Lama a alunecat pe o coastă... Doar violența șocului a provocat leșinul. Numai că a pierdut mult sânge... o mare slăbiciune și în curând va apărea febra... I-ar trebui liniște, odihnă...

— Liniște! izbucni Mathias. Când fiul meu e în pericol de moarte... Poate că i s-a pierdut urma...

— Nu! îl întrerupse Bouletord, arătându-i un om mic și neînsemnat care gâfâia din greu. Iată-l pe camaradul meu l'Anguille, care l-a urmărit până în strada Orfèvres. E acolo!

Această asigurare, care nu făcea decât să-i sporească spaima, îl însufleți pe tatăl lui Henriot.

Se adresă medicului:

— Un întăritor, îi zise el, ceva care să-mi redea forța și viața... fie și pentru o oră... cât să-l salvez...

— Voi încerca, răspunse doctorul, care se puse pe treabă pentru a-i satisface dorința.

Mathias se întoarse spre altar murmurând această rugăciune:

— Sfântă mamă a Mântuitorului, ai milă de noi! Dă-mi numai o oră, o singură oră pentru mine în schimbul vieții copilului meu!

— Ajută-te și cerul te va ajuta! spuse domnul de La Reynie. Bârlogul va fi încercuit. Îmi iau sarcina să-l atac prin strada Lavandières. Prin strada Orfèvres va ataca Bouletord. Totul se va petrece ca și cum ai fi prezent, bravul meu Lecoq. Contează pe prietenul tău. Pe curând, și fii liniștit!

Cu aceste ultime cuvinte, locotenentul de poliție se întoarse la trăsură și ordonă vizitiului să pornească în galop.

Mathias fremăta de nerăbdare. După calculul său, trecuse mai mult de o jumătate de oră de când fiul lui pătrunsese în acea casă blestemată.

— Să nu fiu acolo! exclamă el. Oh, Dumnezeu îmi va da putere să merg, să alerg acolo! O vreau!

Reuși să se ridice... Dar se clătină de la primii pași.

Medicul îi întinse flaconul din care mai băuse.

— Alte câteva picături, zise el, și încercați un ultim efort.

— Lectica! strigă Piriou, cuprins de o inspirație subită.

Și, urmat de Bouletord, se repezi afară. O clipă mai târziu, erau sub portal. Rănitul fusese instalat în lectică. Cortegiul dispăru în noapte. Mergând spre strada Orfèvres întâlniră santinelele care barau trecerea. Sub streșini, lângă ziduri, erau înșirați soldați nevăzuți, tăcuți, în umbră.

Locotenentul de poliție acționase deja.

Un întuneric gros învălui această manevră. Ploaia, care acum cădea în valuri din cerul negru, și primele bubuituri ale tunetului înăbușeau orice alt zgomot.

Nimic care să alarmeze banda.

Ajungând în dreptul casei, Bouletord și Piriou așezară lectica pe pământul noroios și Mathias coborî.

Dar intrarea în bârlog era solid închisă. Cum să o deschidă? Lecoq își aminti de acea ferestruică ce se afla alături.

— Încearcă să intri pe acolo, îi zise lui Piriou.

Acesta, ajutat de Bouletord, se înălță până la nivelul răsuflătorii.

— Prea strâmtă! șopti el. Bare de fier.

— Faceți loc, zise l'Anguille, eu sunt mai subțirel. Dar nu destul de înalt. Cine mă ajută?

— Iată-mă! răspunse Piriou care, lipindu-se de zid, își împreună mâinile în formă de scăriță.

L'Anguille s-ar fi putut numi șopârlă: reuși să treacă!

Imediat trase zăvoarele din interior și ușa se deschise.

În timp ce Bouletord alerga spre strada Lavandières să dea semnalul știut, Mathias intră primul în casă.

Printr-o minune înfăptuită de dragostea de tată, acum se ținea pe picioare, mergând repede și cu forță. Credinciosul Piriou stătea în spatele lui, gata să-l susțină la nevoie. Drumul era luminat de un felinar ținut de l'Anguille.

Alte felinare se aprinseră în curând în spatele lor.

Ajuns la palierul ultimului etaj, Lecoq smulse vecile tapiserii care mascau ușa de comunicare între cele două case. Printr-o întâmplare fericită aceasta se întredeschise.

Chiar atunci se auziră cele două focuri de pistol.

— Înainte! comandă Mathias.

Și, în ciuda rănii sale, o porni primul. Dar cum să ajungi mai repede prin acel labirint întunecos de camere și coridoare necunoscute?

Zgomotul luptei îl călăuzea.

În plus, se auzea zarva de la porțile celeilalte case, unde intraseră în acțiune uneltele de asalt cu care se înarmaseră trupele conduse de domnul de La Reynie în persoană.

S-a văzut că acest atac, uluindu-i pe bandiți, salvase poate viața lui Henriot. Totuși, asaltat din toate părțile, tânărul nostru urma să cadă sub loviturile bandiților, când, printr-unul dintre panourile budoarului, în care se deschisese o breșă, sosiră în fugă eliberatorii.

De la prima vedere, Piriou îl descoperi pe tânărul lui stăpân în mijlocul acelui val de oameni care-l copleșeau. Un bandit înalt, aplecat spre el, îl amenința cu cuțitul.

Iute ca fulgerul, câinele nostru păzitor sări pe Schwartz, căci el era, îl apucă de ceafă, îl trase spre el și îl aruncă înapoi cu violență. Ceilalți, descurajați de căderea șefului lor, încercară să fugă spre laborator. Dar acolo întâlniră soldații care îi respinseră, țintindu-i cu muschetele.

Schwartz vru să se ridice, dar Piriou, Bouletord, l'Anguille și alți agenți îl dezarmară, ținându-l pe jumătate culcat pe divan.

Între timp, rana lui Lecoq se deschisese. Înaintă spre acel mizerabil. Era alb la față și se clătina. Îl privi, întinse brațele spre el și îi smulse peruca, descoperindu-i astfel capul chel unde se vedea o cicatrice adâncă.

Nicio îndoială. Un strigăt de răzbunare scăpă în sfârșit de pe buzele lui Mathias.

— A, nu mă înșelasem! El e!

Apoi, mâna învingătorului lasă câteva urme însângerate pe fruntea învinsului.

— Lombard, adăugă el, te-am însemnat pentru eșafod!

Și își pierdu cunoștința.

EPILOG

S-a deschis imediat un mare proces. El a dezvăluit crime nemaiauzite. S-a aflat, în fine, ce se întâmplase cu victimele. Corpurile lor fuseseră vândute în secret studenților la medicină, care pe atunci își procurau cu mare greutate cadavrele pentru disecție; capetele, îmbălsămate cu mare artă precum fusese cel al contelui de Pardaillan, au fost descoperite în misteriosul cufăraș al doctorului; ele trebuiau să servească în Germania la studiul acelei științe necunoscute care îi va avea propagatori la noi pe Gall și Spurzheim.

Lombard și cei treisprezece complici ai săi, inclusiv bătrâna Rolande, au fost spânzurați în Piața Grève. Doar Zingara a fost înmormântată creștinește. Nu e nevoie să-i numesc pe cei care s-au înțeles să-i graveze acest epitaf:

Celei
care s-a căit
și s-a jertfit în clipa cea din urmă.
S-o ierte Dumnezeu!

O lună mai târziu, Lecoq și fiul său, amândoi cu rănile vindecate, au fost prezentați regelui. Ludovic al XIV-lea a adăugat mulțumirilor un dar de o sută de mii de franci.

A doua zi plecau în Italia. Erau însoțiți de Gertrude și Piriou.

Anul următor, Dominique și copiii lui își regăseau prietenii. Henriot și Carlotta, căsătoriți imediat după aceea, au contribuit din plin la popularizarea lui Molière

pe scenele italiene. Cincizeci de ani mai târziu, verva comică a lui Henriot îi uimea pe toți.

— Și totuși, răspundea el, de debutat am debutat într-o tragedie.

CUPRINS

I.	Trei doamne îndoliate	5
II.	Domnul Mathias	15
III.	Mărturisirea fiului	23
IV.	Mărturisirea tatălui	33
V.	Sacrificiul lui Avraam	43
VI.	Vizite la domiciliu	55
VII.	La vânătoare	63
VIII.	În ce chip era uneori bună Bastilia	71
IX.	Sirena	81
X.	Pe urme	89
XI.	Grădina Tuileries	99
XII.	Înainte de bătălie	109
XIII.	Cei doi cerșetori	117
XIV.	Zingara	123
XV.	Banda	133
XVI.	Un adevărat asediu	143
XVII.	Epilog	149

BESTSELLER

În Franța regelui Ludovic al XIV-lea, aflat la apogeul strălucirii și în splendoarea gloriei sale, în Parisul care în secolul al XVII-lea era capitala incontestabilă a Europei, au loc întâmplări pe cât de macabre, pe atât de ciudate. O serie de dispariții misterioase îi îngrozesc pe toți parizienii.

Iar în timp ce nobilii de la curte se îndeletniceau cu intrigile de culise, făcând orice pentru a urca în ierarhia socială, la marginea Parisului, un burghez văduv, devotat fiului și casei sale duce o viață simplă, liniștită. Asta doar în aparență, pentru că, în realitate, pașnicul burghez devenise, sub o identitate falsă, spaima tuturor răufăcătorilor.

Nicio legătură aparentă între aceste două lumi, în afară de groaza care îi stăpânește pe toți. Cine va fi următorul pe lista dispăruților? Pentru a-l prinde pe teribilul asasin, Leqoc va trebui să accepte un plan diabolic, cumplit – să aleagă între datorie și iubirea pentru fiul său. Iar când răul se ascunde în spatele frumuseții feminine supreme și al unei vechi și neînduplecate dușmănii, sarcina celor care luptă împotriva lui pare imposibilă.

Multiplele relații dintre personaje, care ne poartă de-a lungul a câtorva decenii de istorie și aventură, fac din acest roman unul clasic și modern în același timp.

Un roman în care suspansul și răsturnările de situație sunt pe primul plan. O înfruntare teribilă între bine și rău, între dragoste și ură.

PARALELA 45

ISBN 978-973-47-0701-0